

V Bruselu dne 5.7.2023
COM(2023) 420 final

2023/0234 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech

(Text s významem pro EHP)

{SEC(2023) 420 final} - {SWD(2023) 420 final} - {SWD(2023) 421 final} -
{SWD(2023) 422 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Zelená dohoda pro Evropu¹ a akční plán pro oběhové hospodářství² vyzývají k posílení a urychlení opatření EU a členských států, která by zajistila environmentální udržitelnost textilního odvětví a potravinářského odvětví, neboť ta patří mezi odvětví s nejvyšší náročností na zdroje a zároveň jsou původcem významných negativních environmentálních externalit, kdy finanční a technologické nedostatky brání pokroku při přechodu na oběhové hospodářství a dekarbonizaci. Potravinářství a textilní průmysl jsou v pořadí prvním, respektive čtvrtým odvětvím s největší spotřebou zdrojů³, přičemž plně nedodržují základní zásady EU pro nakládání s odpady stanovené v hierarchii způsobu nakládání s odpady, jež vyžadují upřednostnění předcházení vzniku odpadů a následnou přípravu k opětovnému použití a recyklaci. V návaznosti na přijaté závazky se tento návrh na změnu rámcové směrnice o odpadech⁴ zaměřuje na dvě odvětví náročná na zdroje: výrobu textilu a potravin, přičemž sleduje tyto obecné cíle:

- snížit dopady na životní prostředí a klima, zvýšit kvalitu životního prostředí a zlepšit veřejné zdraví v souvislosti s nakládáním s textilním odpadem v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady,
- snížit dopady potravinových systémů na životní prostředí a klima v souvislosti se vznikem potravinového odpadu. Předcházení vzniku potravinového odpadu by rovněž přispělo k potravinovému zabezpečení.

Textilní odpad

Navzdory tomu, že předcházení vzniku odpadů je klíčovým cílem rámcové směrnice o odpadech, a navzdory úsilí o její provádění na vnitrostátní úrovni, včetně zapojení soukromých subjektů, se celkové množství vzniklých odpadů stále zvyšuje a lze pozorovat pouze „relativní zrušení závislosti“ vzniku odpadů na hospodářském růstu⁵. Tento trend zaznamenaný u odpadů jako celku lze pozorovat i u textilního odpadu. Situaci však zhoršuje tzv. „rychlá móda“, která se vyznačuje častějším uváděním módních kolekcí na trh⁶, s výrobky za nízké ceny, které neinternalizují environmentální externality⁷, podněcují zákazníky k impulzivním nákupům a motivují k nákupu většího množství oblečení⁸. Tato rostoucí spotřeba textilu vede ke zvyšování objemu textilního odpadu. Podle probíhající studie Společného výzkumného střediska (JRC)⁹ činil v roce 2019 celkový objem textilního odpadu, zahrnujícího oděvy a obuv, bytový textil, technické textilie a postindustriální a předspotřebitelský odpad, 12,6 milionu tun (10,9 milionu tun spotřebitelského odpadu a 1,7

¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zelená dohoda pro Evropu, COM(2019) 640 final.

² Nový akční plán pro oběhové hospodářství: Čistší a konkurenceschopnější Evropa, COM(2020) 98 final ze dne 11.3.2020.

³ [EU Transition Pathways \(europa.eu\)](https://europa.eu/eu-press/en/stories/eu-transition-pathways) (Cesty transformace v EU)

⁴ Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3.

⁵ Evropská agentura pro životní prostředí, *Waste prevention in Europe*, 2021, [Waste prevention in Europe — European Environment Agency \(europa.eu\)](https://www.europeanenvironmentagency.eu/)

⁶ Lai, O., *What is fast fashion*, Earth.org, 2021, <https://earth.org/what-is-fast-fashion>

⁷ Seminář zúčastněných stran.

⁸ Evropská komise, Společné výzkumné středisko, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/858144>.

⁹ Evropská komise, Společné výzkumné středisko, *Techno-scientific assessment of the management options for used and waste textiles*, 2023 (v přípravě).

milionu tun postindustriálního a předspotřebitelského odpadu). Odpad z oděvů a obuvi činil 5,2 milionu tun, což v EU odpovídá 12 kg na osobu za rok.

Jak uvádí studie Společného výzkumného střediska (JRC)¹⁰, přibližně 78 % spotřebitelského textilního odpadu, který sestává z oděvů a obuvi, bytového textilu a technických textilií, se v současné době netřídí a končí ve smíšeném domovním odpadu určeném ke spálení nebo skládkování. Takovéto nehospodárné nakládání s odpady není v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady a vede k poškozování životního prostředí v EU a ve třetích zemích nadměrnou úrovní emisí skleníkových plynů, spotřeby vody, znečištění a využívání půdy. Z textilního odpadu, který byl získán tříděným sběrem a představuje pouze 22 % celkového vyprodukovaného spotřebitelského textilního odpadu, je v EU recyklováno přibližně 32 % (přibližně 20 % mimo EU) a přibližně 8 % je v EU opětovně použito (přibližně 38 % mimo EU), zatímco zbytek je vyvezen.

Povinnost tříděného sběru textilu podle rámcové směrnice o odpadech vstoupí v platnost 1. ledna 2025. Podle informací z členských států se odhaduje, že systémy tříděného sběru a infrastruktury pro třídění a recyklaci pravděpodobně nebudou na očekávané dodatečné množství sběru připraveny. Předpokládá se, že třídění bude ve většině členských států probíhat v blízkosti míst sběru odpadů a ve větším měřítku tam, kde jsou příznivé tržní podmínky (např. nižší náklady na nakládání s odpady, existující infrastruktura a schopnosti, které lze posílit, blízkost recyklačních/výrobních center a přístavů). Neočekává se, že by recyklace probíhala ve všech zemích, a je pravděpodobné, že se bude soustředit v regionech v blízkosti center textilní výroby a stávajících infrastrukturních základen.

Textilní odvětví je náročné na zdroje. Pokud jde o výrobu surovin i textilu, většina tlaků a dopadů, které souvisejí se spotřebou oděvů, obuvi a bytového textilu v EU, se odehrává v ostatních částech světa. A i když se většina environmentálních zátěží spojených se spotřebou textilu v EU vyskytuje ve třetích zemích¹¹, vzhledem ke svému globálnímu dopadu mají vliv i na EU. Agentura EEA odhaduje, že k výrobě množství oděvů, textilu a obuvi, které se v roce 2020 spotřebovalo v EU, se 80 % primárních surovin, 88 % vody a 92 % půdy využilo v zemích mimo EU, kde se zároveň vyprodukovalo 73 % emisí skleníkových plynů. Například emise skleníkových plynů jsou globálním jevem a nejsou omezeny na určité hranice nebo regiony. Kromě toho bylo v dodavatelském řetězci celosvětově zaměstnáno téměř 13 milionů pracovníků na plný úvazek¹². Předcházení vzniku textilního odpadu, jeho opětovné využití a recyklace proto mohou přispět ke snížení dopadu tohoto odvětví na životní prostředí.

Náklady na nakládání s odpady z použitých oděvů a bytového textilu se navíc nepromítají do ceny nových výrobků. V průměru by náklady na sběr a zpracování odpovídaly přibližně dvanácti centům na jeden kus. Tyto náklady se však liší podle typu výrobku, takže u výrobků, které obsahují směs různých druhů textilních vláken a mají zapínání (například knoflíky a zipy), je nakládání s odpadem nákladnější, zatímco výrobky, které obsahují pouze jeden druh vlákna bez dalších doprovodných prvků, jako např. trička, jsou méně nákladné. Uvážíme-li velký objem textilního odpadu, který je v současné době odstraňován jako zbytkový odpad, pak se nezohledňují ani náklady na odstraňování a environmentální externality spojené s tímto odstraňováním, včetně emisí ze spalování a skládkování. Mezi další externality patří zejména environmentální a sociální dopady textilního odpadu vyváženého do třetích zemí zdánlivě za

¹⁰ Evropská komise, Společné výzkumné středisko. *Techno-scientific assessment of the management options for used and waste textiles*, 2023 (v přípravě).

¹¹ Evropská agentura pro životní prostředí, 2019.

¹² EEA, *Textiles and the environment: the role of design in Europe's circular economy*, 2022. K dispozici na adrese: <https://www.eea.europa.eu/publications/textiles-and-the-environment-the>.

účelem opětovného použití, což platí zvláště pro vyvážený netříděný textil, jehož značná část končí na (nelegálních) skládkách.

Roztříštěné definice textilu a textilního odpadu vedou k administrativní zátěži a představují překážky pro přeshraniční přepravu. Kromě toho, že je recyklace textilu kvůli různému složení textilního odpadu složitá, brání rozšiřování recyklačního průmyslu a opětovnému použití i rozdílné politické a regulační podněty v jednotlivých členských státech a chybějící informace (např. o kvalitě vstupních surovin), které rovněž narušují rovné podmínky na jednotném trhu. To brání nejen přechodu na oběhové hospodářství v textilním průmyslu, ale také vytváření kvalitních pracovních míst a přidané hodnoty v EU. Nedostatečná infrastruktura pro třídění a recyklaci pravděpodobně povede k tomu, že s textilem nebude nakládáno v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady ani poté, kdy vstoupí v platnost povinnost tříděného sběru. Výroba s nízkou přidanou hodnotou probíhá především ve třetích zemích. Vznik a odstraňování dováženého textilního odpadu má značné negativní společenské dopady na místní, regionální i globální úrovni¹³.

Proto je specifickým cílem tohoto návrhu, pokud jde o textilní odpad, zlepšit nakládání s textilním odpadem v souladu s „hierarchií způsobů nakládání s odpady“¹⁴ zakotvenou v rámcové směrnici o odpadech, upřednostnit předcházení vzniku odpadů, přípravu k opětovnému použití a recyklaci textilu před jinými možnostmi využití a odstraňováním a uplatňovat zásadu „znečišťovatel platí“. Akční plán pro oběhové hospodářství¹⁵ a Strategie EU pro udržitelné a oběhové textilní výrobky (dále jen „strategie pro textilní výrobky“)¹⁶ vyzývají k posílení a urychlení opatření EU a členských států k předcházení vzniku textilního odpadu a ke zlepšení oběhovosti textilních výrobků, neboť se jedná o odvětví náročné na zdroje, které je původcem významných negativních environmentálních externalit, kdy finanční a technologické nedostatky brání pokroku při přechodu na oběhové hospodářství.

Potravinový odpad

Plýtvání potravinami je jedním z největších zdrojů neefektivit v zemědělsko-potravinářském řetězci. Zejména má negativní dopady na životní prostředí a klima. Z celkové spotřeby EU je to právě spotřeba potravin, která se nejvíce podílí na dopadech na životní prostředí¹⁷ a biologickou rozmanitost¹⁸.

Při vyřazení potravin se veškerá vložená energie a zdroje a jejich důsledky pro životní prostředí, jako jsou emise skleníkových plynů, které se hromadí v potravinovém řetězci, stále projevují, a to bez jakéhokoli přínosu pro lidskou výživu. Zpracované, přepravené a tepelně upravené potraviny, které se pak ve fázi spotřeby vyhodí, mají větší dopad na životní prostředí než nezpracované potraviny, k jejichž ztrátám dochází v zemědělském podniku. V

¹³ Ellen Mac Arthur Foundation, 2017, <https://ellenmacarthurfoundation.org/a-new-textiles-economy>.

¹⁴ Hierarchie způsobů nakládání s odpady je ústřední koncepcí rámcové směrnice o odpadech, která stanoví pořadí způsobů nakládání s odpady a jejich odstraňování: na prvním místě je předcházení vzniku odpadů (včetně opětovného použití), a poté následují činnosti související s nakládáním s odpady: příprava k opětovnému použití, recyklace, využití a na závěr odstranění. Toto pojetí je realizováno prostřednictvím konkrétních pravidel a výkonnostních cílů, jako je stanovení povinností tříděného sběru a cílů pro předcházení vzniku odpadů, recyklaci nebo odklon od skládkování.

¹⁵ COM(2020) 98 final.

¹⁶ COM(2022) 141 final.

¹⁷ Sanyé Mengual, E. a Sala, S., *Consumption Footprint and Domestic Footprint: Assessing the environmental impacts of EU consumption and production*, 2023.

¹⁸ Sanyé-Mengual, E., Biganzoli, F., Valente, A., Pfister, S. a Sala, S., *What are the main environmental impacts and products contributing to the biodiversity footprint of EU consumption? A comparison of life cycle impact assessment methods and models*, 2023.

roce 2020 vzniklo v EU 58,5 miliardy tun potravinového odpadu¹⁹, který stál za emisemi v objemu 252 miliard tun ekvivalentu CO₂²⁰. To odpovídá 16 % celkového dopadu skleníkových plynů vyprodukovaných v potravinovém systému EU. Plýtvání potravinami také zbytečně zatěžuje omezené přírodní zdroje. Například množství vody spotřebované na výrobu potravin, které se nakonec promarní, lze vyčíslit na 342 miliard m³ ekvivalentu vody²¹, což odpovídá 12 % celkového dopadu výroby a spotřeby potravin v EU. Plýtvání potravinami je rovněž zodpovědné za 16 % dopadů na půdu způsobených činnostmi v oblasti využívání půdy²², zatímco důsledky pro eutrofizaci moří představují 15 % z celkových dopadů^{23,24}.

Co se týká ekonomických důsledků, související tržní hodnota 58,5 miliardy tun potravinového odpadu se odhaduje na 132 miliardy EUR²⁵. Tyto náklady zahrnují ztracené zdroje provozovatelů potravinářských podniků v jednotlivých fázích potravinového řetězce, ale i zbytečné výdaje domácností. K tomu se přidávají náklady na sběr a zpracování potravinového odpadu, které odhadem činí dalších 9,3 miliardy EUR²⁶.

Plýtvání potravinami má významné sociální důsledky. Vede ke zbytečnému vynakládání prostředků, které by mohly být přiděleny jinak. Průměrný podíl výdajů na potraviny (zemědělsko-potravinářský průmysl a stravovací služby) na celkových výdajích domácností v EU činí přibližně 19 %²⁷. Vyhazování potravin, které jsou vhodné k lidské spotřebě, namísto jejich přerozdělování potřebným, včetně darování potravin, rovněž představuje promarněnou příležitost s ohledem na rostoucí problémy v oblasti potravinového zabezpečení. Přestože je v Evropě zajištěna dostupnost potravin, jejich cenová dostupnost je pro stále větší počet občanů EU problémem: 32,6 milionu lidí si každý druhý den nemůže dovolit jídlo s masem, rybou,

¹⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_wasfw/default/table?lang=en

²⁰ Vypočítáno podle metodiky pro vyčíslení dopadu spotřeby, jak je uvedena zde: Evropská komise, Společné výzkumné středisko, Sanyé Mengual, E., Sala, S., *Consumption footprint and domestic footprint: assessing the environmental impacts of EU consumption and production: life cycle assessment to support the European Green Deal*, Úřad pro publikace Evropské unie, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/218540>.

²¹ Jednotka m³ světového ekvivalentu představuje metr krychlový spotřebovaný v průměru na světě. Tento průměr znamená vážený průměr spotřeby, a reprezentuje tedy místa, kde se voda v současnosti spotřebovává.

²² Posuzováno z hlediska dopadů na čtyři vlastnosti půdy: biotickou produkci, odolnost vůči erozi, regeneraci podzemních vod a mechanickou filtraci, jak je uvedeno v: De Laurentiis, V., Secchi, M., Bos, U., Horn, R., Laurent, A. a Sala, S., „Soil quality index: Exploring options for a comprehensive assessment of land use impacts in LCA“, *Journal of Cleaner Production*, č. 215, 2019, s. 63–74.

²³ Spotřební stopa pokrývá 16 kategorií dopadů environmentální stopy (Evropská komise, 2021), včetně eutrofizace sladkovodního prostředí, kterou způsobují zejména emise fosforu.

²⁴ Úř. věst. L 471, 30.12.2021, s. 1.

²⁵ Eurostat, 2022 (viz poznámka 92, strana 32).

²⁶ Manfredi, S. a Cristobal, J., „Towards more sustainable management of European food waste: Methodological approach and numerical application“, *Waste Management and Research*, ročník 34 č. 9, 2016, s. 957–968, <https://doi.org/10.1177/0734242X16652965>.

²⁷ Evropská komise, Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova, *EU agricultural outlook for markets, income and environment 2022-2032*, Úřad pro publikace Evropské unie, 2023, s. 43, <https://data.europa.eu/doi/10.2762/29222>. Poznámka: velmi malá odchylka (méně než 1 %) z důvodu mírně odlišných výchozích hodnot použitých v modelu MAGNET.

kuřecím masem nebo jejich vegetariánskou obdobou²⁸. A v neposlední řadě má plýtvání potravinami pro mnoho spotřebitelů důležitý etický rozměr²⁹.

V této souvislosti se EU a její členské státy zavázaly k dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 12.3, podle něhož by se do roku 2030 měl celosvětový potravinový odpad na obyvatele na úrovni maloobchodu a spotřebitelů snížit o polovinu a měly by se omezit ztráty potravin v celém výrobním a dodavatelském řetězci, a to včetně ztrát po sklizni.

Za účelem omezení ztrát potravin a snížení potravinového odpadu zavedla EU specializovaný akční plán sestávající z regulačních i neregulačních opatření a prováděný nejprve v rámci akčního plánu pro oběhové hospodářství z roku 2015 a od roku 2020 v rámci unijní strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“³⁰. Cílem Komise přitom není pouze stanovit jasné povinnosti pro členské státy, pokud jde o snižování potravinového odpadu, ale také vytvořit politické prostředí, které členské státy podpoří v přijímání účinných opatření.

Rámcová směrnice o odpadech ve znění z roku 2018 vyžaduje, aby členské státy připravily zvláštní programy předcházení vzniku potravinového odpadu, které budou v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady. Od členských států vyžaduje, aby omezily plýtvání potravinami v každé fázi potravinového řetězce, sledovaly množství potravinového odpadu a podávaly zprávy o dosaženém pokroku. Komise přijala v roce 2019 společnou metodiku měření potravinového odpadu³¹, která má sloužit jako základ pro sledování potravinového odpadu v celé EU.

Na podporu členských států v přijímání opatření Komise od roku 2015 podniká iniciativy k vyjasnění a harmonizaci příslušných právních předpisů (např. přijetí pokynů EU k darování potravin³², následované změnami pravidel hygieny potravin, které by měly usnadnit postupy darování bezpečných potravin, jakož i pokyny EU pro použití potravin, které již nejsou určeny k lidské spotřebě, jako krmivo³³). Počínaje rokem 2016 Komise rovněž zřídila mnohostrannou platformu, tzv. platformu EU pro ztráty potravin a plýtvání potravinami³⁴, která slouží k podpoře všech aktérů při definování opatření k předcházení vzniku potravinového odpadu, sdílení osvědčených postupů a hodnocení pokroku. Přijala rovněž své vlastní výstupy (např. doporučení pro opatření v oblasti předcházení vzniku potravinového odpadu³⁵) a podpořila činnost na úrovni EU zaměřenou na zdokonalení postupů označování potravin datem spotřeby nebo trvanlivosti³⁶. Sdílení osvědčených postupů a řešení pro omezení plýtvání potravinami v celé EU usnadňuje také digitální centrum EU pro předcházení ztrátám potravin a vzniku potravinového odpadu³⁷. Pilotní projekt RESTwithEU³⁸ hodnotí a doporučuje digitální nástroje pro omezení plýtvání potravinami v restauračním průmyslu. Zvláštní podskupina uvedené platformy se zabývá podporou změny chování spotřebitelů a do

²⁸ Eurostat, *Living conditions in Europe - material deprivation and economic strain - Statistics Explained*, říjen 2022.

²⁹ Potřeba zajistit přístup k potravinám a solidaritu v potravinovém řetězci je zdůrazněna i v doporučeních evropské panelové diskuse občanů na téma plýtvání potravinami. Úplný soubor doporučení je uveden v příloze 16 zprávy o posouzení dopadů.

³⁰ COM(2020) 381 final.

³¹ Úř. věst. L 248, 27.9.2019, s. 77.

³² Úř. věst. C 361, 25.10.2017, s. 1.

³³ Úř. věst. C 133, 16.4.2018, s. 2.

³⁴ https://food.ec.europa.eu/safety/food-waste/eu-actions-against-food-waste/eu-platform-food-losses-and-food-waste_en

³⁵ https://food.ec.europa.eu/system/files/2021-05/fs_eu-actions_action_platform_key-rcmnd_en.pdf

³⁶ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/date_marking_en

³⁷ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu-food-loss-waste-prevention-hub/

³⁸ <https://restwith.eu/>

konce června 2023 bude k dispozici sborník osvědčených postupů vypracovaný v rámci pilotního projektu EU, Evropského fóra spotřebitelů pro omezení plýtvání potravinami. S cílem posílit datovou základnu pro předcházení vzniku potravinového odpadu provádí Společné výzkumné středisko posouzení účinnosti intervencí zaměřených na předcházení vzniku potravinového odpadu³⁹, a to s podporou hodnotícího rámce, který mohou využívat všechny zúčastněné subjekty. Výzvy k předkládání návrhů podle unijního rámcového programu pro výzkum a inovace Horizont 2020⁴⁰ a Horizont Evropa⁴¹ nabízejí nové příležitosti pro výzkum a inovace, které by pomohly řešit problém ztrát potravin a plýtvání potravinami. K dalším nástrojům, které poskytují financování činností podporujících předcházení vzniku potravinového odpadu, se řadí programy LIFE a Interreg Europe. V rámci programu pro jednotný trh a ve spolupráci s Evropskou výkonnou agenturou pro zdraví a digitální oblast (HADEA) poskytuje Komise rovněž granty na podporu členských států a zúčastněných stran⁴² při zdokonalování měření potravinového odpadu a provádění opatření ke snížení množství tohoto odpadu.

Mnoho provozovatelů potravinářských podniků v celém potravinovém řetězci podniklo důležité kroky ke snížení produkce potravinového odpadu a zlepšení účinného využívání zdrojů. Podle Kodexu chování EU pro odpovědné obchodní a marketingové postupy v oblasti potravin⁴³ přijímají zpracovatelé potravin a maloobchodníci ve svých provozech a v celém dodavatelském řetězci konkrétní závazky týkající se snižování množství potravinového odpadu.

Navzdory těmto opatřením a rostoucímu povědomí o negativních dopadech a důsledcích plýtvání potravinami, politickým závazkům přijatým na úrovni EU a členských států a opatřením EU prováděným od roku 2015 v rámci akčního plánu pro oběhové hospodářství se produkce potravinového odpadu nesnižuje natolik, aby bylo možné dosáhnout významného pokroku v plnění cíle udržitelného rozvoje č. 12.3. Navzdory stávajícím právním povinnostem vyplývajícím z rámcové směrnice o odpadech a podpůrným činnostem Komise jsou dosavadní opatření přijatá v členských státech EU nejednotná a neumožňují výrazně snížit množství potravinového odpadu.

Dalším nezbytným krokem je proto stanovení cílů. Konkrétní cíle tohoto návrhu jsou tyto: zaprvé přidělit členským státům odpovědnost za urychlené snižování množství potravinového odpadu, který vzniká na jejich území v rámci potravinového řetězce a v domácnostech, a tím významně přispět k dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 12.3, a zadruhé zajistit dostatečnou a konzistentní reakci všech členských států, která bude směřovat k omezení plýtvání potravinami a která bude v souladu s reakcí zemí, které jdou v tomto ohledu příkladem.

To by mělo vést každý členský stát k přijetí ambiciózních kroků – k zavedení nejúčinnějších opatření přizpůsobených jeho konkrétní vnitrostátní situaci – a k podpoře změny chování spotřebitelů, jakož i k posílení koordinace opatření mezi subjekty v celém potravinovém hodnotovém řetězci, a to i ve spolupráci s dalšími příslušnými aktéry (např. akademickou obcí, nevládními organizacemi, finančními institucemi, subjekty sociální ekonomiky atd.).

³⁹ Evropská komise, Společné výzkumné středisko, Caldeira, C., Sala, S., De Laurentiis, V., *Assessment of food waste prevention actions. Development of an evaluation framework to assess the performance of food waste prevention actions*, Úřad pro publikace, 2019.

⁴⁰ Viz projekty [CHORIZO](#) a [ToNoWaste](#).

⁴¹ Viz projekty [FOLOU](#) a [WASTELESS](#).

⁴² Příklad: [Výzva k předkládání návrhů na pomoc zúčastněným stranám při přijímání opatření v boji proti plýtvání potravinami, vyhlášená ve spolupráci s agenturou HADEA v roce 2022](#).

⁴³ Evropská komise, Bezpečnost potravin, *Kodex chování EU pro odpovědné obchodní a marketingové postupy v oblasti potravin*, 2021.

Po konferenci o budoucnosti Evropy bylo navíc plýtvání potravinami vybráno jako první téma pro poradní evropské panelové diskuse občanů. Doporučení panelové diskuse občanů podpoří práci Komise a pomůže členským státům při vytváření národních strategií a akčních plánů pro předcházení vzniku potravinového odpadu.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Navrhovaná změna je v souladu s ustanovením čl. 11 odst. 1 rámcové směrnice o odpadech, který členským státům ukládá povinnost zavést do 1. ledna 2025 tříděný sběr textilu. Návrh zavádí rozšířenou odpovědnost výrobce a další politická opatření, jejichž cílem je podpořit potřebné financování a harmonizovat informace a přístupy týkající infrastruktury pro sběr, třídění, opětovné použití, přípravu k opětovnému použití a recyklaci, která bude zapotřebí, jakmile povinnost tříděného sběru vejde v účinnost.

Podle čl. 9 odst. 6 rámcové směrnice o odpadech je Komise povinna do 31. prosince 2023 přezkoumat údaje o potravinovém odpadu poskytnuté členskými státy s cílem zvážit, zda je na unijní úrovni proveditelné stanovit cíl v oblasti snižování množství potravinového odpadu, který by měl být splněn do roku 2030, a předložit Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ke které případně připojí legislativní návrh. Stanovení cílů by mělo posílit stávající ustanovení čl. 9 odst. 1 rámcové směrnice o odpadech, které vyžaduje, aby členské státy přijaly opatření ke snížení vzniku potravinového odpadu v celém potravinovém řetězci.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Unijní strategie pro textilní výrobky se zabývá výrobou a spotřebou textilních výrobků a zároveň uznává význam textilního odvětví. Představuje vizi pro textil do roku 2030, která si klade za cíl, aby textilní výrobky měly dlouhou životnost a byly recyklovatelné, ve velké míře vyrobené z recyklovaných vláken, bez nebezpečných látek a vyrobeny s ohledem na pracovní a sociální práva a životní prostředí, a poukazuje na potřebu odpovědnosti výrobců v celém hodnotovém řetězci, dostatečných kapacit pro inovativní recyklaci vláken na nová vlákna, řešení založená na biologických materiálech a omezení spalování a skládkování textilu na minimum. Pro nakládání s odpady je obzvláště důležité, že unijní strategie pro textilní výrobky vyhlásila harmonizovaná pravidla EU pro rozšířenou odpovědnost výrobce v textilním odvětví a ekonomické pobídky k výrobě udržitelnějších výrobků („ekologická úprava poplatků“). Dále zdůraznila cíl Komise řešit problémy spojené s vývozem textilního odpadu a podporovat důstojnou práci na celém světě v zájmu globální spravedlivé transformace a udržitelného oživení⁴⁴.

Tato iniciativa rovněž hodlá přispět k dosažení cíle akčního plánu pro oběhové hospodářství, kterým je výrazné snížení celkové produkce odpadu a do roku 2030 snížení množství zbytkového (nerecyklovaného) komunálního odpadu o polovinu. Revize směrnice o obalech a obalových odpadech bude směřovat ke snížení produkce obalových odpadů. Tato iniciativa a iniciativa zaměřená na revizi směrnice o obalech a obalových odpadech budou společně řešit problematiku více než 65 % veškerého vzniklého komunálního odpadu (obaly, potravinový odpad a textilní odpad), a přispějí tak k dosažení zastřešujícího cíle rámcové směrnice o odpadech a Zelené dohody pro Evropu.

Dne 17. listopadu 2021 byl přijat návrh Komise týkající se nařízení o přepravě odpadů⁴⁵ a v době přijetí tohoto návrhu stále probíhají jednání. Cílem je zajistit, aby EU nevyvážela své

⁴⁴ COM(2022) 66 final.

⁴⁵ COM(2021) 709 final.

problémy s odpady do třetích zemí, a usnadnit přepravu k recyklaci a zároveň odrazovat od přepravy odpadů určených k odstranění. Opatření zahrnují kritéria pro lepší rozlišení mezi smíšeným odpadem a ostatními druhy odpadů, jakož i mezi použitým zbožím a odpadem, které lze označit jako textil. Navrhuje se také přísnější režim vývozu do třetích zemí, které nejsou členy OECD, a povinnost kontrolovat výkonnost zařízení k využití odpadů, která se nacházejí ve třetích zemích. V neposlední řadě se navrhuje opatření ke zvýšení úsilí o prosazování pravidel přepravy odpadů, včetně textilního odpadu. Dopady návrhu nařízení o přepravě odpadů jsou zohledněny v provedeném posouzení. Opatření, která se týkají přepravy materiálů (opatření 2.6 a 2.9), nadto rozlišují textilie, které jsou určeny k opětovnému použití a již nejsou odpadem (a tudíž nepodléhají nařízení o přepravě odpadů), a textilie, které jsou odpadem, na něž se opatření v návrhu přímo vztahují.

Navrhované nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků⁴⁶ stanoví rámec pro stanovení požadavků na ekodesign konkrétních skupin výrobků s cílem výrazně zlepšit jejich oběhovost, energetickou náročnost a další aspekty environmentální udržitelnosti. Požadavky na ekodesign mohou mít klíčový význam pro předcházení vzniku odpadů a vysoce kvalitní recyklaci, neboť mohou zvýšit trvanlivost, opravitelnost, recyklovatelnost a recyklovaný obsah výrobků. Vypracování těchto požadavků může rovněž sloužit jako základ pro stanovení harmonizovaných finančních příspěvků do systémů rozšířené odpovědnosti výrobce. Očekává se, že požadavky na ekodesign textilních výrobků budou zavedeny do roku 2025 nebo 2026. Kromě zavedení nových požadavků na ekodesign zavede nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků opatření proti likvidaci neprodaných spotřebních výrobků. Zprvce navrhne zavést povinnost velkých podniků zveřejňovat informace o počtu a druzích vyřazených neprodaných spotřebních výrobků. Toto opatření má působit jako motivační faktor proti této praxi a zároveň se předpokládá, že vytvoří lepší datovou základnu poskytující informace o rozsahu prováděné likvidace neprodaných spotřebních výrobků. Zadruhé bude nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků obsahovat zmocnění k přijímání aktů v přenesené pravomoci, které zakazují likvidaci určitých skupin neprodaných spotřebních výrobků, jako je například textil, se zohledněním informací získaných na základě obecné informační povinnosti. Mezi další důležité politiky Unie patří nařízení o označování materiálového složení textilních výrobků⁴⁷ a nařízení o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH)⁴⁸.

Právně závazné cíle pro snižování množství potravinového odpadu přispívají k řadě dalších politických cílů EU, konkrétně ke snižování emisí skleníkových plynů, čímž přispívají k dosažení unijního cíle klimatické neutrality do roku 2050 a k cíli alespoň 55% čistého snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030, jak je vyjádřeno v plánu pro dosažení cíle v oblasti klimatu do roku 2030⁴⁹. Snížení množství potravinového odpadu vede také k udržitelnějšímu využívání půdy, snížení eutrofizace moří a menšímu nedostatku vody, což je v souladu s cílem vytvořit udržitelný potravinový systém, jak je uvedeno ve strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“.

Strategie předpokládá stanovení výchozí úrovně potravinového odpadu s ohledem na nové údaje nahlášené členskými státy a stanovení právně závazných cílů pro snížení množství potravinového odpadu v celé EU do roku 2023.

⁴⁶ COM(2022) 142 final.

⁴⁷ Úř. věst. L 272, 18.10.2011, s. 1.

⁴⁸ Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1.

⁴⁹ COM(2020) 562 final.

Strategie biohospodářství⁵⁰ vyzývá k opatřením zaměřeným na opětovné využívání, omezování a recyklaci toků biologického odpadu. Snižování množství potravinového odpadu přispívá k naplňování hlavních zásad strategie, jako je oběhové hospodářství, kaskádové využití biomasy a uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady.

Zpráva „Cesta transformace pro cestovní ruch“⁵¹, zveřejněná v únoru 2022, mezi svými klíčovými opatřeními vyzdvihuje snížení množství potravinového odpadu v odvětví pohostinství. V prosinci 2022 přijaly členské státy závěry Rady o „Evropské agendě pro cestovní ruch 2030“⁵², v nichž se Komise a členské státy vyzývají, aby podpořily lepší oběhovost služeb cestovního ruchu, včetně řešení problematiky plýtvání potravinami.

V neposlední řadě bylo plýtvání potravinami označeno za jednu z hlavních hybných sil ovlivňujících potravinové zabezpečení jak na straně nabídky, tak na straně poptávky⁵³. Omezení plýtvání potravinami může přispět ke zvýšení odolnosti potravinových systémů a k potravinovému zabezpečení obecně, protože zvyšuje efektivitu a produktivitu dodavatelského řetězce i cenovou dostupnost potravin. Zvýšením hospodárnosti potravinových systémů a podporou změny chování spotřebitelů, díky čemuž se zabrání zbytečnému vyhazování potravin, by bylo možné nasytit větší počet lidí stejnou produkcí potravin. Omezení plýtvání potravinami tak může přispět k uspokojení očekávané rostoucí poptávky po potravinách a zároveň pomůže zajistit, aby náš potravinový systém fungoval v mezích možností naší planety. Snížení ztrát potravin a potravinového odpadu by navíc mohlo vést ke snížení cen potravin, a tím potenciálně zlepšit ekonomickou dostupnost potravin.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Článek 192 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU)⁵⁴ zmocňuje EU k činnosti v rámci politiky v oblasti životního prostředí s cílem zachovat, chránit a zlepšovat kvalitu životního prostředí, chránit lidské zdraví, přispívat k uvážlivému a racionálnímu využívání přírodních zdrojů a podporovat opatření na mezinárodní úrovni určená k řešení regionálních a celosvětových problémů životního prostředí.

Tento návrh je koncipován jako cílená změna směrnice 2008/98/ES o odpadech, která je jediným právním nástrojem pro regulaci předcházení vzniku textilního odpadu a nakládání s tímto odpadem v EU, a vychází z čl. 192 odst. 1 SFEU. Existuje sice několik právních předpisů upravujících textilní výrobky (např. REACH, nařízení o označování materiálového složení textilních výrobků), avšak rámcová směrnice o odpadech je jediným právním nástrojem, který upravuje všechny aspekty nakládání s textilním odpadem, včetně zvláštních povinností zajistit tříděný sběr a zpracování a požadavků na podávání zpráv.

Cílená změna rámcové směrnice o odpadech vychází z těchto stávajících požadavků a jejím účelem je odstranit zjištěné regulační překážky a řešit selhání trhu tím, že uvedená ustanovení zpřesní, konkretizuje a harmonizuje tak, aby se snížil rozsah možných vnitrostátních rozdílů a vytvořily se podmínky pro rozšíření infrastruktury pro opětovné použití a recyklaci textilu. Na minimální požadavky stanovené v právních předpisech EU a úsilí o harmonizaci navazuje i

⁵⁰ COM(2012) 060 final.

⁵¹ <https://op.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/404a8144-8892-11ec-8c40-01aa75ed71a1>

⁵² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15441-2022-INIT/cs/pdf>

⁵³ SWD(2023) 4 final, *Drivers of food security*.

⁵⁴ Úř. věst. C 326, 26.10.2012, s. 47.

zavedení povinností rozšířené odpovědnosti výrobce v textilním odvětví. K dosažení tohoto cíle má dále napomoci pověření Komise přijetím podrobnějších pravidel prostřednictvím prováděcích aktů. Pro jednotlivá opatření jsou stanoveny jasné termíny jejich realizace s ohledem na jejich proveditelnost a nezbytnou dobu, kterou povinované zúčastněné subjekty potřebují k tomu, aby se novým pravidlům přizpůsobily.

V oblasti potravinového odpadu vychází cílená změna rámcové směrnice o odpadech ze stávajících požadavků, které se týkají hlavních aspektů předcházení vzniku potravinového odpadu (definice potravinového odpadu a společná metodika jeho měření, povinnosti členských států omezit plýtvání potravinami v každé fázi potravinového řetězce, sledovat množství potravinového odpadu a podávat o něm roční hlášení, příprava vnitrostátních programů předcházení vzniku potravinového odpadu) a nakládání s tímto odpadem (např. tříděný sběr).

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Vzhledem k přeshraniční povaze textilního hodnotového řetězce z ekonomického, environmentálního a sociálního hlediska je prodej a spotřeba textilních výrobků, jakož i nakládání s nimi po skončení jejich životnosti, neodmyslitelně spjata s fungováním jednotného trhu a globálních hodnotových řetězců. Vysoká závislost na surovinách zdůrazňuje význam podpory oběhových obchodních modelů, které by snížily spotřebu primárních surovin a pomohly zmírnit související negativní environmentální externality.

Je třeba rozšířit systémy sběru, třídění a recyklace, aby byly připraveny na nadcházející povinnost tříděného sběru a její plné provedení, neboť v současné době brání dostatečnému zajištění kapacit sběru, třídění a recyklace několik regulačních a tržních selhání, která mají dopad na všechny členské státy a subjekty v celém textilním hodnotovém řetězci. Neexistence společného přístupu EU k nakládání s textilem hrozí vytvořením nebo dalším upevněním regulační roztržitosti a narušených toků odpadů a materiálů, což brání přeshraničnímu pohybu textilu (výrobků, použitého textilu a textilního odpadu) a koordinovaným opatřením a okamžitým investicím v celé EU. Existuje vysoké riziko dalšího nárůstu roztržitosti právních předpisů a zvýšení administrativní zátěže pro zúčastněné strany v odvětví, zejména malé a střední podniky, vyplývající z různorodého uplatňování zásady „znečišťovatel platí“ prostřednictvím vnitrostátních systémů rozšířené odpovědnosti výrobce u textilních výrobků. Řešení přeshraničních environmentálních externalit, včetně emisí skleníkových plynů a vývozu textilu (a odpadu, který je vydáván za materiál, který není odpadem) do třetích zemí, je účinněji zajištěno opatřeními EU, a to zejména proto, že hlavní příčiny problémů souvisejí se selháním v regulační oblasti vyplývajícím z nedostatku harmonizovaných definic a roztržitosti regulace, a s nedostatkem finančních prostředků, který je společný všem členským státům.

Všechny členské státy produkují potravinový odpad, který vytváří významné přeshraniční environmentální externality. Výroba, skladování, přeprava a zpracování potravin a likvidace potravinového odpadu mají dopady na životní prostředí a klima v rámci EU (např. emise skleníkových plynů, vliv na využívání půdy, biologickou rozmanitost, využívání vody a eutrofizaci). Výroba potravin dovážených do EU navíc může mít výrazné dopady na životní prostředí a klima po celém světě.

Snížení množství potravinového odpadu v celé EU jednotným způsobem je nutné k zajištění uvažlivého a racionálního využívání přírodních zdrojů, omezení negativních dopadů na klima, biologickou rozmanitost a spotřebu přírodních zdrojů v jednotlivých členských státech, což

bude přínosem i na mezinárodní úrovni. Důležité je, že zefektivněním potravinového systému přispívá omezení plýtvání potravinami také k potravinovému zabezpečení v celé EU.

S potravinami se na trhu EU obchoduje ve velkém rozsahu a potravinářské podniky, které působí přeshraničně, potřebují soudržnost a jasnost ohledně očekávané úrovně ambicí, aby mohly plánovat investice a opatření v oblasti předcházení vzniku potravinového odpadu. Koordinovaný přístup na úrovni EU může přinést spolehlivost a kontinuitu, a tím podpořit přijetí nových obchodních modelů ze strany provozovatelů potravinářských podniků s cílem urychlit proces omezování plýtvání potravinami v celém potravinovém řetězci.

Navzdory politickým závazkům přijatým na mezinárodní úrovni, na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni, stávajícím právním požadavkům v rámcové směrnici o odpadech a podpůrným činnostem Komise jsou reakce členských států na plýtvání potravinami nejednotné a celkově nepostačují k řešení zjištěných problémů a environmentálních, hospodářských a sociálních důsledků pro spotřebitele, podniky a společnost jako celek. Rozdílnost v úsilí členských států v oblasti omezování vzniku potravinového odpadu a rozdílná úroveň očekávání, pokud jde o spoluúčast provozovatelů potravinářských podniků, naznačují potřebu koordinovanějších a jednotnějších opatření na úrovni EU, aby bylo možné dosáhnout pokroku v takovém rozsahu a takovým tempem, jakých je zapotřebí k dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 12.3.

Očekává se, že stanovení právně závazných cílů pro členské státy v oblasti snižování množství potravinového odpadu do roku 2030 posílí úsilí o určení a rozšíření účinných strategií a iniciativ jak v rámci členských států, tak mezi nimi, tím, že: zefektivní spoluúčast provozovatelů potravinářských podniků, zejména v souvislosti s přeshraničními dodavatelskými řetězci, pomůže zajistit, aby se příčinami vzniku potravinového odpadu (tržními a behaviorálními) zabývaly všechny členské státy důsledně a současně, v souladu s opatřeními přijatými – zatím jen několika – „průkopnickými“ zeměmi a šířením osvědčených postupů a dalším využíváním znalostní základny EU týkající se předcházení vzniku potravinového odpadu urychlí rozvoj účinných vnitrostátních strategií pro předcházení plýtvání potravinami.

Stanovení cílů v právních předpisech EU o odpadech je politickým nástrojem, který by od členských států vyžadoval přijetí opatření a zároveň by jim poskytoval plnou flexibilitu ve výběru požadovaných opatření. Členské státy si proto mohou zvolit politické nástroje, které by byly pro danou konkrétní situaci na jejich území nejúčinnější a nejefektivnější.

- **Proporcionalita**

Regulační přístup rámcové směrnice o odpadech spočívající v harmonizaci určitých prvků v nakládání s odpady (definice, kvantitativní nebo kvalitativní cíle uplatňující hierarchii způsobů nakládání s odpady, zásada „znečišťovatel platí“, požadavky na podávání zpráv) a ponechání prostoru pro vnitrostátní a specifická místní prováděcí opatření (plánování nakládání s odpady a povolování odpadů) je v souladu s opatřeními na úrovni EU, která jsou omezena pouze na nezbytně nutnou míru.

Větší harmonizace přístupů k nakládání s textilním odpadem, pokud jde o rozsah cílených textilií, jasné definice, minimální požadavky na přepravu a zpracování za účelem zavedení hierarchie způsobů nakládání s odpady, organizační prvky systémů sběru textilu a sdílení zátěže, by poskytla právní jistotu pro potřebný společný postup příslušných zúčastněných stran v celém textilním hodnotovém řetězci (členské státy, sociální podniky, provozovatelé zařízení pro nakládání s odpady, výrobci, další hospodářské subjekty, občané) zaměřený na

investice do rozvoje infrastruktury v celé EU s cílem maximalizovat opětovné použití a recyklaci. Tito provozovatelé dosahují ekonomické efektivity díky úsporám z rozsahu a nižším nákladům na dodržování předpisů, protože se musí řídit pouze jedním jednotným regulačním přístupem platným v celé EU, který vyžaduje provádění kroků na úrovni EU. Harmonizovaný přístup, který by problém nedostatečného financování řešil společnými pravidly pro rozšířenou odpovědnost výrobce při současném snížení ostatních regulačních překážek, jež brání větší jednotnosti textilního odpadu usnadňující třídění vstupů a výstupů a přepravu přes hranice států za účelem třídění, opětovného použití a recyklace, by výrazně snížil ekonomickou zátěž pro průmysl a malé a střední podniky a pomohl udržet jejich konkurenceschopnost. Rovněž je třeba poznamenat, že vzhledem k tomu, že textilní odvětví je z 99 % tvořeno malými a středními podniky, plnění rozšířené odpovědnosti výrobců by bylo vykonáváno kolektivně prostřednictvím organizací odpovědnosti výrobců, které by za výrobce tuto odpovědnost převzaly, a výrazně by tak snížily administrativní zátěž na ně kladenou. Za důležitý vedlejší přínos lze považovat kombinované zlepšení kvality životního prostředí. Aby se dále snížil dopad na malé a střední podniky, jsou z rozšířené odpovědnosti výrobce vyloučeny mikropodniky (do 10 zaměstnanců), které představují 88 % všech podniků v odvětví, což významně snižuje administrativní zátěž a dopad na malé a střední podniky.

V textilním odvětví převažují malé a střední podniky. Mikropodniky tvoří přibližně 88 % odvětví. Návrh je speciálně přizpůsoben tak, aby minimalizoval finanční a administrativní dopady na mikropodniky, zejména tím, že všechny mikropodniky jsou z rozšířené odpovědnosti výrobce vyloučeny. Na všechny ostatní malé a střední podniky (tj. malé a střední podniky, které nejsou mikropodniky) by se rozšířená odpovědnost výrobce nadále vztahovala. Podpora opětovného použití a recyklace by zároveň podpořila i ty malé a střední podniky, na které se rozšířená odpovědnost výrobce vztahuje (tj. ty, které nejsou mikropodniky), a to tím, že by oproti současnému stavu byl zajištěn větší objem dostupných finančních prostředků a na trhu by byl k dispozici stabilnější přísun vstupních surovin z textilií, které lze opětovně použít a recyklovat.

Co se týká potravinového odpadu, navrhované vytyčení cílů pro snižování množství potravinového odpadu nestanovuje nová opatření na úrovni EU. Vytyčené cíle dávají členským státům volnost, pokud jde o výběr nejučinnějších opatření přizpůsobených jejich konkrétní vnitrostátní situaci. Členské státy nejsou povinny přijímat žádná nová opatření týkající se snižování množství potravinového odpadu kromě těch, která jsou již stanovena rámcovou směrnicí o odpadech (tj. omezení plýtvání potravinami v každé fázi potravinového řetězce, příprava programů předcházení vzniku potravinového odpadu, provádění souvisejících kroků, sledování dosaženého pokroku a podávání zpráv o něm). Kromě toho se členské státy již od přijetí Agendy pro udržitelný rozvoj v roce 2015 zavázaly přijmout opatření ke snížení plýtvání potravinami, aby přispěly k dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 12.3, který je *de facto* nezávazným, aspiračním cílem.

Zkušenosti z předních zemí ukazují, že opatření, která vlády dosud zavedly, jsou založena na dobrovolném zapojení hospodářských subjektů v potravinovém řetězci do společných plánů zaměřených na dosažení společného cíle snížení množství potravinového odpadu. V současné době je na úrovni EU nabízena finanční pomoc (ve formě grantů na akci), která má zúčastněné strany podpořit v přijímání konkrétních kroků ke zlepšení měření množství potravinového odpadu a předcházení jeho vzniku. Granty, které Komise dosud uplatnila v rámci Programu pro jednotný trh, byly zaměřeny zejména na malé a střední podniky s cílem řešit jejich specifické potřeby a podpořit rozvoj a šíření osvědčených postupů.

Další výměna znalostí, osvědčených postupů, nástrojů, pokynů a zkušeností bude pokračovat prostřednictvím platformy EU (včetně jejích podskupin) a specializovaných internetových stránek (centrum EU pro předcházení ztrátám potravin a vzniku potravinového odpadu).

Navrhovaná opatření celkově nepřekračují rámec toho, co je nezbytné k zajištění souladu s právními předpisy a současně k zaručení ochrany životního prostředí.

- **Volba nástroje**

Vzhledem k výše uvedeným vysvětlením je změna rámcové směrnice o odpadech, tedy směrnice, tím správným nástrojem. Umožňuje harmonizaci určitých prvků a zároveň ponechává členským státům prostor pro zohlednění vnitrostátních specifik při provádění směrnice.

Rámcová směrnice o odpadech je jediným právním nástrojem, který upravuje předcházení vzniku textilního odpadu a nakládání s tímto odpadem v EU, a vychází z čl. 192 odst. 1 SFEU. Existuje sice několik právních předpisů upravujících textilní výrobky (např. REACH, nařízení o označování materiálového složení textilních výrobků), avšak rámcová směrnice o odpadech je jediným právním nástrojem, který upravuje všechny aspekty nakládání s textilním odpadem, včetně zvláštních povinností zajistit tříděný sběr a zpracování a požadavků na podávání zpráv.

V rámcové směrnici o odpadech je rovněž definován a upraven potravinový odpad. Ačkoli je řada jednotlivých opatření, která mohou přispět k omezení plýtvání potravinami, upravena v právních předpisech týkajících se fungování trhu s potravinami, bezpečnosti potravin nebo informování spotřebitelů o potravinách na úrovni Unie, celkový legislativní rámec pro předcházení plýtvání potravinami, včetně sledování vzniklého potravinového odpadu a podávání zpráv o něm, jakož i plánování vnitrostátních programů předcházení vzniku potravinového odpadu, je součástí rámcové směrnice o odpadech.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení ex post**

Nebylo provedeno žádné hodnocení ex post, protože nejnovější změna rámcové směrnice o odpadech proběhla teprve v roce 2018. Bylo by proto předčasné provádět následné hodnocení nedávno provedených změn, které se ještě plně neprojeví. Kromě toho rámcová směrnice o odpadech předpokládá zvláštní ustanovení o přezkumu pro konkrétní toky odpadů, která by vedla k analýzám dopadů stávajících ustanovení.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Metoda a strategie konzultace byly popsány ve výzvě k předložení faktických podkladů k návrhu na téma „Dopad nakládání s odpady na životní prostředí – revize rámce EU pro nakládání s odpady“⁵⁵ a v počátečním posouzení dopadů „návrhu revize směrnice 2008/98/ES

⁵⁵ Evropská komise, Podělte se o svůj názor, Zveřejněné iniciativy, „Dopad nakládání s odpady na životní prostředí – revize rámce EU pro nakládání s odpady“, https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13225-Environmental-impact-of-waste-management-revision-of-EU-waste-framework_cs

o odpadech – části týkající se cíle v oblasti snižování množství potravinového odpadu“⁵⁶. Vzhledem k tomu, že oba návrhy mají za cíl změnit stejný právní akt na stejném právním základě, bylo rozhodnuto o jejich sloučení. Otevřená veřejná konzultace, která proběhla v květnu až srpnu 2022, se proto týkala obou toků odpadů.

Textilní odpad

V rámci výzvy k předložení faktických podkladů obdržela Komise 197⁵⁷ samostatných odpovědí. Respondenti mají sídlo nebo bydliště v 25 různých zemích včetně čtyř zemí mimo EU: 65 v Belgii, což odráží počet profesních sdružení a nevládních organizací v této zemi, 23 v Německu, 16 ve Francii, 14 v Nizozemsku a 12 v Itálii.

Výsledky konzultace ukázaly, že je celkově podporována potřeba zlepšit nakládání s textilem v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady, a volá se po regulačních opatřeních, která by řešila současná selhání trhu, kde se dává přednost likvidaci textilního odpadu. Všeobecnou podporu, a to i ze strany dotčeného průmyslu, mělo zavedení systémů rozšířené odpovědnosti výrobce v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“. Tu však provázely silné výzvy k co největší harmonizaci, která by omezila dopad na odvětví, v němž převažují malé a střední podniky, a zejména by napomohla tomu, aby se při uplatňování pravidel rozšířené odpovědnosti výrobce spojené s ekologickou úpravou poplatků zajistil plný soulad s požadavky na ekodesign textilních výrobků podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků. Zástupci recyklačního průmyslu připomněli, že související systémy recyklace textilu vyžadují vhodná přechodná období pro vytvoření recyklační kapacity a systémů, které by zajistily kvalitu vstupních surovin. Současné provedení oděvů složených ze smíšených textilních materiálů je pro recyklaci výzvou, stejně jako nedostatek automatických třídících technologií a kapacit potřebných k přípravě vstupních surovin pro recyklaci. Zúčastněné strany z oblasti opětovného použití a z okruhu nevládních organizací poukázaly na důkazy toho, jak použité oděvy přispívají ke snížení množství textilního odpadu a že pro zajištění opětovného použití je zásadní tříděný sběr použitých textilních výrobků, a nikoli pouhý odpadní textil. Zástupci textilního průmyslu rovněž zdůraznili socioekonomické a environmentální přínosy oběhových obchodních modelů, jako je například pronájem textilu, který ve srovnání s vlastněným textilem prodlužuje životnost textilních výrobků. Zúčastněné subjekty z různých skupin zúčastněných stran zdůraznily, že je důležité zajistit harmonizované využívání odpadního textilu a použitých textilních výrobků, aby se usnadnil přeshraniční pohyb těchto materiálů a řešila se jakákoli nedovolená přeprava odpadů vydávaných za použité výrobky, a zejména aby se věnovala pozornost obavám některých zúčastněných stran ohledně environmentálně šetrného zacházení s vyváženým použitým a odpadním textilem, především s netříděným. Vzhledem k tomu, že několik zemí zvažuje zavedení systémů rozšířené odpovědnosti výrobce, od široké skupiny zúčastněných stran vzešly podobně silné výzvy, jež se týkaly potřeby harmonizace definic textilu, jakož i výrobků, na které se vztahuje rozšířená odpovědnost výrobce a její klíčové prvky, což by mělo zejména snížit riziko tržní a legislativní roztržičnosti a administrativní zátěže.

Veřejná konzultace probíhala ve dnech 24. května 2022 až 24. srpna 2022 s cílem shromáždit další podklady o výchozím stavu, získat názory a postřehy v otázkách souvisejících s

⁵⁶ Evropská komise, Podělte se o svůj názor, Zveřejněné iniciativy, „Potravinový odpad – cíle v oblasti snižování jeho množství“, https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13223-Food-waste-reduction-targets_cs

⁵⁷ Na stránce „Dopad nakládání s odpady na životní prostředí – revize rámce EU pro nakládání s odpady“ (europa.eu), je uveden počet 198, protože jeden subjekt je duplicitní s fórem o OEEZ.

textilním odpadem, proveditelnosti a možných dopadech alternativních opatření, shromáždit příklady osvědčených postupů a názory na subsidiaritu možných opatření. Celkem bylo obdrženo 731 platných odpovědí⁵⁸. Kromě toho zaslalo 207 respondentů písemné příspěvky. Respondenty byly převážně podnikové/obchodní organizace a podnikatelská sdružení (40 %, 299 odpovědí) a občané EU (36 %, 255 odpovědí). 94 % respondentů (693 odpovědi) má sídlo nebo bydliště v EU, přičemž většina z nich sídlí, resp. bydlí v Belgii (16 %, 119 odpovědí)⁵⁹, Německu (13 %, 96 odpovědí), Itálii (11 %, 82 odpovědi) a Francii (8 %, 63 odpovědi).

Je třeba zdůraznit, že textilní odpad je druhem odpadu, který se dotazovaných respondentů týká nejméně – důležitost mu přikládá pouze 63 % společností a podnikatelských sdružení. Zbývající zúčastněné strany (občané EU, nevládní organizace a orgány veřejné správy) projeví v této záležitosti větší míru znepokojení. Více než polovina respondentů souhlasila nebo rozhodně souhlasila s tím, že se podílí na tříděném sběru textilního odpadu, přičemž výsledky se lišily v závislosti na dané skupině zúčastněných stran. Ve sběru textilního odpadu vedli občané EU, následováni orgány veřejné správy a na posledních místech zůstaly nevládní organizace, podniky a podnikatelská sdružení. Pouze 40 % orgánů veřejné správy, 32 % podniků a podnikatelských sdružení, 28 % občanů EU a 24 % nevládních organizací však souhlasilo nebo rozhodně souhlasilo (221 odpovědí) s tím, že jsou spokojeni se systémem sběru textilního odpadu, který je zaveden v místě jejich sídla, resp. bydliště.

Oblasti textilního odpadu se týkalo téměř 30 stanovisek, z nichž přibližně polovina pocházela od malých a středních podniků nebo organizací, které je zastupují. Malé a střední podniky upozornily, že v současné době neexistuje žádný rozsáhlý plán na zpracování textilního odpadu. Zdůraznily, že je třeba prosazovat odolné a vysoce kvalitní textilní výrobky, zvýšit míru jejich opětovného použití, v rámci možností je připravovat k opětovnému použití a posilovat dostatečnou infrastrukturu pro třídění za účelem opětovného použití, recyklaci a zpracování. Doporučili také, aby došlo ke změnám v navrhování a spotřebě textilu a aby se snížilo množství textilního odpadu prostřednictvím ambiciózních politik v oblasti odpadů. Stejně názory na životnost a opětovné použití textilií, jakož i na třídící a recyklační kapacitu, sdílel i recyklační průmysl, který rovněž poznamenal, že by se měly rozvíjet oběhové a sociální hodnotové řetězce v odvětví textilu.

Mezi doporučeními byla i potřeba stanovit kvantitativní cíle pro opětovné použití a přípravu k opětovnému použití a zlepšit systémy tříděného sběru. Malé a střední podniky uvedly, že systémy rozšířené odpovědnosti výrobce by měly prosazovat hierarchii způsobů nakládání s odpady stanovením kvantitativních cílů pro předcházení vzniku odpadů a přípravu k opětovnému použití, zajistit ekologickou úpravu poplatků a spravedlivou hospodářskou soutěž na recyklačních trzích, umožnit provozovatelům zařízení pro opětovné použití přístup k toku odpadů a zároveň zapojit sociální podniky, jakožto klíčové zúčastněné strany, do vývoje, řízení a fungování těchto systémů. Rovněž se vyslovily pro soulad s dalšími regulačními iniciativami, jako je nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků a nařízení o přepravě odpadů, a pro harmonizaci kritérií pro stanovení toho, kdy odpad přestává být odpadem, provedenou na úrovni EU, což podpořil i recyklační průmysl. Malé a střední podniky rovněž poukázaly na to, že k dosažení vysoké úrovně tříděného sběru textilu je zapotřebí pokynů a pro zvýšení recyklace spotřebitelského odpadu je rozhodující vyspělé

⁵⁸ Všechny obdržené příspěvky byly považovány za platné.

⁵⁹ Předpokládá se, že vysoký počet respondentů z Belgie je důsledkem skutečnosti, že v Bruselu sídlí mnoho organizací, jež ve vztahu k orgánům EU zastupují různé zájmové skupiny, jako jsou průmyslová sdružení, nevládní a spotřebitelské organizace atd.

třídění a předzpracování vláken. Některá stanoviska se zamýšlejí nad harmonizovanou definicí textilního odpadu.

Kromě toho probíhaly rozhovory se zúčastněnými stranami. V dubnu a květnu 2022 byly uspořádány rozhovory s vybranými zúčastněnými stranami ze všech skupin zúčastněných stran, které se nejprve zaměřily na širší oblast a později na použitý textil a textilní odpad. Uskutečnilo se 27 individuálních rozhovorů s jednotlivci či skupinami, které se týkaly vymezení problémů, rozsahu cílů a shromažďování podkladových informací o dopadech jednotlivých možností a opatření. Podle zúčastněných stran by měl celounijní rámec rozšířené odpovědnosti výrobce obsahovat konkrétní prvky, aby byl účinný. Opatření týkající se opětovného použití, oprav a tříděného sběru musí zahrnovat vymahatelné a závazné cíle, které budou výrobce motivovat k přechodu na oběhový systém. Pokud jde o oblast působnosti iniciativy, některé zúčastněné strany navrhly, aby sběr zahrnoval textilní odpad vznikající v domácnostech i v profesní sféře, jenž je srovnatelný s textilními výrobky pro domácnost, jako jsou oděvy, bytové a interiérový textil, tašky vyrobené z textilních materiálů a textilní doplňky; vyjádřily však obavy ohledně obuvi a technických textilií. Navrhly rovněž, aby se oblast působnosti nejprve omezila, a rozšířila až časem, jakmile bude zavedena infrastruktura, a aby se k vymezení textilií, na něž se navrhovaný systém rozšířené odpovědnosti výrobce vztahuje, použily kódy KN celního sazebníku.

V otázce pokynů vyjádřily zúčastněné strany rozdílné názory. Co se týká cílů, zúčastněné strany doporučily, aby byly vypracovány cíle, jejichž úroveň ambicí se bude v čase postupně zvyšovat v závislosti na úrovni spotřeby, a stejně tak vymahatelné cíle snižování množství zdrojů potřebných pro textilní výrobu, např. prostřednictvím cíle pro recyklovaný obsah. Upozornily rovněž na skutečnost, že veškeré cíle by měly být spojeny s posilováním recyklačních technologií v členských státech a že cíle v oblasti opětovného použití by měly zajistit, aby se opětovné použití skutečně realizovalo. Poznamenaly, že je důležité vzít v úvahu, že cíle pro přípravu k opětovnému použití a recyklaci textilního odpadu by měly vycházet z hierarchie způsobů nakládání s odpady.

Cílená konzultace o použitém textilu a textilním odpadu proběhla formou čtyř virtuálních pracovních setkání zúčastněných stran, které se zapojily do skupinových diskusí v celých i dílčích skupinách a využívaly přitom digitálních tabulí. K získání cílenějších podkladových údajů bylo dále využito zasedání expertní skupiny (členských států) pro rámcovou směrnici o odpadech, rozhovorů a konference o budoucnosti Evropy.

Informace shromážděné během konzultací se zúčastněnými stranami pomohly definovat problémy a možnosti politiky, na které je třeba se zaměřit.

Potravinový odpad

V rámci počátečního posouzení dopadů bylo obdrženo 85 příspěvků od respondentů ze 17 členských států a dvou třetích zemí (Spojeného království a USA). Nejvíce příspěvků poskytla podnikatelská sdružení (27), za nimiž následovaly nevládní organizace (18, z toho 12 se zaměřením na životní prostředí), podniky (11), občané EU (9), spotřebitelské (4) a ekologické (3) organizace. Prostřednictvím mechanismu zpětné vazby poskytlo své příspěvky šest orgánů veřejné správy (včetně tří členských států).

Zúčastněné strany celkově vyjádřily podporu legislativní iniciativě EU, která je považována za nezbytnou pro dosažení cílů Zelené dohody v oblasti klimatické neutrality a přechodu k udržitelným potravinovým systémům, jak požaduje strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“.

Většina zúčastněných stran potvrzuje, že cíle v oblasti snižování množství potravinového odpadu by měly zahrnovat celý dodavatelský řetězec (což odráží integrovaný přístup k potravinovým systémům), přičemž budoucí cíl EU by měl být v souladu s cílem udržitelného rozvoje č. 12.3. Zatímco někteří respondenti z odvětví (zejména z prvovýroby a zpracovatelského průmyslu) upřednostňují cíl zaměřený pouze na maloobchod a spotřebu, jiné zúčastněné strany z odvětví a nevládní organizace prosazují holistický přístup, který by zajistil sdílenou odpovědnost všech subjektů. Několik zúčastněných stran zdůrazňuje, že pro stanovení cílů je zapotřebí spolehlivá datová základna a také výchozí úroveň, jež bude odrážet úsilí těch, kteří dosáhli prvních výsledků. Přibližně třetina obdržených příspěvků (které zahrnovaly příspěvky od téměř všech nevládních organizací) požadovala ambiciózní opatření a pokročilou cílovou úroveň (50 %); na druhou stranu tři příspěvky od členských států naznačily, že základní nebo střední varianty jsou realističtější. Některé zúčastněné strany (z řad ekologických a spotřebitelských nevládních organizací i sociálních podniků) navíc požadují, aby byly do budoucího legislativního návrhu zahrnuty ztráty potravin v zemědělských podnicích, kdežto prvovýrobci namítají, že tyto ztráty nelze řešit (z právních i provozních důvodů). V neposlední řadě mnoho zúčastněných stran požaduje soudržnost politik a potřebu budovat kulturu uznávající hodnotu potravin, aby bylo možné řešit systémové problémy spojené s potravinovými systémy.

Veřejná konzultace, která probíhala od 24. května 2022 do 24. srpna 2022, se týkala jak textilního, tak potravinového odpadu. Pokud jde o omezení plýtvání potravinami, zúčastněné strany ve všech skupinách souhlasily nebo rozhodně souhlasily (více než 90 %) s přínosy, které přináší snižování množství potravinového odpadu, přičemž za nejdůležitější byly označeny „pomoc při snižování dopadů na životní prostředí“ a „pomoc při zmírňování změny klimatu“. Hlavními subjekty, které by měly přijmout více opatření ke snížení plýtvání potravinami, jsou podle respondentů spotřebitelé, maloobchodníci a ostatní distributoři, výrobci potravin a poskytovatelé služeb pohostinství a stravování. Respondenti uvedli, že nejdůležitější výzvy pro omezení plýtvání potravinami souvisejí s potřebou, aby si spotřebitelé osvojili nové návyky, například aby se naučili lépe hospodařit s potravinami, a dále s potřebou, aby podniky začlenily do svého provozu předcházení vzniku odpadů. Zajištění toho, aby byla potřebným tempem prováděna opatření dostatečná pro dosažení celosvětových závazků snížit do roku 2030 plýtvání potravinami o polovinu, považovaly za důležitější spíše orgány veřejné správy nežli ostatní skupiny. Co se týká možných opatření EU ke zlepšení předcházení vzniku odpadů, 74 % respondentů (488 odpovědí) souhlasilo nebo rozhodně souhlasilo se stanovením právně závazných cílů pro snížení množství potravinového odpadu, přičemž ještě větší podporu vyjádřily orgány veřejné správy (86 %, 25 odpovědí).

53 stanovisek obdržených v rámci veřejné konzultace bylo zaměřeno na plýtvání potravinami nebo obsahovalo úvahy na toto téma. 26 stanovisek obsahujících připomínky k plýtvání potravinami bylo získáno od podnikatelských sdružení, 12 od neziskových organizací, 8 od podniků a 7 od orgánů veřejné správy. Většina příspěvků vyjadřovala souhlas se stanovením cílů pro snížení množství potravinového odpadu, přičemž 10 příspěvků obhajovalo potřebu ambiciózních cílů (snížení o 50 %) a 18 příspěvků se vyslovilo pro uplatňování cílů ve všech fázích dodavatelského řetězce. Dvě obchodní organizace však nesouhlasily se stanovením cílů ve fázi prvovýroby, a to z důvodu nerovnováhy sil v dodavatelském řetězci a dynamiky trhu, kterou zemědělci nemohou ovlivnit. V několika příspěvcích byl zdůrazněn význam upřednostňování těch opatření, která mají největší dopad na životní prostředí nebo klima, a především ze strany podnikatelských sdružení byla zdůrazněna rovněž úloha obalů při předcházení vzniku potravinového odpadu. Pokud jde o opatření a politické iniciativy, které by EU měla přijmout, nejčastěji byla zmiňována pravidla týkající se označování potravin datem spotřeby nebo trvanlivosti a opatření související se zvyšováním povědomí a

vzděláváním, přičemž někteří respondenti uváděli rovněž zlepšení monitorovacích systémů a jeden navrhol poskytovat daňové pobídky k darování potravin. Některé zúčastněné strany také doporučily soudržnost politik v oblasti plýtvání potravinami a dalších souvisejících politik (např. označování, opatření v oblasti klimatu, společná zemědělská politika).

Sběr údajů o iniciativách zaměřených na předcházení vzniku potravinového odpadu byl proveden prostřednictvím dvou dotazníků zaslaných odborníkům z členských států a zúčastněným stranám v potravinovém řetězci. Cílem obou průzkumů bylo shromáždit kvantitativní údaje o nákladech na iniciativy zaměřené na předcházení vzniku potravinového odpadu a o množství potravinového odpadu, jehož vzniku se zabránilo. Kromě toho se uskutečnily čtyři rozhovory s vybranými zúčastněnými stranami, které odpověděly na dotazník (dvě společnosti, jedna nezisková organizace a jeden orgán veřejné správy), čímž se shromáždily další údaje a poznatky o jejich iniciativách a případně se upřesnily informace poskytnuté prostřednictvím dotazníků.

Nakonec se při čtyřech příležitostech konala cílená konzultační setkání s platformou EU pro ztráty potravin a plýtvání potravinami. Členy platformy EU pro ztráty potravin a plýtvání potravinami jsou mimo jiné mezinárodní organizace, instituce EU, odborníci z členských států a zúčastněné strany z potravinového řetězce, včetně zemědělců, průmyslu, nevládních organizací zabývajících se ochranou životního prostředí či ochranou spotřebitelů a dalších nevládních organizací (včetně potravinových bank a jiných charitativních organizací). Organizace soukromého sektoru v potravinovém hodnotovém řetězci zastupují malé a střední podniky v jejich konkrétní sféře činnosti (např. výroba potravin, maloobchod, stravovací služby atd.)

Zúčastněné strany nejčastěji vznášely otázky, které se týkaly zahrnutí všech fází potravinového řetězce do oblasti působnosti cílů, přičemž některé z nich zdůrazňovaly význam sledování a začlenění ztrát potravin vznikajících v zemědělských podnicích a před sklizní, význam zohlednění bezpečnosti potravin a krmiv (vyjádřený zejména organizacemi soukromého sektoru), obavy ohledně volby roku 2020 jako výchozího bodu pro stanovení cílů vzhledem k dopadu pandemie COVID-19 (na což upozornily některé členské státy a nevládní organizace), možnost rozlišovat a zohledňovat jedlý a nejedlý potravinový odpad (zmněno organizacemi soukromého sektoru) a možnost zohlednit při stanovování výchozího stavu výsledky, kterých již členské státy dosáhly (toto zdůraznily členské státy a organizace soukromého sektoru).

V souvislosti s dokončením posouzení dopadů Komise dále svolala zasedání skupiny odborníků z členských států pro ztráty potravin a plýtvání potravinami (7. března 2023) a společné zasedání platformy EU pro ztráty potravin a plýtvání potravinami a poradní skupiny pro udržitelnost potravinových systémů (13. března 2023). Byly zde znovu zdůrazněny výše uvedené otázky a byla poskytnuta další zpětná vazba týkající se zvážení různých možností politiky pro stanovení cílů.

Informace shromážděné během výše uvedených konzultací se zúčastněnými stranami pomohly definovat politické možnosti, zejména to, aby se cíle neomezovaly pouze na fázi spotřeby a maloobchodu, nýbrž aby se vztahovaly na potravinový řetězec v širším měřítku. Údaje o nákladech na předcházení vzniku potravinového odpadu získané v rámci průzkumu mezi zúčastněnými stranami vykazovaly velkou variabilitu a byly obecně vyšší než hodnoty zjištěné v literatuře. V modelu pro výpočet makroekonomických dopadů cílů proto nebyly přímo použity.

Panelová diskuse občanů

V návaznosti na konferenci o budoucnosti Evropy Komise vyhlásila „novou generaci“ panelových diskusí občanů, které budou sloužit ke konzultacím s náhodně vybranými občany, jež se budou konat před předložením některých klíčových návrhů na evropské úrovni. Mezi první tři témata, k nimž se mají občané vyjádřit, bylo vybráno plýtvání potravinami (spolu s virtuálními světy a vzdělávací mobilitou), a panelová diskuse probíhala formou tří zasedání, která se konala od prosince 2022 do února 2023. I když panelová diskuse občanů nebyla součástí konzultačních činností organizovaných za účelem přípravy právního návrhu, doporučení občanů⁶⁰ budou i nadále podkladem pro práci Komise v otázkách předcházení vzniku potravinového odpadu a byla zohledněna při přípravě tohoto legislativního návrhu. Doporučení občanů budou rovněž sloužit jako vodítko, které členskými státy pomůže dosáhnout cílů v oblasti snižování množství potravinového odpadu stanovených v tomto návrhu.

23 doporučení, která občané předložili, zdůrazňuje potřebu zaujmout široký přístup k potravinovým systémům, zapojit všechny subjekty a posílit spolupráci v celém potravinovém řetězci. Tento komplexní přístup je obsažen ve třech tématech, k nimž se doporučení vzešlá z panelové diskuse vztahují: 1) Spolupráce v potravinovém hodnotovém řetězci: od zemědělce ke spotřebiteli; 2) Iniciativy v oblasti potravinářství; a 3) Podpora změny chování spotřebitelů.

Doporučení občanů odrážejí tři hlavní směry činnosti, jimiž se členské státy musí ubírat, aby urychlily proces snižování množství potravinového odpadu na vnitrostátní úrovni a dosáhly budoucích cílů. Z doporučení bude vycházet i zastřešující regulační rámec EU pro předcházení vzniku potravinového odpadu stanovený v rámcové směrnici o odpadech, jakož i podpůrná opatření přijatá na úrovni EU, které členskými státy pomohou dosáhnout budoucích cílů.

• Sběr a využití odborných znalostí

Textilní odpad

Ve všech fázích posouzení dopadů poskytlo Společné výzkumné středisko zásadní vědecké informace, mimo jiné tím způsobem, že přezkoumalo dokumenty a zveřejnilo podklady k dané problematice⁶¹:

Na podporu tohoto posouzení dopadů politických možností pro účely revize rámcové směrnice o odpadech v roce 2023 zadala Komise externí studii – zvláštní smlouva č. 090202/2021/861277/ENV.B.3. Přispělo rovněž několik odborníků a studií technické pomoci uvedených v příloze posouzení dopadů.

Potravinový odpad

Kromě výše uvedeného počátečního posouzení dopadů a veřejných a cílených konzultací byly k posouzení dopadů v oblasti potravinového odpadu využity tyto odborné znalosti:

- Společné výzkumné středisko poskytlo zásadní vědecké informace, když připravilo dvě zprávy obsahující analýzu, jež byla podkladem k vypracování posouzení dopadů

⁶⁰ Evropská panelová diskuse občanů na téma plýtvání potravinami, *Závěrečná doporučení*, únor 2023

⁶¹ [Evropská komise, Společné výzkumné středisko, Circular economy perspectives in the EU textile sector, 2021](#), a Evropská komise, Společné výzkumné středisko, *Techno-scientific assessment of the management options for used and waste textiles*, 2023 (v přípravě).

revize rámcové směrnice o odpadech, zejména pokud jde o proveditelnost stanovení cílů zaměřených na snížení množství potravinového odpadu:

- Evropská komise, Společné výzkumné středisko: *Setting the scene for an EU initiative on food waste reduction targets*, 2023⁶²
- Evropská komise, Společné výzkumné středisko: *Assessing the economic, social and environmental impacts of food waste reduction targets, A model-based analysis*, 2023⁶³
- Dne 25. října 2022 zveřejnil Eurostat první specializované statistické sledování množství potravinového odpadu v Evropské unii, doplněné o další vysvětlení údajů o množství potravinového odpadu v EU. Popis a interpretaci údajů i metodiku lze nalézt na webové stránce „Eurostat Statistics Explained“ věnované potravinovému odpadu⁶⁴. Údaje byly naposledy aktualizovány v březnu 2023.

• **Posouzení dopadů**

K tomuto návrhu je připojeno posouzení dopadů. To z velké části obsahuje dvě samostatné kapitoly, které se týkají zvláště potravinového a zvláště textilního odpadu, neboť obě témata mají z hlediska řešených problémů, stanovených cílů a určených možností odlišná specifika, na něž nelze uplatnit stejný přístup.

Po vyřešení připomínek Výboru pro kontrolu regulace vydaných v jeho počátečním záporném stanovisku ze dne 17. března 2023 a po provedení nezbytných úprav a doplnění obdrželo posouzení dopadů dne 26. května 2023 kladné stanovisko s výhradami.

Podrobné připomínky Výboru pro kontrolu regulace a způsob, jakým byly zohledněny, jsou uvedeny v tabulce 1 v příloze I posouzení dopadů připojeného k tomuto návrhu.

Do posouzení dopadů byla pro účely analýzy zahrnuta všechna možná opatření, která vycházela z podkladů získaných od externího poradce, z pracovních setkání se zúčastněnými stranami, veřejné online konzultace a cílených rozhovorů. Tato rozmanitá, komplexní a často vzájemně propojená opatření byla seskupena do tří možností politiky, které jsou porovnány se scénářem bez opatření.

V oblasti textilu lze tyto tři možnosti politiky shrnout takto:

- Možnost 1 – podporuje členské státy v provádění a prosazování stávajících ustanovení tím, že jsou definice, přístupy k tříděnému sběru a přidělování odpovědnosti za nakládání s odpady používány harmonizovanějším způsobem, čehož má být dosaženo přijetím nezávazných pokynů a doporučení, využitím stávajících mandátů Komise pro sekundární právní předpisy a zlepšením stávajících platforem zúčastněných stran pro poradenství a výměnu osvědčených postupů. Tato možnost

⁶² De Laurentiis, V., Mancini, L., Casonato, C., Boysen-Urban, K., De Jong, B., M'Barek, R., Sanyé Mengual, E., Sala, S., *Setting the scene for an EU initiative on food waste reduction targets*, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2023, doi: 10.2760/13859, JRC133967.

⁶³ De Jong, B., Boysen-Urban, K., De Laurentiis, V., Philippidis, G., Bartelings, H., Mancini, L., Biganzoli, F., Sanyé Mengual, E., Sala, S., Lasarte-López, J., Rokicki, B., M'barek, R., *Assessing the economic, social and environmental impacts of food waste reduction targets. A model-based analysis*, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2023, doi:10.2760/77251, JRC133971.

⁶⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Food_waste_and_food_waste_prevention_-_estimates. Databázi lze na internetových stránkách Eurostatu nalézt pod kódem (env_wasfw).

řeší všechny příčiny problémů a oba specifické cíle, i když její účinek bude pravděpodobně snížený vzhledem k povaze opatření, jež se omezují na nezávazné nástroje.

- Možnost 2 – stanoví další závazné regulační požadavky, které by měly vést ke zlepšení v oblasti nakládání s odpady v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady, a to prostřednictvím cílené změny rámcové směrnice o odpadech. Účelem těchto úprav je nastavit nové provozní povinnosti pro členské státy, výrobce textilu a provozovatele zařízení pro nakládání s odpady. Změny by objasnily a harmonizovaly definice na úrovni EU, vyjasnily by rozsah stávajících informačních povinností, což by mělo vést ke zvýšení spolehlivosti údajů, vyjasnily by rozsah povinností tříděného sběru a zavedly by nové provozní povinnosti pro provozovatele zařízení pro nakládání s odpady s cílem zajistit třídění odpadu za účelem opětovného použití a recyklace. Stěžejním opatřením této možnosti je zavedení mandátu pro členské státy k vytvoření vnitrostátních systémů rozšířené odpovědnosti výrobce v textilním odvětví a harmonizace jejich oblasti působnosti, cílů a klíčových organizačních a provozních prvků. Tato možnost řeší všechny příčiny problémů a oba specifické cíle.
- Možnost 3 – stanovení výkonnostních cílů na úrovni EU pro oblast nakládání s odpady. Tato možnost zahrnuje změnu rámcové směrnice o odpadech, která stanoví závazné výkonnostní cíle v oblasti nakládání s odpady, při jejichž plnění budou členské státy a hospodářské subjekty uplatňovat hierarchii způsobů nakládání s odpady. Harmonizace oblastí působnosti a definic by byla nedílnou součástí definice cíle v rámcové směrnici o odpadech a následných prováděcích aktech, které by vymezovaly podrobnější pravidla pro metodiku výpočtu u jednotlivých cílů. Tato možnost řeší jak specifické cíle, tak všechny příčiny problémů, i když by nepřinesla takovou úroveň harmonizace, jakou poskytuje možnost 2, protože ponechává rozhodnutí o prostředcích k dosažení úrovně výkonnosti na členských státech. Vzhledem k tomu, že současné údaje o produkci textilního odpadu nejsou dostatečně spolehlivé, což je částečně způsobeno nejednotným chápáním toho, zda je sbíraný textil odpadem, a rozsahem textilních výrobků, na něž se vztahuje provádění v členských státech, vysvětluje posouzení dopadů proveditelnost mechanismu, kterým by mohly být v budoucnu cíle stanoveny, a dopady tohoto procesu (nikoliv skutečné úrovně cílů). V souvislosti se stanovením cíle sběru se předkládá podrobnější posouzení, které je založeno na prozatímním střednědobém cíli. Konkrétně opatření 3.6 se týká stanovení cíle 50% sběru textilu: dosažení tohoto cíle by zlepšilo míru tříděného sběru textilu, čímž by se zvýšila míra opětovného použití, míra recyklace a snížila by se míra odstraňování odpadu, ale zároveň by to přineslo administrativní zátěž, přičemž podobný dopad na míru tříděného sběru může mít i stávající povinnost tříděného sběru do roku 2025. Předpokládané míry v jednotlivých členských státech se také značně liší, což může v této fázi ztěžovat stanovení cíle.

V rámci procesu posuzování dopadů se posuzují i dopady na malé a střední podniky. Zaměříme-li se pouze na oblast malých a středních podniků, bylo zjištěno, že uvedená iniciativa má na tyto podniky značný celkový dopad. Základem pro posouzení dopadů jsou různé kategorie malých a středních podniků, které jsou vymezeny v rámci celého textilního hodnotového řetězce.

88 % textilních podniků tvoří mikropodniky (0 až 9 zaměstnanců), 12 % ostatní malé a střední podniky (10 až 249 zaměstnanců) a zbývajících 0,3 % velké podniky (více než 250 zaměstnanců). Malé a střední podniky se velmi dobře zapojily do veřejné konzultace i do

cílených konzultačních procesů. Veřejné konzultace se zúčastnilo 320 malých a středních podniků oproti 138 velkým podnikům. V kategoriích „podniky/společnosti“ a „podnikatelská sdružení“ jsme od malých a středních podniků obdrželi 200 odpovědí oproti 99 odpovědím od velkých podniků. Ve velkých podnikatelských sdruženích, která vyjádřila podrobná stanoviska, jsou rovněž z velké části zastoupeny malé a střední podniky, které reprezentují skladbu textilního odvětví ve fázích výroby, maloobchodu a nakládání s odpady.

Malé a střední podniky ve svých stanoviscích obecně poukazyvaly na to, že v současné době neexistuje žádné rozsáhlé plánování pro oblast zpracování odpadu. Většina z nich se shodla na tom, že je třeba změnit vzorce textilní výroby a spotřeby a směřovat k výrobě kvalitnějších textilií s delší životností. Zdůraznily rovněž, že je důležité upřednostňovat předcházení vzniku odpadů a jejich opětovné použití a že je třeba stanovit cíle pro opětovné použití a přípravu k opětovnému použití, jakož i zlepšit systémy tříděného sběru. Co se týká rozšířené odpovědnosti výrobce, poukázaly zejména na potřebu zajistit, aby systémy rozšířené odpovědnosti výrobce prosazovaly hierarchii způsobů nakládání s odpady stanovením kvantitativních cílů pro předcházení vzniku odpadů a přípravu k opětovnému použití, zajistit harmonizovaný přístup k ekologické úpravě poplatků v rámci rozšířené odpovědnosti výrobce a spravedlivou hospodářskou soutěž na recyklačních trzích, umožnit provozovatelům zařízení pro opětovné použití přístup k toku odpadů a zároveň zapojit sociální podniky, jakožto klíčové zúčastněné strany, do vývoje, řízení a fungování těchto systémů. Prosazovaly též harmonizaci kritérií pro stanovení toho, kdy odpad přestává být odpadem, provedenou na úrovni EU, což podpořil i recyklační průmysl, a rovněž tak zajištění souladu s dalšími regulačními iniciativami, jako je nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků a nařízení o přepravě odpadů. Dále poukázaly na to, že k dosažení vysoké úrovně tříděného sběru textilního odpadu je zapotřebí pokynů, zatímco pro zvýšení recyklace spotřebitelského odpadu je rozhodující vyspělé třídění a předzpracování vláken. Některé podniky se zamýšlely nad potřebou harmonizované definice textilního odpadu.

Kromě sběrů údajů od zúčastněných stran o možných dopadech na malé a střední podniky bylo provedeno doplňkové posouzení, v němž byly využity údaje z Eurostatu týkající se skladby, obratu a rozšíření malých a středních podniků s cílem určit ty dopady, které by na tyto podniky působily výraznou měrou. Poradenská studie posoudila konkrétní dopady na malé a střední podniky u každého opatření. V tomto ohledu lze říci, že opatření v rámci možnosti 1 pravděpodobně malým a středním podnikům nepřinesou žádnou výraznou administrativní zátěž a zároveň by sladěním rozsahu textilních výrobků měla zjednodušit povinnosti, které jsou malým a středním podnikům uloženy. Poradenská a podpůrná platforma, s níž možnost 1 počítá, by na malé a střední podniky měla celkově největší vliv. Očekává se, že opatření zavedená v rámci možností 2 a 3 si u malých a středních podniků vyžádají menší dodatečné náklady. Nejvíce zatěžující opatření, které zohledňuje uplatňování systémů rozšířené odpovědnosti výrobce (opatření 2.9), by se malých a středních podniků dotýkalo, neboť většina výrobců spadá do této kategorie podniků. Další pozornost se soustředí na informační povinnosti, přičemž je snaha především revidovat stávající povinnosti tak, aby lépe odpovídaly svému účelu a pomohly celkově vylepšit znalostní základnu v textilním odvětví.

Aby se předešlo zbytečné administrativní zátěži a zátěži spojené s dodržováním předpisů, navrhuje se v posouzení dopadů vyloučit mikropodniky a odvětví opětovného použití z oblasti působnosti rozšířené odpovědnosti výrobce a totéž obsahuje i právní text. Subjekty zabývající se opětovným použitím, které uvádějí na trh nové i použité výrobky, by měly evidovat a vykazovat pouze nové výrobky. Vedlejším důsledkem těchto vyloučení by bylo mírné zvýšení

nákladů pro podniky s více než deseti zaměstnanci, přičemž největší dodatečné zátěži by byly vystaveny podniky s více než 250 zaměstnanci.

V rámci možností byly kvantitativně posouzeny dopady na konkurenceschopnost, přičemž byly zváženy dopady na různé typy konkurenceschopnosti⁶⁵. Cenová konkurenceschopnost by měla odrážet relativní dopady cen, které jsou podniky nebo podnikatelská uskupení schopny stanovit na trhu. Dynamická konkurenceschopnost se týká dopadů na výzkum a inovace, které by umožnily udržet nebo zvýšit konkurenceschopnost podniků v čase. Strategická konkurenceschopnost se týká schopnosti podniků částečně uspokojit poptávku po surovinách nebo výrobcích pomocí opětovně použitého nebo recyklovaného textilu v rámci EU. Dopady na konkurenceschopnost jsou buď pozitivní, nebo neutrální.

U potravinového odpadu se možnosti politiky zaměřily na různé druhy, úrovně a rozsah cílů snížení množství potravinového odpadu, kterých má být dosaženo do roku 2030, a lze je shrnout následovně:

Možnost 1 vychází z minimálních cílů, které byly přezkoumány v návrhu revize rámcové směrnice o odpadech z roku 2014⁶⁶:

- cíl pro prvovýrobu – bez cílové hodnoty,
- cíl pro zpracování a výrobu – 10 %,
- cíl pro maloobchod a spotřebu – 15 %.

Možnost 2 je ambicióznější variantou s maximálním cílem přezkoumaným v roce 2014 pro fáze maloobchodu a spotřeby:

- cíl pro prvovýrobu – bez cílové hodnoty,
- cíl pro zpracování a výrobu – 10 %,
- cíl pro maloobchod a spotřebu – 30 %.

Možnost 3 odráží soubor cílů uvedený v rámci cíle udržitelného rozvoje č. 12.3 a další závazek přijatý koalicí „Food is never waste“ (Potraviny nikdy nejsou odpadem) na summitu OSN o potravinových systémech konaném v roce 2021:

- cíl pro prvovýrobu – 10 %,
- cíl pro zpracování a výrobu – 25 %,
- cíl pro maloobchod a spotřebu – 50 %.

Možnosti 1 až 3 zahrnují právně závazné cíle, tj. podléhají povinnosti každoročního podávání zpráv, a pokud cíle nejsou splněny, lze je vymáhat prostřednictvím řízení o nesplnění povinnosti.

⁶⁵ Přehled cest, kterými oběhové hospodářství ovlivňuje konkurenceschopnost, naleznete v těchto článcích: Flachenecker, F., „The causal impact of material productivity on macroeconomic competitiveness in the EU“, *Environmental Economics and Policy Studies* č. 20, 2018, s. 17–46, <https://doi.org/10.1007/s10018-016-0180-3> a Flachenecker, F., Kornejew, M., „The causal impact of material productivity on microeconomic competitiveness and environmental performance in the EU“, *Environmental Economics and Policy Studies* č. 21, 2019, s. 87–122, <https://doi.org/10.1007/s10018-018-0223-z>

⁶⁶ COM(2014) 0397 final.

Možnost 4 odráží stanovení dobrovolného cíle na úrovni závazku vyplývajícího z cíle udržitelného rozvoje č. 12.3, který se týká fázi maloobchodu a spotřeby (tj. 50 % snížení), přičemž pro dřívější fáze se nepředpokládá žádný číselný závazek. Na tuto možnost by se nevztahovaly jiné mechanismy prosazování práva než každoroční hlášení o množství potravinového odpadu.

Analýza dopadů ukázala, že všechny možnosti mají významné přínosy pro životní prostředí. Od možnosti 1 po možnost 3 význam přínosů roste podle toho, jak se zvyšuje rozsah a úroveň cílů. U možnosti 4 by přínosy byly nejmenší. Hlavní přínos spočívá ve snížení emisí skleníkových plynů (výrazně se však liší v závislosti na metodickém přístupu). Ostatní dopady na životní prostředí zvažované v rámci tohoto posouzení dopadů – využívání půdy, eutrofizace moří a využívání vody – vykazují podobný vzorec dopadů, tj. že význam přínosů roste spolu s rozsahem a úrovní cílů.

Pokud jde o ekonomické dopady – očekává se, že omezení plýtvání potravinami sníží poptávku po potravinách, což by následně mohlo vést k marginálním negativním dopadům na odvětví produkce potravin (–3,6 % v nejpesimističtější prognóze) a pozitivním dopadům na ostatní odvětví, což by celkově vedlo k mírně pozitivní bilanci (až 2,3 mld. EUR).

Kvantifikovatelné sociální dopady jsou silně spojeny s ekonomickými dopady a vykazují podobný vzorec. Čím více se sníží množství potravinového odpadu, tím lépe se tyto možnosti osvědčí z hlediska dostupnosti potravin a úspor domácností. Na druhou stranu se od možnosti 1 k možnosti 3 zvyšuje rozsah negativních dopadů na zaměstnanost v zemědělsko-potravinářském průmyslu, které by však měly být kompenzovány novými pracovními místy v potravinářském odvětví a přírůstky v jiných hospodářských odvětvích.

Očekává se, že dopad na malé a střední podniky bude omezený. Iniciativa se zaměřuje na stanovení cílů v oblasti snižování množství potravinového odpadu platných pro členské státy a na samotné podniky se nebude vztahovat. Orgány členských států sice budou pravděpodobně spolupracovat se všemi subjekty v rámci potravinového řetězce, ale opatření, která byla dosud zaznamenána v zemích, jež ve věci omezení plýtvání potravinami postupují koordinovaně, jsou zaměřena na větší podniky a na dobrovolná opatření, která vyzývají k zapojení do procesu předcházení vzniku potravinového odpadu, a to za podpory veřejných financí. Při konzultaci malé a střední podniky neočekávaly, že by přímo tato iniciativa měla působit problémy, nicméně zachovávaly obezřetnost ohledně možných budoucích prováděcích opatření ze strany členských států.

Upřednostňované možnosti

Na základě posouzení toho, jak uvedené možnosti přispívají k dosažení dvou hlavních cílů, na základě rovnováhy mezi hospodářskými, environmentálními a sociálními dopady a na základě celkových nákladů a přínosů, pokud je lze vypočítat, upřednostňuje Komise možnost 2. Lze však ještě uvážit, že jako doplněk k opatřením uvedeným v možnosti 2 by se připojilo stanovení cíle pro sběr textilního odpadu (opatření 3.6). Součástí upřednostňované možnosti by proto mohlo být i opatření 3.6. Další cíle v oblasti nakládání s textilním odpadem nelze v této fázi stanovit z důvodu nedostatku úplných a spolehlivých údajů.

Posouzení dopadů dospělo k závěru, že stanovení 50% cíle pro tříděný sběr textilu by usnadnilo společný postup rozličných subjektů působících v textilním hodnotovém řetězci, provozovatelů zařízení pro opětovné použití a provozovatelů zařízení pro nakládání s odpady, který by zajistil, aby se s textilními výrobky nakládalo v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady a přednost aby mělo opětovné použití a recyklace vláken na nová vlákna.

Dochází také k závěru, že bude možná potřeba tento cíl pečlivě zvážit vzhledem k současným velkým rozdílům v míře tříděného sběru v EU a k zastřešující povinnosti stanovené v rámcové směrnici o odpadech, jež ukládá, aby tyto odpady byly sbírány odděleně. S ohledem na tyto úvahy, jakož i na zprísněná pravidla pro organizaci tříděného sběru prostřednictvím rozšířené odpovědnosti výrobce a na cíl snížit administrativní zátěž, upřednostňovaná možnost uvedená v legislativním návrhu neobsahuje cíl tříděného sběru.

V oblasti potravinového odpadu je po porovnání ekonomických, environmentálních a sociálních dopadů, ale také technické proveditelnosti navrhovaných možností upřednostňována možnost 2. Očekává se, že tato možnost bude účinným politickým impulsem pro členské státy, aby přijaly opatření k omezení plýtvání potravinami na vnitrostátní úrovni a dosáhly významných přínosů pro životní prostředí, a zároveň se předpokládá, že bude přiměřená a proveditelná. Stanovení právně závazných cílů v oblasti snižování množství potravinového odpadu by proto mělo probíhat postupně, počínaje úrovní, která je nižší než úroveň stanovená v rámci cíle udržitelného rozvoje, aby byla zajištěna konzistentní reakce členských států a viditelný pokrok v plnění cíle č. 12.3. Prozatímní přezkum pokroku dosaženého členskými státy, provedený na základě každoročního sledování úrovně potravinového odpadu, by umožnil případnou úpravu cílů s ohledem na posílení příspěvku Unie a další sladění s cílem udržitelného rozvoje č. 12.3 a také by určil směr dalšího pokroku po roce 2030.

• **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Navrhovaná opatření s sebou nesou různou míru administrativní zátěže pro orgány veřejné správy a podniky, která by vyplývala především ze sledování dodržování těchto opatření a podávání zpráv o něm. Aby se administrativní zátěž snížila, je v tomto návrhu plně využita digitalizace.

Navrhované cíle v oblasti snižování množství potravinového odpadu vycházejí z opatření, která jsou již obsažena v rámcové směrnici o odpadech, a nepředstavují proto žádnou další administrativní zátěž.

Upřednostňovaná kombinovaná možnost	Popis dopadu	Celková bilance
<p>Možnost 2 – dodatečné regulační požadavky + cíl pro textil (opatření 3.6)</p> <p>A</p> <p>Možnost 2 pro cíle snižování množství potravinového odpadu</p>	<p>Ekonomické náklady</p> <ul style="list-style-type: none"> • 913 milionů EUR ročně na povinnosti třídění • Náklady na vývoj registru ve výši 2 až 12,3 milionu EUR ve všech členských státech a náklady na údržbu ve výši 11 200 EUR a 69 000 EUR za každý členský stát ročně • 7,79 milionu EUR ročně pro výrobce, kteří podávají zprávy pro účely rozšířené odpovědnosti výrobce • 4,04 milionu EUR náklady na provoz registrů a kontrol PRO • 39,2 milionu EUR ročně na dodatečný sběr, třídění a zpracování textilu, aby bylo dosaženo cíle 50% sběru • 208 EUR za každý příslušný orgán a 78 EUR za každého vývozce přepočteno na jednu inspekci ročně • 750 000 EUR ročně pro podniky v EU na plnění informačních povinností v EU • 26,5 milionu EUR ztráta pro členské státy u výběru daní z ukládání na skládkách v důsledku odklonění textilu ze skládkování • Snížení poptávky po potravinách o 4,2 % a změna 	<p>Náklady:</p> <p>975 milionů EUR (tyto náklady mohou jít k tíži spotřebitelů, výrobců nebo kombinace obou).</p> <p>Celková přidaná hodnota pro ekonomiku EU díky snížení množství potravinového odpadu: 1,6 miliardy EUR (0,016 %).</p> <p>Přínosy:</p> <p>Přímé přínosy ve výši 656 milionů EUR z opětovně použitelného a recyklovatelného textilu</p>

	<p>hodnoty zemědělsko-potravinářské produkce o -1,8 % spolu s poklesem tržních cen o 0,1 až 2,6 %</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pokles příjmů zemědělských podniků o 4,2 miliardy EUR ročně <p>Celkové náklady na úpravu v souvislosti se snížením množství potravinového odpadu pro účastníky potravinového řetězce – 2 miliardy EUR (41 EUR na tunu potravinového odpadu, kterému se předejde)</p> <p>Ekonomické přínosy pro textilní odvětví</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Rozšířená odpovědnost výrobce</u>: 3,5 až 4,5 miliardy EUR roční celkové návratnosti investic do recyklace (včetně přínosů uvedených u ostatních opatření) • <u>Dodatečné třídění</u>: 534 miliony EUR roční hodnoty opětovného použití a 94 miliony EUR roční hodnoty recyklace • <u>Dodatečný sběr</u>: 28 milionů EUR roční hodnoty kombinace opětovného použití a recyklace <p>Ekonomické přínosy snižování množství potravinového odpadu</p> <ul style="list-style-type: none"> • celková přidaná hodnota pro hospodářství EU 1,6 miliardy EUR (včetně výše uvedených nákladů) • úspora výdajů domácností na potraviny ve výši 439 EUR ročně za domácnost (4 osoby) <p>Přínosy pro životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16 milionů EUR ze snížení emisí skleníkových plynů z textilního odpadu, jakož i ze snížení úniků znečišťujících látek do ovzduší, vody a půdy, které by jinak vznikly v důsledku špatného nakládání s odpady. • 3,9 (v EU) a 12,6 (mimo EU) milionu tun snížení emisí skleníkových plynů (včetně zpětného efektu) NEBO 62 miliony tun zamezení emisím skleníkových plynů (bez započtení zpětného efektu) • snížení úniků znečišťujících látek do ovzduší, vody a půdy, které by jinak vznikly v důsledku špatného nakládání s odpady • snížení dopadu na využití půdy o 2,2 bilionu tun • snížení eutrofizace moří o 532 miliony kg Neq • snížení nedostatku vody o 80 miliard m³ ročně • Celkové environmentální úspory v penězích – 9 až 23 miliard EUR <p>Sociální přínosy</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření 8 740 pracovních míst v souvislosti s textilním odvětvím a zmírnění sociálních dopadů zapříčiněných odpady EU ve třetích zemích (bez posouzení čistých dopadů); podrobnosti a základní předpoklady viz příloha 4) • ztráta až 135 000 pracovních míst v zemědělsko-potravinářském odvětví (očekává se, že bude kompenzována v jiných odvětvích) 	<p>pro trh EU v oblasti opětovného použití a recyklace, jakož i podpora celkové roční návratnosti investic v rámci rozšířené odpovědnosti výrobce ve výši 3,5 až 4,5 miliardy EUR.</p> <p>Úspora výdajů domácností na potraviny ve výši 439 EUR ročně za domácnost (4 osoby)</p> <p>Dodatečné snížení emisí skleníkových plynů z textilního odvětví ve výši 16 milionů EUR ročně a dodatečné snížení emisí skleníkových plynů ve výši 62 miliony tun ročně (celkové environmentální úspory v penězích – 9 až 23 miliard EUR),</p> <p>8 740 vytvořených pracovních míst v oblasti nakládání s odpady, ale až 135 000 ztracených pracovních míst v zemědělsko-potravinářském odvětví (očekává se, že budou kompenzována v jiných odvětvích).</p> <p>Celková účinnost, efektivita a soudržnost: pozitivní</p>
--	--	---

- **Základní práva**

Návrh nemá žádné důsledky z hlediska ochrany základních práv.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

V příloženém finančním výkazu jsou podrobně uvedeny rozpočtové důsledky a lidské a administrativní zdroje, které si tento návrh vyžádá.

Za projednávání směrnice v rámci standardního postupu spolurozhodování, jakož i za její obecné provádění a přijímání všech prováděcích aktů a aktů v přenesené pravomoci, s nimiž se v ní počítá, bude odpovědná Evropská komise, konkrétně Generální ředitelství pro životní prostředí (GŘ ENV) a Generální ředitelství pro zdraví a bezpečnost potravin (GŘ SANTE). Z ostatních generálních ředitelství a agentur se na tomto procesu budou podílet GŘ Společné výzkumné středisko (JRC) a Evropská agentura pro životní prostředí (EEA).

V případě GŘ pro životní prostředí jsou současné finanční simulace založeny na stávajících 0,75 FTE (AD) pro proces spolurozhodování a provádění a rovněž na nových 3,0 FTE smluvních zaměstnanců pro technickou realizaci vývoje plánovaných prováděcích aktů.

V případě GŘ SANTE vycházejí finanční simulace ze stávajících 0,5 FTE (AD) pro proces spolurozhodování a sledování provádění v členských státech.

Náklady na pracovníky Komise činí celkem 2 033 000 EUR, přičemž se vychází z nejnovějších platových tabulek, které jsou veřejně dostupné.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Prováděcí plány a opatření pro sledování, hodnocení a podávání zpráv**

Návrh obsahuje několik ustanovení ke zlepšení procesu sledování. V příloze 14 posouzení dopadů jsou podrobně popsány nástroje sledování a hodnocení. Dopad upřednostňované možnosti politiky na dosažení cílů snížení množství vzniklého textilního odpadu a zbytkového textilního odpadu je sledován prostřednictvím ukazatelů a cílů stanovených v opatření 3.6 a na základě zlepšených toků údajů o textilu v důsledku opatření 2.14. Tyto datové toky rovněž umožní stanovit další výkonnostní cíle, což je v současné době v rámci varianty 3 považováno za neproveditelné. Sledování vychází z ročních údajů o textiliích připravených k opětovnému použití v rámci systémů rozšířené odpovědnosti výrobce (opatření 2.14 a podrobnosti uvedené v příloze 10).

V případě potravinového odpadu bude sledování vycházet ze stávajících informačních povinností, tj. z každoročního podávání zpráv členských států o vznikajícím množství potravinového odpadu (čl. 37 odst. 3 rámcové směrnice o odpadech) a z přezkumu pokroku dosaženého při provádění programů předcházení vzniku potravinového odpadu, který každé dva roky provádí Evropská agentura pro životní prostředí (článek 30 rámcové směrnice o odpadech).

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Článek 1 stanoví změny rámcové směrnice o odpadech, které se týkají zejména těchto článků uvedené směrnice:

Ustanovení čl. 2 odst. 1 písm. a) stanoví revidovaný rozsah vyloučení z oblasti působnosti směrnice pro plynné emise vypouštěné do ovzduší a oxid uhličitý zachycený a přepravený za účelem geologického ukládání a geologicky uložený.

Článek 3 stanoví nové definice pojmů „výrobce textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc“, „dodání na trh“, „organizace odpovědnosti výrobců“, „online platforma“ a „spotřebitel“.

Článek 9a stanoví požadavky na opatření, která mají členské státy přijmout k předcházení plýtvání potravinami a jež by měla podpořit změnu chování a spolupráci v dodavatelském řetězci (odst. 1), a definuje cíle v oblasti snižování množství potravinového odpadu, kterých mají členské státy dosáhnout do roku 2030 (odst. 4).

Článek 22a stanoví požadavky na opatření, která mají členské státy přijmout za účelem zavedení systému rozšířené odpovědnosti výrobce za textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky, a harmonizovaná pravidla pro jeho uplatňování, včetně požadavků na výrobky spadající do jeho působnosti a rozsah finanční odpovědnosti výrobců.

Článek 22b stanoví požadavky na opatření, která mají členské státy přijmout pro zřízení registru výrobců textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků za účelem uplatňování systémů rozšířené odpovědnosti výrobců.

Článek 22c stanoví požadavky na opatření, která mají členské státy přijmout pro zřízení organizací odpovědnosti výrobců textilu a pro stanovení jejich odpovědností.

Článek 22d stanoví požadavky na opatření, která mají členské státy přijmout pro nakládání s textilním odpadem.

Článek 29a stanoví povinnosti, pokud jde o opatření, která mají členské státy přijmout za účelem přezkoumání a přizpůsobení svých programů předcházení vzniku potravinového odpadu s ohledem na dosažení cílů snížení množství odpadu (1), a určení příslušných orgánů odpovědných za koordinaci opatření ke snížení potravinového odpadu (2).

Článek 37 stanoví požadavky na podávání zpráv, pokud jde o opatření, která mají členské státy přijmout v souvislosti s textilem, a změny v požadavcích na předkládání údajů členskými státy v souvislosti s toky údajů o opětovném použití výrobků, jež spravuje Evropská agentura pro životní prostředí.

Článek 2 stanoví provedení změn směrnice.

Článek 3 stanoví vstup změn směrnice v platnost.

Článek 4 stanoví, komu jsou změny směrnice určeny.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,**kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,
s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

S ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Zelená dohoda pro Evropu a akční plán pro oběhové hospodářství³ vyzývají k posílení a urychlení opatření Unie a členských států, jež by zajistila environmentální a sociální udržitelnost textilního odvětví a potravinářského odvětví, neboť ta patří mezi odvětví s nejvyšší náročností na zdroje, která způsobují významné negativní environmentální externality. V těchto odvětvích brání pokroku při přechodu na oběhové hospodářství a dekarbonizaci nedostatky ve financování a technologiích. Potravinářství a textilní průmysl jsou v pořadí prvním, respektive čtvrtým odvětvím s největší spotřebou zdrojů⁴, přičemž plně nedodržují základní zásady Unie pro nakládání s odpady stanovené v hierarchii způsobu nakládání s odpady, která vyžaduje upřednostnění předcházení vzniku odpadů a následnou přípravu k opětovnému použití a recyklaci. Tyto problémy vyžadují systémová řešení s přístupem, který zohledňuje celý životní cyklus.
- (2) Podle strategie EU pro udržitelné a oběhové textilní výrobky⁵ je třeba provést důležité změny, aby se upustilo od nyní převládajícího lineárního způsobu, jakým jsou textilní výrobky navrhovány, vyráběny, užívány a vyřazovány, přičemž je zejména nutno omezit rychlou módu. Tato strategie považuje za důležité, aby výrobci nesli odpovědnost za odpad, který z jejich výrobků vzniká, a odkazuje na zavedení harmonizovaných unijních pravidel pro rozšířenou odpovědnost výrobce pro textilní výrobky s ekologickou úpravou poplatků. Stanoví, že hlavním cílem těchto pravidel je vytvořit ekonomiku sběru, třídění, opětovného použití, přípravy k opětovnému použití

¹ Úř. věst. C , , s. .

² Úř. věst. C , , s. .

³ COM(2020) 98 final ze dne 11. března 2020.

⁴ EU Transition Pathways (Cesty transformace v EU)(europa.eu)

⁵ COM(2022) 141 final ze dne 30. března 2022.

a recyklace a motivovat výrobce k tomu, aby zajistili, že jejich výrobky budou navrženy s ohledem na zásady oběhového hospodářství. Za tímto účelem předpokládá, že významný podíl poplatků, které výrobci odvedou do systémů rozšířené odpovědnosti výrobce, musí být věnován na opatření pro předcházení vzniku odpadů a na přípravu k opětovnému použití. Podporuje také potřebu posílit a inovovat přístupy k udržitelnému nakládání s biologickými zdroji s cílem zvýšit oběhovost a zhodnocení potravinového odpadu a opětovné použití textilií vyrobených z biologických materiálů.

- (3) S ohledem na negativní dopady plýtvání potravinami se členské státy zavázaly přijmout opatření na podporu předcházení vzniku potravinového odpadu a snižování jeho množství, v souladu s Agendou pro udržitelný rozvoj 2030 přijatou Valným shromážděním Organizace spojených národů (OSN) dne 25. září 2015 a zejména s jejím cílem snížit do roku 2030 celosvětový potravinový odpad na obyvatele na úrovni maloobchodu a spotřebitelů o polovinu a omezit ztráty potravin v rámci výrobních a dodavatelských řetězců, a to včetně ztrát po sklizni. Tato opatření byla zaměřena na předcházení vzniku potravinového odpadu a na snižování jeho množství v prvovýrobě, při zpracování a výrobě, v maloobchodě a jiných způsobech distribuce potravin, v restauracích a stravovacích službách a také v domácnostech.
- (4) V návaznosti na Konferenci o budoucnosti Evropy se Komise zavázala k tomu, že umožní projednat některé klíčové návrhy v panelových diskusích občanů, kde k nim bude možné předkládat doporučení. V této souvislosti byla na období od prosince 2022 do února 2023 svolána evropská panelová diskuse občanů, na jejímž základě byl vypracován seznam doporučení⁶, jak zintenzivnit opatření ke snížení plýtvání potravinami v Unii. Vzhledem k tomu, že více než polovina potravinového odpadu v Unii vzniká v domácnostech, jsou názory občanů v oblasti předcházení vzniku potravinového odpadu obzvláště důležité. Občané doporučili tři hlavní směry činnosti, mezi něž patří posílení spolupráce v potravinovém hodnotovém řetězci, iniciativy v oblasti potravinářství a podpora změny chování spotřebitelů. Doporučení vzešlá z panelové diskuse budou i nadále sloužit jako podklad pro celkový pracovní program Komise týkající se předcházení vzniku potravinového odpadu a mohou sloužit jako vodítko, které členským státům pomůže při dosahování cílů v oblasti snižování množství potravinového odpadu.
- (5) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES⁷ vyloučila z oblasti působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/12/ES⁸ oxid uhličitý zachycený a přepravený za účelem geologického ukládání a geologicky uložený v souladu s požadavky směrnice 2006/12/ES. Ustanovení směrnice 2009/31/ES, kterou se mění směrnice 2006/12/ES, však nebylo začleněno do směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES⁹, která směrnici 2006/12/ES zrušila. Z důvodu zajištění právní jistoty proto tato směrnice začleňuje uvedené změny stanovené směrnicí 2009/31/ES, které se týkají vynětí oxidu uhličitého zachyceného a přepraveného za účelem geologického ukládání a geologicky uloženého z oblasti působnosti směrnice 2008/98/ES.

⁶ Úplný seznam doporučení je uveden v příloze 16 zprávy o posouzení dopadů.

⁷ Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114.

⁸ Úř. věst. L 114, 27.4.2006, s. 9.

⁹ Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3.

- (6) Do směrnice 2008/98/ES je potřeba začlenit definice výrobců textilních výrobků, online platform a organizací odpovědnosti výrobců, které jsou spojeny s uplatňováním rozšířené odpovědnosti výrobce v textilním odvětví, čímž se vyjasní oblast působnosti těchto pojmů a souvisejících povinností.
- (7) Členské státy do jisté míry sestavují materiály a vedou kampaně zaměřené na předcházení vzniku potravinového odpadu, kterými oslovují spotřebitele a provozovatele potravinářských podniků; tyto aktivity se však zaměřují spíše na zvyšování povědomí nežli na vyvolání změny chování. V zájmu využití plného potenciálu při omezování plýtvání potravinami a za účelem zajištění průběžného pokroku je nutné rozvíjet intervence zaměřené na změnu chování, které budou přizpůsobeny konkrétním situacím a potřebám v členských státech a budou plně začleněny do vnitrostátních programů předcházení vzniku potravinového odpadu. Důraz by měl být kladen i na regionální řešení oběhového hospodářství, včetně partnerství veřejného a soukromého sektoru a zapojení občanů, jakož i přizpůsobení specifickým regionálním potřebám, jaké mají například nejvzdálenější regiony nebo ostrovy.
- (8) Navzdory rostoucímu povědomí o negativních dopadech a důsledcích plýtvání potravinami, politickým závazkům přijatým na úrovni EU a členských států a opatřením Unie prováděným od roku 2015 v rámci akčního plánu pro oběhové hospodářství se produkce potravinového odpadu nesnižuje natolik, aby bylo možné dosáhnout významného pokroku v plnění cíle č. 12.3, který spadá pod cíl udržitelného rozvoje č. 12 vyhlášený OSN. K dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 12.3 by výrazně přispělo posílení opatření, jež mají členské státy přijmout, a to do té míry, aby se pokročilo v provádění této směrnice a dalších vhodných opatření k omezení vzniku potravinového odpadu.
- (9) V zájmu dosažení výsledků v krátkodobém horizontu a s cílem poskytnout provozovatelům potravinářských podniků, spotřebitelům a orgánům veřejné správy nezbytnou dlouhodobou perspektivu by měly být stanoveny kvantifikované cíle pro snížení produkce potravinového odpadu, kterých by členské státy měly dosáhnout do roku 2030.
- (10) S ohledem na závazek Unie plnit ambice stanovené v cíli udržitelného rozvoje č. 12.3 by stanovení cílů v oblasti snižování množství potravinového odpadu, kterých mají členské státy dosáhnout do roku 2030, mělo být silným politickým impulsem k přijetí opatření a zajištění významného příspěvku k dosažení globálních cílů. Vzhledem k právně závazné povaze těchto cílů by však tyto cíle měly být přiměřené a splnitelné a měly by zohledňovat úlohu různých subjektů v rámci potravinového řetězce i jejich kapacitu (zejména mikropodniků a malých podniků). Stanovení právně závazných cílů by proto mělo probíhat postupně, počínaje úrovní, která je nižší než úroveň stanovená v rámci cíle udržitelného rozvoje, aby byla zajištěna konzistentní reakce členských států a viditelný pokrok v plnění cíle č. 12.3.
- (11) Proces snižování množství potravinového odpadu ve fázích výroby a spotřeby vyžaduje různé přístupy a opatření a zapojují se do něho různé skupiny zúčastněných stran. Proto by měl být jeden cíl navržen pro fázi zpracování a výroby a další cíl pro maloobchod a ostatní způsoby distribuce potravin, restaurace a stravovací služby a domácnosti.
- (12) Vzhledem k tomu, že v potravinovém řetězci existuje mezi fázemi distribuce a spotřeby vzájemný vztah, zejména vliv maloobchodních praktik na chování spotřebitelů a vztah mezi spotřebou potravin v domácnostech a mimo ně, je vhodné

stanovit pro tyto fáze potravinového řetězce jeden společný cíl. Stanovení samostatných cílů pro každou z těchto fází by zbytečně komplikovalo situaci a členské státy by se nemohly dostatečně flexibilně zaměřovat na svoje specifické problematické oblasti. Aby společný cíl nevedl k nadměrnému zatížení některých hospodářských subjektů, bude členským státům doporučeno, aby při stanovování opatření směřujících k dosažení společného cíle zohlednily zásadu proporcionality.

- (13) Značný vliv na množství spotřebovaných potravin a vzniklého potravinového odpadu mají demografické změny. Proto by měl být společný cíl snížení množství potravinového odpadu, který se vztahuje na maloobchod a ostatní způsoby distribuce potravin, restaurace a stravovací služby a domácnosti, vyjádřen jako procentní změna množství potravinového odpadu na obyvatele, čímž se populační změny zohlední.
- (14) Na základě harmonizované metodiky stanovené v rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/1597¹⁰ byly údaje o množství potravinového odpadu poprvé shromážděny za rok 2020. Proto by měl být rok 2020 použit jako výchozí rok pro stanovení cílů v oblasti snižování množství potravinového odpadu. Členským státům, které mohou prokázat, že provedly měření množství potravinového odpadu před rokem 2020 za použití metod, které jsou v souladu s rozhodnutím v přenesené pravomoci (EU) 2019/1597, by mělo být povoleno použití dřívějšího výchozího roku.
- (15) S ohledem na potřebu zajistit, aby přístup k dosažení globálního cíle založený na postupných krocích plnil svůj účel, by se úrovně stanovené pro právně závazné cíle v oblasti snižování množství potravinového odpadu měly přezkoumávat a případně revidovat na základě pokroku, kterého členské státy v průběhu času dosáhly. Tím by bylo možné uvedené cíle případně upravit z hlediska posílení příspěvku Unie a dalšího sladění s cílem udržitelného rozvoje č. 12.3, jehož má být dosaženo do roku 2030, i z hlediska nasměrování dalšího pokroku po tomto datu.
- (16) V zájmu zajištění lepšího, včasějšího a jednoduššího provádění ustanovení týkajících se předcházení vzniku potravinového odpadu a vzhledem k tomu, že je potřeba předvídat případné nedostatky v provádění a umožnit přijímání opatření před uplynutím lhůt pro splnění cílů, měl by se systém zpráv včasného varování zavedený v roce 2018 rozšířit tak, aby zahrnoval cíle v oblasti snižování množství potravinového odpadu.
- (17) V souladu se zásadou „znečišťovatel platí“ uvedenou v čl. 191 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) je nezbytné, aby výrobci, kteří uvádějí na trh Unie určité textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky, převzali odpovědnost za nakládání s těmito výrobky po skončení jejich životnosti a rovněž za prodloužení jejich životnosti tím, že použité textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky zpřístupní na trhu pro opětovné použití. Při uplatňování zásady „znečišťovatel platí“ je vhodné stanovit povinnosti týkající se nakládání s textilním odpadem pro výrobce textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků, přičemž za tyto výrobce se pokládá jakýkoli výrobce, dovozce nebo distributor, který bez ohledu na způsob prodeje, včetně smluv uzavřených na

¹⁰ Rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/1597 ze dne 3. května 2019, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES, pokud jde o společnou metodiku a minimální požadavky na kvalitu pro jednotné měření úrovní potravinového odpadu (Úř. věst. L 248, 27.9.2019, s. 77).

dálku ve smyslu čl. 2 bodu 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU¹¹, v rámci své obchodní činnosti dodá uvedené výrobky pod svým jménem nebo ochrannou známkou poprvé na trh na území členského státu. Z rozsahu výrobců, na něž se vztahuje rozšířená odpovědnost výrobce, by měly být vyloučeny mikropodniky a samostatně výdělečně činní krejčí, kteří zhotovují výrobky na zakázku, a to vzhledem k jejich omezené roli na textilním trhu, a rovněž tak subjekty, které na trh v rámci Unie uvádějí použité textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky nebo takové výrobky, které jsou z těchto použitých výrobků nebo jejich odpadu získány, s cílem podpořit opětovné použití, a to i s využitím oprav, renovací a upcyklace, při níž se mění některé funkční vlastnosti původního výrobku.

- (18) Existují velké rozdíly ve způsobu, jakým je nebo má být zaveden tříděný sběr textilu, ať už prostřednictvím systémů rozšířené odpovědnosti výrobce, nebo jinými přístupy. Velké rozdíly se objevují i v rámci uvažovaných systémů rozšířené odpovědnosti výrobce, například pokud jde o výrobky, které spadají do jejich působnosti, o odpovědnost výrobců i modely řízení. Na systémy rozšířené odpovědnosti výrobce uplatňované u výrobců textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků by se proto měla obecně vztahovat pravidla týkající se rozšířené odpovědnosti výrobce stanovená ve směrnici 2008/98/ES. Měla by však být doplněna dalšími zvláštními ustanoveními, která zohledňují typické rysy textilního odvětví, zejména vysoké zastoupení malých a středních podniků mezi výrobci, úlohu sociálních podniků a význam opětovného použití pro zvýšení udržitelnosti textilního hodnotového řetězce. Měla by být také podrobnější a harmonizovanější, aby se zabránilo vytvoření roztržitého trhu, který by mohl mít negativní dopad na odvětví, zejména na mikropodniky a malé a střední podniky, pokud jde o sběr, zpracování a recyklaci, a také aby jasně motivovala k uplatňování udržitelného designu textilních výrobků i udržitelného přístupu a usnadňovala fungování trhu s druhotnými surovinami. V této souvislosti se členské státy vyzývají, aby zvážily povolení více organizací odpovědnosti výrobců, protože konkurence mezi těmito organizacemi odpovědnosti výrobců může přinést větší výhody pro spotřebitele, zvýšit inovace, snížit náklady, zlepšit míru sběru a zvětšit výběr pro výrobce, kteří chtějí uzavřít smlouvu s těmito organizacemi.
- (19) Bytový textil a oděvy zaujímají největší podíl spotřeby textilu v Unii a nejvíce přispívají k neudržitelným vzorcům nadměrné výroby a spotřeby. Na bytový textil a oděvy se také soustředí všechny stávající systémy tříděného sběru v členských státech spolu s ostatními oděvy a doplňky a obuví po spotřebě, které nejsou primárně složeny z textilních materiálů. Výrobky bytového textilu a ostatní výrobky zahrnující oděvy, oděvní doplňky a obuv by proto měly spadat do oblasti působnosti zavedeného systému rozšířené odpovědnosti výrobce. Aby byla zajištěna právní jistota výrobců ohledně výrobků, na něž se vztahuje rozšířená odpovědnost výrobce, měly by se výrobky, které spadají do její oblasti působnosti, uvést spolu s kódy kombinované nomenklatury podle přílohy I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87¹².
- (20) Textilní odvětví je náročné na zdroje. Pokud jde o výrobu surovin i textilu, většina tlaků a dopadů, které souvisejí se spotřebou oděvů, obuvi a bytového textilu v Unii, se

¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 64).

¹² Úř. věst. L 256, 7.9.1987, s. 1.

sice odehrává ve třetích zemích, ale vzhledem k jejich globálnímu dopadu na klima a životní prostředí ovlivňují též Unii. Předcházení vzniku textilního odpadu, příprava k jeho opětovnému použití a recyklace proto mohou přispět ke snížení globální environmentální stopy tohoto odvětví, a to i v Unii. Současné nakládání s textilním odpadem, které je z hlediska využívání zdrojů neefektivní, navíc není v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady a vede k poškozování životního prostředí v Unii i ve třetích zemích, a to i prostřednictvím emisí skleníkových plynů ze spalování a skládkování.

- (21) Účelem rozšířené odpovědnosti výrobce za textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky je zajistit vysokou úroveň ochrany životního prostředí a zdraví v Unii, vytvořit ekonomické podmínky pro sběr, třídění, opětovné použití, přípravu k opětovnému použití a recyklaci, zejména recyklaci vláken na nová vlákna, jakož i pobídky pro výrobce, které je budou motivovat k navrhování výrobků s ohledem na zásady oběhového hospodářství. Náklady na sběr, třídění za účelem opětovného použití, přípravu k opětovnému použití a recyklaci a na recyklaci a jiné zpracování sebraného použitého textilu a obuvi a odpadů z nich, včetně neprodaných spotřebních výrobků považovaných za odpad, které byly dodány na území členských států po vstupu této pozměňující směrnice v platnost, by měli financovat výrobci textilních a obuvnických výrobků, aby bylo zajištěno, že povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce nebudou uplatňovány se zpětnou účinností a budou v souladu se zásadou právní jistoty. Tito výrobci by měli rovněž financovat náklady na provádění přezkumů složení směsného komunálního odpadu, podporu výzkumu a vývoje technologií třídění a recyklace, podávání zpráv o tříděném sběru, opětovném použití a dalším zpracování a na poskytování informací konečným uživatelům o dopadu textilních výrobků a udržitelném nakládání s textilem.
- (22) Výrobci by měli být odpovědní za zavedení systémů sběru veškerých použitých textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků, jakož i veškerého odpadu z nich a za zajištění jejich následného třídění za účelem opětovného použití, přípravu k opětovnému použití a recyklaci s cílem maximalizovat dostupnost použitých oděvů a obuvi na trhu a snížit objem u těch druhů zpracování odpadů, které jsou v hierarchii způsobů nakládání s odpady na nižší úrovni. Zajistit, aby textilní výrobky mohly být a byly používány a opětovně používány po delší dobu, je nejúčinnější způsob, jak výrazně snížit dopad textilních výrobků na klima a životní prostředí. Současně by se tím mělo umožnit fungování udržitelných a oběhových obchodních modelů, jako je opětovné použití, pronájem a opravy, služby zpětného odběru a maloobchodní prodej použitého zboží, které vytvářejí nová kvalitní zelená pracovní místa a občanům nabízejí příležitosti k úsporám. Stanovení odpovědnosti výrobců za odpad, který jejich výrobky vytvářejí, je zásadní pro to, aby bylo možné oddělit růst tohoto odvětví od vzniku textilního odpadu. Proto by výrobci měli odpovídat i za recyklaci, přičemž by měli zejména upřednostňovat vyšší míru recyklace vláken na nová vlákna a další způsoby využívání a odstraňování odpadu.
- (23) Výrobci a organizace odpovědnosti výrobců by měli financovat rozšiřování recyklace textilu, především recyklace vláken na nová vlákna, a umožnit tak recyklaci širšího spektra materiálů a vytvořit zdroj surovin pro textilní výrobu v Unii. Rovněž je důležité, aby výrobci finančně podporovali výzkum a inovace v oblasti technologického vývoje řešení automatického třídění odpadu a třídění jednotlivých složek materiálů, která umožňují dělení a recyklaci směsných materiálů a dekontaminaci odpadů a díky nimž by bylo možné používat vysoce kvalitní řešení pro recyklaci vláken na nová vlákna a využívat obsah recyklovaných vláken. Pro

usnadnění dodržování této směrnice by členské státy měly zajistit, aby byly hospodářským subjektům z textilního odvětví, zejména malým a středním podnikům, k dispozici informace a pomoc, které by měly mít podobu poradenství, finanční podpory, přístupu k financím, specializovaných materiálů pro řízení a školení zaměstnanců nebo organizační a technické pomoci. Je-li podpora financována ze státních prostředků, může představovat státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, a to i tehdy, je-li zcela financována z příspěvků uložených orgánem veřejné správy a vybíraných od příslušných podniků; v takových případech musí členské státy zajistit soulad s pravidly státní podpory. Mobilizace soukromých a veřejných investic do oběhového hospodářství a dekarbonizace textilního odvětví je také předmětem několika unijních programů a plánů financování, jako jsou například centra pro oběhové hospodářství a zvláštní výzvy v rámci programu Horizont Evropa. Je rovněž nezbytné dále posoudit, zda lze stanovit cíle Unie v oblasti recyklace textilu, které by podpořily a podnítily technologický rozvoj a investice do recyklační infrastruktury, jakož i prosazování ekodesignu pro účely recyklace.

- (24) Použité textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky by se od 1. ledna 2025 měly sbírat odděleně od ostatních odpadů, jako jsou kovy, papír a lepenka, sklo, plasty, dřevo a bioodpad, aby se zachovala jejich opětovná použitelnost a potenciál pro vysoce kvalitní recyklaci. Vzhledem k dopadu na životní prostředí a ke ztrátám materiálů způsobených tím, že se použitý a odpadní textil nesbírá odděleně, a tudíž se s ním nenakládá způsobem šetrným k životnímu prostředí, by síť zařízení zajišťujících sběr použitých textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků, jakož i odpadu z nich, měla pokrývat celé území členských států včetně nejbvzdálenějších regionů, měla by být v dosahu konečného uživatele a neměla by se zaměřovat pouze na oblasti a výrobky, u nichž sběr přináší zisky. Sběrná síť by měla být organizována ve spolupráci s dalšími subjekty, které působí v odvětvích nakládání s odpady a opětovného použití, jako jsou obce a sociální podniky. Vzhledem k významným přínosům pro životní prostředí a klima, které souvisejí s opětovným použitím, by primárním a sekundárním účelem sběrné sítě měl být odpovídající sběr opětovně použitelných a recyklovatelných textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků. Vzhledem k tomu, že spotřebitel není navyklý rozlišovat mezi opakovaně použitelnými a recyklovatelnými předměty, měly by systémy sběru, a to i z důvodu logistické efektivity, poskytovat sběrné nádoby, do kterých se budou sbírat použité i odpadní předměty společně. Vysoké míry sběru by vedly k vysoké míře opětovného použití a kvalitní recyklaci v textilních dodavatelských řetězcích, zesílily by využívání kvalitních druhotných surovin a podpořily by plánování investic do infrastruktury pro třídění a zpracování textilu. Pro ověřování a zvyšování účinnosti sběrné sítě a informačních kampaní by se měly provádět pravidelné přezkumy složení sebraného směsného komunálního odpadu, a to alespoň na úrovni NUTS 2, aby se zjistilo množství odpadního textilu a obuvi, které je v tomto odpadu obsaženo. Kromě toho by organizace odpovědnosti výrobců měly každoročně vypočítávat a zveřejňovat informace o výkonnosti systémů tříděného sběru a dosažené roční míře tříděného sběru.
- (25) Vzhledem ke klíčové úloze, jakou zaujímají sociální podniky a subjekty sociální ekonomiky ve stávajících systémech sběru textilu, a vzhledem k jejich potenciálu vytvářet v Unii místní, udržitelné, participativní a inkluzivní modely podnikání a kvalitní pracovní místa v souladu s cíli akčního plánu EU pro sociální ekonomiku¹³, by

¹³ COM(2021) 778 final ze dne 9. prosince 2021.

zavedení systémů rozšířené odpovědnosti výrobce mělo zachovat a podporovat činnosti sociálních podniků a subjektů sociální ekonomiky zapojených do nakládání s použitým textilem. Tyto subjekty by se proto v systémech tříděného sběru měly považovat za partnery, kteří podporují rozšiřování opětovného použití a oprav a vytvářejí kvalitní pracovní místa pro všechny, a zejména pro zranitelné skupiny.

- (26) Výrobci a organizace odpovědnosti výrobců by se měli aktivně podílet na informování konečných uživatelů, zejména spotřebitelů, o tom, že by se měl použitý a odpadní textil a obuv sbírat odděleně, že jsou k dispozici systémy sběru a že koneční uživatelé hrají důležitou roli při zajišťování předcházení vzniku odpadů a optimálního nakládání s textilním odpadem z hlediska ochrany životního prostředí. Poskytované informace by se měly mimo jiné týkat dostupnosti systémů zajišťujících opětovné použití textilu a obuvi, environmentálních přínosů udržitelné spotřeby a environmentálních, zdravotních a sociálních dopadů textilního oděvního průmyslu. Koneční uživatelé by měli být rovněž informováni o své důležité úloze při volbě informovaného, odpovědného a udržitelného přístupu ke spotřebě textilu a v zajištění ekologicky optimálního nakládání s textilním a obuvnickým odpadem. Tyto požadavky na informace platí nad rámec požadavků na poskytování informací konečným uživatelům v souvislosti s textilními výrobky, které jsou stanoveny v nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků¹⁴ a v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1007/2011¹⁵. Ke zpřístupnění informací všem konečným uživatelům by se měly využívat moderní informační technologie. Informace by měly být poskytovány jak klasickými způsoby, jako jsou vnitřní i venkovní plakáty a kampaně v sociálních médiích, tak s využitím inovativnějších prostředků, jako je elektronický přístup k internetovým stránkám poskytovaný pomocí kódů QR.
- (27) S cílem zvýšit oběhovost a environmentální udržitelnost textilu a snížit nepříznivé dopady na klima a životní prostředí budou v nařízení .../... [Úřad pro publikace vloží pořadové číslo a orgány pro nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků a doplní poznámku pod čarou]¹⁶ vypracovány závazné požadavky na ekodesign textilních výrobků, které budou v závislosti na tom, co posouzení dopadů ukáže jako přínosné pro zvýšení environmentální udržitelnosti textilií, upravovat životnost, opětovnou použitelnost a opravitelnost textilií a recyklovatelnost jejich vláken na nová vlákna a rovněž stanoví povinný obsah recyklovaných vláken v textiliích. Bude rovněž regulovat přítomnost látek vzbuzujících obavy, aby bylo možné minimalizovat a sledovat jejich výskyt s cílem snížit produkci odpadu a posílit recyklaci, a věnovat se bude také prevenci a omezování uvolňování syntetických vláken do životního prostředí s cílem výrazně omezit uvolňování mikroplastů. Účinným ekonomickým nástrojem, jímž lze motivovat k udržitelnějšímu designu textilií a potažmo k lepšímu oběhovému designu, je rovněž úprava poplatků souvisejících s rozšířenou odpovědností výrobce. Aby byla poskytnuta silná pobídka pro ekodesign a zároveň se zohlednily cíle vnitřního trhu a skladba textilního odvětví, které je tvořeno především malými a středními podniky, je nutné kritéria pro úpravu poplatků souvisejících s rozšířenou odpovědností výrobce harmonizovat na základě nejdůležitějších parametrů ekodesignu a umožnit tak nakládání s textilem v souladu s hierarchií způsobů

¹⁴ Úř. věst. [vložit odkaz na zveřejnění, jakmile bude předpis přijat].

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1007/2011 ze dne 27. září 2011 o názvech textilních vláken a souvisejícím označování materiálového složení textilních výrobků a o zrušení směrnice Rady 73/44/EHS a směrnic Evropského parlamentu a Rady 96/73/ES a 2008/121/ES (Úř. věst. L 272, 18.10.2011, s. 1).

¹⁶ Úř. věst. [vložit odkaz na zveřejnění, jakmile bude předpis přijat].

nakládání s odpady. Úprava poplatků podle kritérií založených na ekodesignu by měla vycházet z požadavků na ekodesign a metodik jeho měření, které jsou u textilních výrobků přijaty v souladu s nařízením o ekodesignu udržitelných výrobků nebo v souladu s jinými platnými právními předpisy Unie, jež stanovují harmonizovaná kritéria udržitelnosti a metody měření pro textilní výrobky. Aby byla kritéria pro úpravu poplatků sladěna s uvedenými požadavky na výrobky, je vhodné zmocnit Komisi k přijetí harmonizovaných pravidel pro úpravu poplatků.

- (28) Za účelem kontroly, zda výrobci plní své finanční a organizační povinnosti v oblasti nakládání s použitými textilními výrobky, výrobky souvisejícími s textilem a obuvnickými výrobky, jakož i s odpady pocházejícími z těchto výrobků, které poprvé dodají na trh na území členského státu, je nezbytné, aby každý členský stát zřídil a spravoval registr výrobců a aby výrobci byli povinni se registrovat. Požadavky na registraci a její formát by měly být v co největší míře harmonizovány v celé Unii, aby se registrace usnadnila zejména v případech, kdy výrobci dodají uvedené výrobky poprvé na trh v různých členských státech. Informace v registru by měly být přístupné subjektům, které se podílejí na ověřování a vymáhání plnění povinností vyplývajících z rozšířené odpovědnosti výrobce.
- (29) Vzhledem k tomu, že textilní odvětví je z 99 % tvořeno malými a středními podniky, mělo by zavedení systému rozšířené odpovědnosti výrobce za textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky směřovat k co největšímu snížení administrativní zátěže. Plnění rozšířené odpovědnosti výrobců by proto mělo být vykonáváno kolektivně prostřednictvím organizací odpovědnosti výrobců, které by za výrobce tuto odpovědnost převzaly. Organizace odpovědnosti výrobců by měly podléhat schválení členskými státy a měly by mimo jiné dokládat, že mají finanční prostředky na pokrytí výdajů vyplývajících z rozšířené odpovědnosti výrobce a že tuto odpovědnost plní.
- (30) Ustanovení čl. 30 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065¹⁷ ukládá některým poskytovatelům online platform, jež spotřebitelům umožňují uzavírat smlouvy na dálku s výrobci, kteří nabízejí textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky spotřebitelům usazeným v Unii, aby před tím, než výrobci umožní využívat jejich služeb, získali od tohoto výrobce určité identifikační údaje a autocertifikaci výrobce, kterou se zavazuje nabízet pouze výrobky nebo služby, jež jsou v souladu s použitelným právem Unie. V zájmu zajištění účinného prosazování povinností rozšířené odpovědnosti výrobce by mělo být upřesněno, že poskytovatelé online platform, na něž se vztahuje kapitola III oddíl 4 nařízení (EU) 2022/2065, by měli od těchto výrobců získat informace o registraci v registru výrobců textilií, který je členský stát povinen zřídít podle této směrnice, jakož i registrační číslo (čísla) výrobce v tomto registru a autocertifikaci výrobce, kterou se zavazuje nabízet pouze textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky, na něž se vztahují požadavky rozšířené odpovědnosti výrobce stanovené touto směrnicí. Na poskytovatele těchto platform se v souvislosti s těmito pravidly sledovatelnosti vztahují pravidla pro vymáhání stanovená v kapitole IV nařízení (EU) 2022/2065.
- (31) V zájmu zajištění nakládání s textilem v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady stanovenou ve směrnici 2008/98/ES by organizace odpovědnosti výrobců měly zajistit, že veškerý odděleně sebraný textil a obuv budou rozříděny takovým

¹⁷ Úř. věst. L 277, 27.10.2022, s. 1.

způsobem, že z obojího bude získán materiál vhodný k opětovnému použití, jenž uspokojí potřeby přijímajícího trhu s použitým textilem a trhu s recyklovanými vstupními surovinami v Unii i ve světě. Vzhledem k větším přínosům pro životní prostředí, jež vyplývají z prodloužené životnosti textilií, by hlavním cílem třídění mělo být opětovné použití, následované tříděním pro účely recyklace v případech, kdy je výrobek odborně posouzen jako nepoužitelný. Tyto požadavky na třídění by Komise měla vypracovat přednostně, jako součást harmonizovaných kritérií Unie pro stanovení toho, kdy odpad přestává být odpadem, platných pro opětovně použitelný a recyklovaný textil, a to včetně požadavků na prvotní třídění, které může probíhat v místě sběru. Tato harmonizovaná kritéria by měla přinést konzistentnost a vysokou kvalitu sbíraných složek textilu i přeshraničních toků materiálu pro účely třídění, využití odpadů a získání druhotných surovin, což by zase mělo usnadnit rozšiřování hodnotových řetězců v oblasti opětovného použití a recyklace. Použité oděvy, které provozovatelé zařízení pro opětovné použití nebo sociální podniky a subjekty sociální ekonomiky v místě sběru od konečných uživatelů odborně posoudí jako vhodné k opětovnému použití, by neměly být považovány za odpad. V případě, že opětovné použití nebo recyklaci nelze po technické stránce provést, měla by se i nadále uplatňovat hierarchie způsobů nakládání s odpady, pokud možno s vyloučením skládkování, zejména biologicky rozložitelných textilií, které jsou zdrojem emisí metanu, a při spalování by se mělo uplatňovat energetické využití.

- (32) Množství použitého a odpadního textilu vyvezeného mimo EU se neustále zvyšuje, přičemž vývoz zaujímá největší podíl na trhu pro opětovné použití spotřebitelského textilního odpadu vyprodukovaného v EU. Vzhledem k výraznému nárůstu sebraného textilního odpadu, k němuž dojde po zavedení tříděného sběru do roku 2025, je pro zajištění vysoké ochrany životního prostředí důležité posílit úsilí v boji proti nedovolené přepravě odpadů vydávaných za materiály, které nejsou odpadem, do třetích zemí. V návaznosti na nařízení .../... [Úřad pro publikace vloží orgány a pořadové číslo a doplní poznámku pod čarou k nařízení o přepravě odpadů]¹⁸ a s ohledem na cíl zajistit udržitelné nakládání s textilními výrobky po jejich spotřebě a řešit nedovolenou přepravu odpadů by mělo být stanoveno, že všechny odděleně sebrané použité textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky projdou před přepravou tříděním. Dále by mělo být stanoveno, že všechny odděleně sebrané použité textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky jsou do okamžiku, než projdou tříděním provedeným vyškoleným provozovatelem třídění za účelem opětovného použití a recyklace, považovány za odpad a podléhají právním předpisům Unie týkajícím se odpadů, včetně předpisů o přepravě odpadů. Třídění by se mělo provádět v souladu s harmonizovanými požadavky na třídění, které umožní získat vysoce kvalitní opětovně použitelné složky, jež splňují potřeby přijímajících trhů s použitým textilem v EU a ve světě, a zároveň by mělo probíhat podle stanovených kritérií pro rozlišení mezi použitým zbožím a odpadem. K přepravovaným textilním výrobkům, výrobkům souvisejícím s textilem a obuvnickým výrobkům by měly být přiloženy informace prokazující, že tyto položky jsou výsledkem třídění nebo přípravy k opětovnému použití a že jsou vhodné k opětovnému použití.
- (33) V zájmu dosažení cílů stanovených v této směrnici by členské státy měly své programy předcházení vzniku potravinového odpadu revidovat tak, aby zahrnovaly nová opatření, která by zapojila více partnerů z veřejného i soukromého sektoru a

¹⁸ Úř. věst. [vložit odkaz na zveřejnění, jakmile bude předpis přijat].

obsahovala by koordinované postupy zaměřené na řešení konkrétních závažných problémů, jakož i na změnu postojů a chování, jež vedou k plýtvání potravinami. Při přípravě těchto programů by se členské státy mohly inspirovat doporučeními, která vzešla z panelové diskuse občanů na téma plýtvání potravinami.

- (34) Jasná odpovědnost a řízená opatření pro předcházení vzniku potravinového odpadu jsou nezbytné k zajištění účinné koordinace kroků, jež povedou ke změně a k dosažení cílů stanovených v této směrnici. Vzhledem ke sdílené agendě mnoha orgánů a různorodosti zúčastněných stran zapojených do boje proti plýtvání potravinami v členských státech je zapotřebí určit příslušný orgán, jenž bude mít na starosti celkovou koordinaci opatření na vnitrostátní úrovni.
- (35) Měla by se zlepšit granularita informací shromažďovaných na úrovni Unie v oblasti komunálního nakládání s textilními výrobky po jejich spotřebě, aby bylo možné účinněji sledovat opětovné použití výrobků, včetně opětovného použití a přípravy k opětovnému použití textilu, a to i s ohledem na možné stanovení výkonnostních cílů v budoucnu. Údaje o opětovném použití a přípravě k opětovnému použití představují klíčové datové toky pro sledování procesu oddělení produkce odpadů od hospodářského růstu a přechodu na udržitelné, inkluzivní a oběhové hospodářství. Proto by tyto datové toky měla spravovat Evropská agentura pro životní prostředí.
- (36) Zmocnění k přijímání aktů v přenesené pravomoci stanovené v čl. 9 odst. 8 směrnice 2008/98/ES, pokud jde o společnou metodiku a minimální požadavky na kvalitu pro jednotné měření úrovně potravinového odpadu, by mělo být s drobnými úpravami přesunuto do nového článku, který se týká speciálně předcházení vzniku potravinového odpadu.
- (37) Za účelem sladění kódů kombinované nomenklatury uvedených ve směrnici 2008/98/ES s kódy uvedenými v příloze 1 nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 by v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty, pokud jde o změny přílohy IVc směrnice 2008/98/ES. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (38) Za účelem zajištění jednotných podmínek pro provádění směrnice 2008/98/ES by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci týkající se harmonizovaného formátu pro zápis do registru na základě požadavků na informace stanovených v čl. 22b odst. 4, kritérií pro úpravu poplatků v souvislosti s prováděním čl. 22c odst. 3 písm. a) a metodiky výpočtu a ověřování míry tříděného sběru uvedené v čl. 22c odst. 6 písm. c). Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011¹⁹.
- (39) Směrnice 2008/98/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (40) Jelikož cílů této směrnice, totiž zlepšení environmentální udržitelnosti nakládání s potravinovým a textilním odpadem a zajištění volného pohybu použitého a odpadního textilu na vnitřním trhu, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich může být důvodu rozsahu a účinků dosaženo pouze na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedeného cíle na základě subsidiarity,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Změny

Směrnice 2008/98/ES se mění takto:

- 1) v čl. 2 odst. 1 se písmeno a) nahrazuje tímto:

„a) plynné emise vypouštěné do ovzduší a oxid uhličitý zachycený a přepravený za účelem geologického ukládání a geologicky uložený v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES*;

* Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006 (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114).“;

- 2) v článku 3 se vkládají nové odstavce, které znějí:

„4b) „výrobcem textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc“ každý výrobce, dovozce nebo distributor nebo jiná fyzická či právnická osoba s výjimkou těch, kteří dodávají na trh použité textilní a obuvnické výrobky uvedené v příloze IVc a textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky uvedené v příloze IVc, které byly z těchto použitých nebo odpadních výrobků nebo jejich částí vyrobeny, podniků, které zaměstnávají méně než 10 osob a jejichž roční obrat a bilanční suma nepřesahuje 2 miliony EUR, a samostatně výdělečně činných krejčích vyrábějících výrobky na zakázku, kteří bez ohledu na použitý způsob prodeje, včetně smluv uzavřených na dálku podle čl. 2 bodu 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU*, buď:

a) jsou usazeni v členském státě a vyrábějí textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky uvedené v příloze IVc pod svou vlastní firmou či ochrannou známkou nebo je nechají navrhnout nebo vyrobit a poprvé je dodají na trh na území tohoto členského státu pod svou vlastní firmou nebo ochrannou známkou;

b) jsou usazeni v členském státě a na území tohoto členského státu pod svou vlastní firmou nebo ochrannou známkou dále prodávají textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky uvedené v příloze IVc a vyrobené jinými výrobci uvedenými v písmenu a), na nichž není uvedena firma, značka nebo ochranná známka výrobce;

c) jsou usazeni v členském státě a na profesionálním základě poprvé dodávají na trh v tomto členském státě textilní výrobky, výrobky související s textilem a

obuvnické výrobky uvedené v příloze IVc, které pocházejí z jiného členského státu nebo ze třetí země, nebo

d) prodávají textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky uvedené v příloze IVc prostřednictvím komunikace na dálku přímo konečným uživatelům v členském státě, včetně domácností nebo jiných uživatelů, než jsou domácnosti, a jsou usazeni v jiném členském státě nebo ve třetí zemi;

4c) „dodáním na trh“ jakékoli dodání výrobku k distribuci nebo použití na trhu Unie v rámci obchodní činnosti, ať už za úplatu, nebo bezplatně;

4d) „organizací odpovědnosti výrobců“ právní subjekt, který po finanční nebo po finanční a operativní stránce organizuje jménem výrobců plnění povinností vyplývajících z rozšířené odpovědnosti výrobce;

4e) „online platformou“ online platforma ve smyslu čl. 3 písm. i) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065**;

4f) „spotřebitelem“ fyzické osoby jednající mimo rámec své obchodní činnosti, podnikání, řemesla nebo povolání;

* Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 64).

** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (Úř. věst. L 277, 27.10.2022, s. 1).“;

3) v článku 9 se zrušují odst. 1 písm. g) a h) a odstavce 5, 6 a 8;

4) vkládá se nový článek 9a, který zní:

„Článek 9a

Předcházení vzniku potravinového odpadu

1. Členské státy přijmou vhodná opatření k předcházení vzniku potravinového odpadu v prvovýrobě, při zpracování a výrobě, v maloobchodě a jiných způsobech distribuce potravin, v restauracích a stravovacích službách a také v domácnostech. Tato opatření mimo jiné:

a) rozvíjejí a podporují intervence zaměřené na změnu chování s cílem omezit plýtvání potravinami a informační kampaně na zvýšení povědomí o předcházení vzniku potravinového odpadu;

b) odhalují a řeší neefektivitu ve fungování potravinového řetězce a podporují spolupráci mezi všemi subjekty, přičemž zajišťují spravedlivé rozdělení nákladů a přínosů spojených s preventivními opatřeními;

c) podporují darování potravin a jejich další přerozdělování pro lidskou spotřebu, přičemž je lidská spotřeba upřednostňována před využitím jako krmiva či před přepracováním na nepotravinářské produkty;

- d) podporují vzdělávání a rozvoj dovedností a rovněž usnadňují přístup k možnostem financování, zejména pro malé a střední podniky a subjekty sociální ekonomiky.

Členské státy zajistí, aby se všechny příslušné subjekty v dodavatelském řetězci podílely na předcházení vzniku potravinového odpadu v celém potravinovém řetězci úměrně své kapacitě a úloze, se zvláštním důrazem na předcházení nepřiměřenému dopadu na malé a střední podniky.

2. Členské státy sledují a hodnotí provádění svých opatření na předcházení vzniku potravinového odpadu, včetně plnění cílů v oblasti snižování množství potravinového odpadu uvedených v odstavci 4, a to měřením úrovní potravinového odpadu na základě metodiky stanovené v souladu s odstavcem 3.
3. Komise je zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 38a za účelem doplnění této směrnice, pokud jde o stanovení společné metodiky a minimálních požadavků na kvalitu pro jednotné měření úrovní potravinového odpadu.
4. Členské státy přijmou nezbytná a vhodná opatření, aby do 31. prosince 2030 dosáhly na vnitrostátní úrovni těchto cílů v oblasti snižování množství potravinového odpadu:
 - a) snížit produkci potravinového odpadu při zpracování a výrobě o 10 % ve srovnání s množstvím vyprodukovaným v roce 2020;
 - b) snížit produkci potravinového odpadu na obyvatele společně v maloobchodě a jiných způsobech distribuce potravin, v restauracích a stravovacích službách a v domácnostech o 30 % ve srovnání s množstvím vyprodukovaným v roce 2020.
5. Pokud členský stát může poskytnout údaje za dřívější referenční rok, než je rok 2020, a tyto údaje byly shromážděny pomocí metod srovnatelných s metodikou a minimálními požadavky na kvalitu pro jednotné měření úrovní potravinového odpadu, jak je stanoveno v rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/1597, lze použít dřívější referenční rok. Členský stát oznámí Komisi a ostatním členským státům svůj záměr použít dřívější referenční rok do 18 měsíců od vstupu této směrnice v platnost a poskytne Komisi údaje a metody měření použité pro jejich sběr.
6. Pokud se Komise domnívá, že údaje nesplňují podmínky stanovené v odstavci 5, přijme do šesti měsíců od obdržení oznámení učiněného v souladu s odstavcem 5 rozhodnutí, v němž členský stát požádá, aby jako referenční rok použil buď rok 2020, nebo jiný rok než ten, který tento členský stát navrhl.
7. Komise do 31. prosince 2027 přezkoumá cíle stanovené v odstavci 4, jichž má být dosaženo do roku 2030, aby je případně upravila a/nebo rozšířila na další fáze potravinového řetězce a zvažila stanovení nových cílů po roce 2030. Za tímto účelem předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ke které případně připojí legislativní návrh.“;
 - 5) v čl. 11 odst. 1 se třetí věta nahrazuje tímto:
„S výhradou čl. 10 odst. 2 a 3 členské státy zavedou tříděný sběr přinejmenším pro papír, kov, plast a sklo.“;
 - 6) v článku 11b se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Komise ve spolupráci s Evropskou agenturou pro životní prostředí vypracuje zprávy o učiněném pokroku při dosahování cílů stanovených v čl. 9a odst. 4, čl. 11 odst. 2 písm. c), d) a e) a v čl. 11 odst. 3, a to nejpozději tři roky před každým z termínů stanovených v uvedených ustanoveních.“;

7) vkládají se nové články 22a až 22d, které znějí:

„Článek 22a

Systém rozšířené odpovědnosti výrobce za textilní výrobky

1. Členské státy v souladu s články 8 a 8a zajistí, aby výrobci měli rozšířenou odpovědnost výrobce za výrobky bytového textilu, oděvy, oděvní doplňky a obuv uvedené v příloze IVc („textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky“), které poprvé dodají na trh na území členského státu.
2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 38a za účelem provedení změn přílohy IVc této směrnice, které zajistí sladění kódů kombinované nomenklatury uvedených v příloze IVc této směrnice s kódy uvedenými v příloze 1 nařízení Rady (EHS) č. 2658/87*.
3. Členské státy jasně vymezí úlohy a odpovědnosti příslušných subjektů zapojených do provádění, sledování a ověřování systému rozšířené odpovědnosti výrobce uvedeného v odstavci 1.
4. Členské státy zajistí, aby výrobci textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc hradili náklady na:
 - a) sběr použitých a odpadních textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc a následné nakládání s odpady, což zahrnuje tyto činnosti:
 - 1) sběr uvedených použitých výrobků za účelem opětovného použití a tříděný sběr odpadních výrobků za účelem přípravy k opětovnému použití a recyklace v souladu s články 22c a 22d;
 - 2) přepravu sebraného materiálu uvedeného v bodě 1 pro následné třídění za účelem opětovného použití, pro přípravu k opětovnému použití a pro recyklaci v souladu s článkem 22d;
 - 3) třídění, přípravu k opětovnému použití, recyklaci a jiné využití a odstranění sebraného materiálu uvedeného v bodě 1;
 - 4) sběr, přepravu a zpracování uvedené v bodech 1 a 2 a týkající se odpadu, který vzniká v sociálních podnicích a u jiných subjektů, jež neprovozují zařízení pro nakládání s odpady, ale jsou zapojeny do systému sběru uvedeného v čl. 22c odst. 5 a 11;
 - b) provádění přezkumu složení sebraného směsného komunálního odpadu v souladu s čl. 22d odst. 6;
 - c) poskytování informací o udržitelné spotřebě, předcházení vzniku odpadů, opětovném použití, přípravě k opětovnému použití, recyklaci, jiném využití a odstranění textilních a obuvnických výrobků v souladu s čl. 22c odst. 13, 14 a 17;

- d) shromažďování údajů a podávání zpráv příslušným orgánům v souladu s článkem 37;
 - e) podporu výzkumu a vývoje za účelem zdokonalení procesů třídění a recyklace, zejména s ohledem na rozšíření recyklace vláken na nová vlákna, aniž by byla dotčena pravidla Unie pro státní podporu.
5. Členské státy zajistí, aby výrobci textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc hradili náklady uvedené v odstavci 4 tohoto článku spojené s použitými a odpadními textilními výrobky, výrobky souvisejícími s textilem a obuvnickými výrobky uvedenými v příloze IVc, které byly uloženy ve sběrných místech zřízených v souladu s čl. 22c odst. 5 a 11, pokud byly tyto výrobky poprvé dodány na trh na území členského státu po [Úřad pro publikace vloží datum vstupu této pozměňující směrnice v platnost].
6. Náklady, jež mají být hrazeny podle odstavce 4 nepřesáhnou náklady, které jsou nezbytné k nákladově účinnému poskytování služeb uvedených v tomto odstavci, a mezi dotyčné subjekty se rozdělí transparentním způsobem.
7. Pro účely souladu s čl. 30 odst. 1 písm. d) a e) nařízení (EU) 2022/2065 členské státy zajistí, aby poskytovatelé online platform, na něž se vztahuje kapitola III oddíl 4 uvedeného nařízení a kteří umožňují spotřebitelům uzavírat smlouvy na dálku s výrobci, kteří nabízejí textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky uvedené v příloze IVc spotřebitelům usazeným v Unii, získali od výrobců tyto informace:
- a) informace o zápisu do registru výrobců podle článku 22b v členském státě, v němž je spotřebitel usazen, a registrační číslo (čísla) výrobce v tomto registru;
 - b) autocertifikaci výrobce, kterou se zavazuje nabízet pouze textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky uvedené v příloze IVc, u nichž jsou v členském státě, kde je spotřebitel usazen, splněny požadavky na rozšířenou odpovědnost výrobce uvedené v odstavcích 1 a 4 tohoto článku a v čl. 22c odst. 1.
8. Členské státy zajistí, aby systémy rozšířené odpovědnosti výrobce stanovené v odstavci 1 tohoto článku byly zavedeny do [Úřad pro publikace vloží datum následující třicet měsíců po vstupu této pozměňující směrnice v platnost] v souladu s články 8, 8a, 22a až 22d.

Článek 22b

Registr výrobců textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků

1. Členské státy zřídí registr výrobců textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc, aby bylo možné sledovat, zda tito výrobci dodržují ustanovení článku 22a a čl. 22c odst. 1.
- Členské státy zajistí, aby registr poskytoval odkazy na jiné vnitrostátní registry, a usnadňoval tak registraci výrobců ve všech členských státech.
2. Členské státy zajistí, aby se výrobci museli zapsat do registru uvedeného v odstavci 1. Za tímto účelem členské státy od výrobců vyžadují, aby si podali žádost o registraci v každém členském státě, kde textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky uvedené v příloze IVc dodají poprvé na trh.

3. Členské státy povolí výrobcům, aby na jejich území poprvé dodali na trh textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky uvedené v příloze IVc, pouze pokud jsou v daném členském státě registrováni oni sami nebo jimi pověřeni zástupci pro plnění rozšířené odpovědnosti výrobce.
4. Žádost o registraci obsahuje tyto informace:
 - a) jméno (název/firma), ochrannou známku a obchodní značku (existují-li), pod nimiž výrobce v daném členském státě působí, a adresu výrobce včetně poštovního směrovacího čísla a místa, názvu ulice a čísla, země, telefonního čísla, je-li k dispozici, internetové adresy a e-mailové adresy, a název jednotného kontaktního místa;
 - b) vnitrostátní identifikační kód výrobce, včetně jeho čísla v obchodním rejstříku nebo rovnocenného úředního registračního čísla a unijního nebo vnitrostátního daňového identifikačního čísla;
 - c) kódy kombinované nomenklatury textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc, které výrobce hodlá poprvé dodat na trh na území daného členského státu;
 - d) název, poštovní směrovací číslo, místo, ulici a číslo, zemi, telefon, internetovou adresu, e-mailovou adresu a vnitrostátní identifikační kód organizace odpovědnosti výrobců, číslo v obchodním rejstříku nebo rovnocenné úřední registrační číslo, unijní nebo vnitrostátní daňové identifikační číslo organizace odpovědnosti výrobců a pověření od zastupovaného výrobce;
 - e) prohlášení výrobce nebo organizace odpovědnosti výrobců, že poskytnuté informace jsou pravdivé.
5. Členské státy zajistí, aby povinnosti podle tohoto článku mohla jménem výrobce plnit organizace odpovědnosti výrobců.

Pokud výrobce jmenoval organizaci odpovědnosti výrobců, povinnosti podle tohoto článku plní obdobně tato organizace, nestanoví-li členský stát jinak.
6. Členské státy zajistí, aby příslušný orgán:
 - a) přijímal žádosti výrobců o registraci podle odstavce 2 prostřednictvím systému elektronického zpracování dat, jehož podrobnosti se zpřístupní na internetových stránkách příslušných orgánů;
 - b) prováděl registraci a poskytoval registrační číslo, a to nejpozději do dvanácti týdnů od okamžiku, kdy byly poskytnuty informace stanovené v odstavci 4;
 - c) mohl stanovit podrobné postupy, pokud jde o podmínky a proces registrace, aniž by tím k požadavkům stanoveným v odstavci 4 přidal další podstatné požadavky;
 - d) mohl výrobcům účtovat přiměřené poplatky vycházející z nákladů vynaložených na zpracování žádostí uvedených v odstavci 2.
7. Příslušný orgán může registraci výrobce odmítnout nebo zrušit, pokud nejsou poskytnuty informace uvedené v odstavci 4 a související doklady nebo pokud nejsou dostatečné nebo pokud výrobce přestal splňovat požadavky stanovené v odst. 4 písm. d).
8. Členské státy vyžadují, aby výrobce, nebo v relevantních případech organizace odpovědnosti výrobců, bez zbytečného odkladu oznámili příslušnému orgánu

jakékoli změny v informacích obsažených v registraci podle odst. 4 písm. d) a jakékoli trvalé ukončení činností, které souvisejí s prvním dodáním textilních a obuvnických výrobků, jež jsou uvedeny v registraci, na trh na území členského státu. Dojde-li k zániku výrobce, je z registru vyřazen.

9. V případech, kdy informace v registru výrobců nejsou veřejně přístupné, členské státy zajistí, aby poskytovatelé online platform, které spotřebitelům umožňují uzavírat s výrobcem smlouvy na dálku, měli k registru bezplatný přístup.
10. Komise přijme prováděcí akty, kterými stanoví harmonizovaný formát pro zápis do registru na základě požadavků na informace stanovených v odstavci 4 tohoto článku. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 39 odst. 2.

Článek 22c

Organizace odpovědnosti výrobců textilu

1. Členské státy zajistí, aby výrobci textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc jmenovali organizaci odpovědnosti výrobců, která bude jejich jménem plnit povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobců stanovené v článku 22a.
2. Členské státy vyžadují, aby organizace odpovědnosti výrobců, které hodlají plnit jménem výrobců povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobců v souladu s čl. 8a odst. 3, články 22a, 22b, 22d a tímto článkem, získaly povolení u příslušného orgánu.
3. Členské státy vyžadují, aby organizace odpovědnosti výrobců zajistily, že finanční příspěvky, které jim platí výrobci textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc:
 - a) jsou založeny na hmotnosti dotyčných výrobků a u textilních výrobků uvedených v části 1 přílohy IVc jsou upraveny na základě požadavků na ekodesign přijatých podle nařízení Evropského parlamentu a Rady .../... [Úřad pro publikace vloží pořadové číslo nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků, jakmile bude přijato]**, které jsou nejrelevantnější pro předcházení vzniku textilního odpadu a pro nakládání s textilem v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady a odpovídajícími metodikami měření těchto kritérií přijatými podle uvedeného nařízení nebo na základě jiných právních předpisů Unie stanovujících harmonizovaná kritéria udržitelnosti a metody měření pro textilní výrobky a které zajišťují zvýšení environmentální udržitelnosti a oběhovosti textilu;
 - b) jsou upraveny tak, aby zohledňovaly veškeré příjmy organizací odpovědnosti výrobců z opětovného použití, přípravy k opětovnému použití nebo z hodnoty druhotných surovin z recyklovaného textilního odpadu;
 - c) zajišťují rovné zacházení s výrobcem bez ohledu na jejich původ nebo velikost, aniž by docházelo k nepřiměřenému zatěžování výrobců, kteří vyrábějí malá množství textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc, a to včetně malých a středních podniků.
4. Je-li to nezbytné k tomu, aby se zabránilo narušení vnitřního trhu a zajistil se soulad s požadavky na ekodesign přijatými podle článku 4 ve spojení s článkem 5 nařízení.../... [Úřad pro publikace vloží pořadové číslo nařízení o ekodesignu

udržitelných výrobků, jakmile bude přijato], může Komise přijmout prováděcí akty, jimiž stanoví kritéria pro úpravu poplatků pro účely použití odst. 3 písm. a) tohoto článku. Tento prováděcí akt se netýká přesného stanovení výše příspěvků a přijímá se přezkumným postupem podle čl. 39 odst. 2 této směrnice.

5. Členské státy zajistí, aby organizace odpovědnosti výrobců zavedly systém tříděného sběru použitých a odpadních textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc bez ohledu na jejich povahu, materiálové složení, stav, název, značku, ochrannou známku nebo původ, a to na území členského státu, v němž tyto výrobky poprvé dodají na trh. Systém tříděného sběru musí:

- a) nabízet sběr těchto použitých a odpadních textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků subjektům uvedeným v odst. 6 písm. a) a zajišťovat nezbytná praktická opatření pro sběr a přepravu těchto použitých a odpadních textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků, včetně bezplatného poskytnutí vhodných sběrných a přepravních nádob na zapojených sběrných místech (dále jen „zapojená sběrná místa“);
- b) zajišťovat bezplatný sběr použitých a odpadních textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků shromážděných na zapojených sběrných místech, a to s četností, která je úměrná rozloze oblasti, kterou příslušný systém tříděného sběru pokrývá, a objemu těchto použitých a odpadních textilních a obuvnických výrobků, který se v uvedených sběrných místech obvykle shromáždí;
- c) zajišťovat bezplatný sběr odpadu z textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků, který vzniká v sociálních podnicích a u jiných subjektů, jež neprovozují zařízení pro nakládání s odpady, a který se shromažďuje na zapojených sběrných místech.

Veškerá koordinace mezi organizacemi odpovědnosti výrobců podléhá unijním pravidlům hospodářské soutěže.

6. Členské státy zajistí, aby systém sběru uvedený v odstavci 5:

- a) sestával ze sběrných míst, která pod svým jménem zřídí organizace odpovědnosti výrobců a provozovatelé zařízení pro nakládání s odpady ve spolupráci s jedním nebo více z těchto subjektů: sociální podniky a subjekty sociální ekonomiky, distributoři, orgány veřejné správy nebo třetí strany, které jejich jménem provádějí sběr použitých a odpadních textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc, a jiná dobrovolná sběrná místa;
- b) pokrýval celé území členského státu a zohledňoval počet a hustotu obyvatelstva, očekávaný objem použitých a odpadních textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc, jakož i dostupnost a blízkost pro konečné uživatele, a neomezoval se na oblasti, kde sběr a následné nakládání s těmito výrobky přináší zisk;
- c) udržoval trvalý růst míry tříděného sběru tak, aby bylo dosaženo technicky proveditelné úrovně s ohledem na osvědčené postupy.

7. Členské státy zajistí, aby se míra sběru uvedená v odst. 6 písm. c) vypočítávala v souladu s odstavci 8 a 9.

8. Míra tříděného sběru uvedená v odst. 6 písm. c) se vypočítá jako procentní podíl získaný tak, že se hmotnost odpadních textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc sebraných v souladu s odstavcem 5 v daném kalendářním roce v členském státě vydělí hmotností těchto odpadních textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků, které vznikly a byly sebrány jako směsný komunální odpad.
9. Komise přijme prováděcí akty, jimiž stanoví metodiku výpočtu a ověřování míry tříděného sběru podle odst. 6 písm. c) tohoto článku. Tento prováděcí akt se přijímá přezkumným postupem podle čl. 39 odst. 2.
10. Členské státy zajistí, aby organizace odpovědnosti výrobců nemohly odmítnout účast sociálních podniků a jiných provozovatelů zařízení pro opětovné použití v systému tříděného sběru zavedeném podle odstavce 5.
11. Aniž jsou dotčena ustanovení odst. 5 písm. a) a b) a odst. 6 písm. a), členské státy zajistí, aby sociální podniky mohly udržovat a provozovat svá vlastní sběrná místa tříděného odpadu a aby se jim při volbě polohy těchto sběrných míst tříděného odpadu dostalo stejného nebo přednostního zacházení. Členské státy zajistí, aby sociální podniky a subjekty sociální ekonomiky, které jsou součástí sítě zapojených sběrných míst podle odst. 6 písm. a), nebyly povinny předávat sebrané použité a odpadní textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky uvedené v příloze IVc organizaci odpovědnosti výrobců.
12. Členské státy zajistí, aby sběrná místa zřízená v souladu s odstavci 5, 6 a 11 nepodléhala požadavkům na registraci nebo povolení podle této směrnice.
13. Členské státy zajistí, aby organizace odpovědnosti výrobců kromě informací uvedených v čl. 8a odst. 2 zpřístupnily konečným uživatelům, zejména spotřebitelům, následující informace týkající se udržitelné spotřeby, opětovného použití a nakládání s textilem a obuví po skončení jejich životnosti, pokud jde o textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky uvedené v příloze IVc, které výrobci dodají na trh na území členského státu:
 - a) úlohu spotřebitelů a způsob, jakým přispívají k předcházení vzniku odpadů, přičemž se využijí veškeré osvědčené postupy, zejména podpora udržitelných spotřebních zvyklostí a propagace správné péče o výrobky během jejich používání;
 - b) možnosti opětovného použití a opravy textilu a obuvi;
 - c) úlohu spotřebitelů a způsob, jakým přispívají k tříděnému sběru použitého a odpadního textilu a obuvi;
 - d) dopad textilní výroby na životní prostředí, lidské zdraví, jakož i na sociální a lidská práva, zejména praktiky a spotřebu rychlé módy, recyklaci a jiné využití a odstraňování a nevhodné způsoby vyřazování textilního a obuvnického odpadu, jako je znečišťování prostředí odhozenými odpadky nebo vyhazování do směsného komunálního odpadu.
14. Členské státy zajistí, aby organizace odpovědnosti výrobců pravidelně poskytovala informace uvedené v odstavci 13, aby tyto informace byly aktuální a byly poskytovány prostřednictvím:
 - a) internetových stránek nebo jiných prostředků elektronické komunikace;
 - b) informování ve veřejném prostoru;

- c) vzdělávacích programů a kampaní;
 - d) informačních tabulí v jazyce nebo jazycích, kterým uživatelé a spotřebitelé snadno rozumějí.
15. Je-li v členském státě oprávněno působit více organizací odpovědnosti výrobců, které jménem výrobců plní povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce, členské státy zajistí, aby tyto organizace pokrývaly celé území členského státu systémem tříděného sběru použitých a odpadních textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc. Členské státy pověří příslušný orgán nebo jmenují nezávislou třetí stranu, aby dohlížely na to, zda organizace odpovědnosti výrobců plní své povinnosti koordinovaně a v souladu s unijními pravidly hospodářské soutěže.
16. Členské státy vyžadují, aby organizace odpovědnosti výrobců zajistily důvěrnost údajů, jimiž disponují, pokud jde o chráněné informace nebo informace, které lze přímo přiřadit k jednotlivým výrobcům nebo jejich zplnomocněným zástupcům.
17. Členské státy zajistí, aby organizace odpovědnosti výrobců na svých internetových stránkách kromě informací uvedených v čl. 8a odst. 3 písm. e) zveřejňovaly:
- a) alespoň každý rok, s výhradou obchodního a průmyslového tajemství, informace o množství výrobků uvedených na trh, o míře tříděného sběru použitých a odpadních textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc, včetně neprodaných výrobků, o mírách opětovného použití, přípravy k opětovnému použití a recyklace, jichž organizace odpovědnosti výrobce dosáhla, přičemž se zvlášť uvede míra recyklace vláken na nová vlákna, a o míře ostatního využití, odstranění a vývozu;
 - b) informace o postupu výběru provozovatelů zařízení pro nakládání s odpady vybíraných v souladu s odstavcem 18.
18. Členské státy zajistí, aby organizace odpovědnosti výrobců stanovily nediskriminační postup výběru provozovatelů zařízení pro nakládání s odpady uvedených v odst. 6 písm. a), kteří budou zajišťovat služby nakládání s odpady, a provozovatelů zařízení pro nakládání s odpady, kteří budou zajišťovat následné zpracování odpadu, přičemž uvedený postup výběru musí být založen na transparentních kritériích pro zadání zakázky a nesmí klást nepřiměřenou zátěž na malé a střední podniky.
19. Členské státy zajistí, aby organizace odpovědnosti výrobců vyžadovaly od výrobců každoroční hlášení údajů o textilních výrobcích, výrobcích souvisejících s textilem a obuvnických výrobcích uvedených v příloze IVc, které byly dodány na trh.

Článek 22d

Nakládání s textilním odpadem

1. Členské státy zajistí do 1. ledna 2025 a s výhradou čl. 10 odst. 2 a 3 tříděný sběr textilu za účelem opětovného použití, přípravy k opětovnému použití a recyklace.
2. Členské státy zajistí, aby sběr, nakládka a vykládka, infrastruktura pro přepravu a skladování spolu se souvisejícími činnostmi a další manipulace s textilním odpadem, včetně následného třídění a zpracování, byly chráněny před povětrnostními vlivy a jinými zdroji znečištění, aby se zabránilo poškození a křížové kontaminaci sebraného

textilu. Odděleně sebrané použité a odpadní textilie musí být ve sběrném místě tříděného odpadu podrobeny kontrole, jejímž účelem je zjistit a odstranit necílové předměty nebo materiály či látky, které jsou zdrojem kontaminace.

3. Členské státy zajistí, aby použité a odpadní textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky, které jsou odděleně sbírány v souladu s čl. 22c odst. 5, byly při sběru považovány za odpad.

V případě textilií, které nespádají mezi výrobky uvedené v příloze IVc, jakož i v případě neprodaných textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc, členské státy zajistí, aby jednotlivé složky textilních materiálů a textilních výrobků byly v místě vzniku odpadu od sebe odděleny, pokud toto oddělení usnadňuje následné opětovné použití, přípravu k opětovnému použití nebo recyklaci, včetně recyklace vláken na nová vlákna, pokud to technologický pokrok umožňuje.

4. Členské státy zajistí, aby použité a odpadní textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky, které jsou odděleně sbírány v souladu s čl. 22c odst. 5, prošly tříděním, kterým bude zajištěno, že budou zpracovány v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady stanovenou v čl. 4 odst. 1.

5. Členské státy zajistí, aby třídění použitých a odpadních textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků, které jsou odděleně sbírány v souladu s čl. 22c odst. 5, splňovalo tyto požadavky:

- a) účelem třídění je získat textilie k opětovnému použití a přípravě k opětovnému použití;
- b) při třídění za účelem opětovného použití se textilní výrobky třídí na vhodné úrovni granularity, oddělují se složky vhodné pro přímé opětovné použití od složek, které před opětovným použitím musí ještě projít další přípravou, zaměřuje se na konkrétní trh pro opětovné použití a uplatňují se aktuální kritéria třídění, která jsou relevantní pro přijímající trh;
- c) textilie, které jsou vyhodnoceny jako nevhodné k opětovnému použití, jsou tříděny za účelem recyklace, a pokud to technologický pokrok umožňuje, speciálně za účelem recyklace vláken na nová vlákna.
- d) výsledný materiál získaný tříděním a následnými způsoby využití, jenž je určen k opětovnému použití, splňuje kritéria pro to, aby přestal být považován za odpad, jak je uvedeno v článku 6.

6. Do 31. prosince 2025 a poté každých pět let provedou členské státy přezkum složení sebraného směsného komunálního odpadu s cílem určit, jaký podíl v něm zaujímá textilní odpad. Členské státy zajistí, aby na základě získaných informací mohly příslušné orgány požadovat, aby organizace odpovědnosti výrobců přijaly nápravná opatření zaměřená na rozšíření sítě sběrných míst a vedení informační kampaně v souladu s čl. 22c odst. 13 a 14.

7. Členské státy zajistí, aby za účelem rozlišení mezi použitým a odpadním textilem mohla být přeprava použitých textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků, u nichž existuje podezření, že jsou odpadem, kontrolována příslušnými orgány členských států z hlediska toho, zda splňuje minimální požadavky stanovené v odstavcích 8 a 9 pro přepravu použitých textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc, a aby byla odpovídajícím způsobem sledována.

8. Členské státy zajistí, aby profesionálně zajišťovaná přeprava použitých textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků splňovala minimální požadavky na vedení záznamů stanovené v odstavci 9 a aby k těmto záznamům byly přiloženy alespoň tyto informace:
- a) kopie faktury a smlouvy o prodeji nebo převodu vlastnictví textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků, v níž je uvedeno, že dotyčné výrobky jsou určeny k přímému opětovnému použití a že jsou vhodné k přímému opětovnému použití;
 - b) doklad o předchozím třídění provedeném v souladu s tímto článkem a případně s kritérii přijatými podle čl. 6 odst. 2, a to ve formě kopie záznamů o každém balíku, který je součástí přepravované zásilky, a protokolu obsahujícího všechny údaje ze záznamů podle odstavce 9;
 - c) prohlášení fyzické nebo právnické osoby, která má v držení použité textilní výrobky, výrobky související s textilem nebo obuvnické výrobky a která na profesionálním základě zajišťuje přepravu použitých textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem nebo obuvnických výrobků, že žádný z materiálů v zásilce není odpadem ve smyslu čl. 3 odst. 1;
 - d) odpovídající ochranu před poškozením v průběhu přepravy, nakládky a vykládky, zejména prostřednictvím dostatečných obalů a vhodného uspořádání nákladu.
9. Členské státy zajistí, aby přeprava použitých textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků splňovala tyto minimální požadavky na vedení záznamů:
- a) záznam o třídění nebo přípravě k opětovnému použití musí být bezpečně, nikoli však nastálo, upevněn na obalu;
 - b) záznam obsahuje tyto informace:
 - 1) popis položky nebo položek, jež se nacházejí v příslušném balíku, uvádějící nejpodrobnější granularitu třídění, která byla u textilních položek uplatněna během třídění nebo přípravy k opětovnému použití, jako je typ oděvu, velikost, barva, pohlaví, materiálové složení;
 - 2) název a adresu společnosti odpovědné za konečné třídění nebo přípravu k opětovnému použití.
10. Členské státy zajistí, aby v případě, že příslušné orgány členského státu zjistí, že zamýšlená přeprava použitých textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků sestává z odpadu, mohly být náklady na příslušné analýzy, kontroly a skladování použitých textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků, u nichž existuje podezření, že jsou odpadem, účtovány výrobcům textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc, třetím osobám jednajícím jejich jménem nebo jiným osobám, které přepravu zajišťují.
- * Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (Úř. věst. L 256, 7.9.1987, s. 1).
- ** Nařízení .../... (Úř. věst. s. ...) [Úřad pro publikace vloží údaje o zveřejnění nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků]“;
- 8) v článku 29 se zrušuje odstavec 2a;

- 9) vkládá se nový článek 29a, který zní:

„Článek 29a

Programy předcházení vzniku potravinového odpadu

1. Do [Úřad pro publikace vloží datum, které následuje dva roky po vstupu této pozměňující směrnice v platnost] členské státy přezkoumají a upraví své programy předcházení vzniku potravinového odpadu se zaměřením na dosažení cílů stanovených v čl. 9a odst. 4. Tyto programy obsahují alespoň opatření stanovená v čl. 9 odst. 1 a čl. 9a odst. 1 a případně opatření uvedená v přílohách IV a IVa.
2. Každý členský stát určí příslušné orgány odpovědné za koordinaci opatření ke snížení množství potravinového odpadu prováděných za účelem dosažení cíle stanoveného v čl. 9a odst. 4 a informuje o tom Komisi do [Úřad pro publikace vloží datum ne starší, než tři měsíce po vstupu této pozměňující směrnice v platnost]. Komise následně tyto informace zveřejní na příslušných internetových stránkách EU.“;

- 10) článek 37 se mění takto:

- a) v odstavci 3 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Členské státy předkládají Evropské agentuře pro životní prostředí údaje týkající se provádění čl. 9 odst. 4 a údaje podle čl. 22c odst. 17 písm. a) za každý kalendářní rok. Členské státy nejsou povinny vykazovat kvantitativní údaje o opětovném použití textilií podle čl. 9 odst. 4. Členské státy předkládají Komisi údaje týkající se provádění čl. 9a odst. 2 za každý kalendářní rok.“;

- b) odstavec 7 se nahrazuje tímto:

„7. Komise přijme prováděcí akty, jimiž stanoví formát pro předkládání údajů podle odstavců 1, 3, 4 a 5 tohoto článku. Pro účely předkládání údajů o provádění čl. 11 odst. 2 písm. a) a b) používají členské státy formát stanovený prováděcím rozhodnutím Komise ze dne 18. dubna 2012, kterým se zavádí dotazník pro zprávy členských států o provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech. Pro účely předkládání údajů o potravinovém odpadu se při vypracovávání formátu pro předkládání údajů zohlední metodika vyvinutá podle čl. 9a odst. 3. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 39 odst. 2 této směrnice.“;

- 11) článek 38 se mění takto:

- a) odstavce 2 a 3 se nahrazují tímto:

„2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 7 odst. 1, čl. 9a odst. 3, čl. 11a odst. 10, čl. 27 odst. 1 a 4, čl. 38 odst. 2 a 3 je svěřena Komisi na dobu pěti let od 4. července 2018. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 22a odst. 2 je svěřena Komisi na dobu pěti let od [Úřad pro publikace vloží datum, které následuje osmnáct měsíců po vstupu této pozměňující směrnice v platnost]. Komise vypracuje zprávu o přenesení pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.“

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 7 odst. 1, čl. 9a odst. 3, čl. 11a odst. 10, čl. 22a odst. 2, čl. 27 odst. 1 a 4 a čl. 38 odst. 2 a 3 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomocí v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.“;

b) odstavec 6 se nahrazuje tímto:

„6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 7 odst. 1, čl. 9a odst. 3, čl. 11a odst. 10, čl. 22a odst. 2, čl. 27 odst. 1 a 4 a čl. 38 odst. 2 a 3 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.“;

12) vkládá se příloha IVc, jak je uvedena v příloze této směrnice.

Článek 2

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do [Úřad pro publikace vloží datum, které následuje osmnáct měsíců po vstupu této pozměňující směrnice v platnost]. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 3

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Určení

Tato směrnice je určena členskými státním.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

1.2. Příslušné oblasti politik

1.3. Povaha návrhu/podnětu

1.4. Cíle

1.4.1. Obecné cíle

1.4.2. Specifické cíle

1.4.3. Očekávané výsledky a dopady

1.4.4. Ukazatele výkonnosti

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu

1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

1.5.4. Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji

1.5.5. Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků

1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

1.7. Předpokládaný způsob plnění rozpočtu

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie

2.2.2. Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění

2.2.3. Odhad a odůvodnění nákladové efektivity kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

- 3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky**
- 3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky**
 - 3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky*
 - 3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků*
 - 3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky*
 - 3.2.3.1. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů*
 - 3.2.4. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem*
 - 3.2.5. Příspěvky třetích stran*
- 3.3. Odhadovaný dopad na příjmy**

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech

1.2. Příslušné oblasti politik

09 – Životní prostředí a změna klimatu

1.3. Návrh/podnět se týká:

nové akce

nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci⁸⁶

prodloužení stávající akce

sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci

1.4. Cíle

1.4.1. Obecné cíle

Obecné cíle změny rámcové směrnice o odpadech v případě textilu, resp. potravin jsou tyto:

– snížit dopady na životní prostředí a klima, zvýšit kvalitu životního prostředí a zlepšit veřejné zdraví v souvislosti s nakládáním s textilním odpadem v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady,

– snížit dopady potravinových systémů na životní prostředí a klima v souvislosti se vznikem potravinového odpadu. Předcházení vzniku potravinového odpadu by rovněž přispělo k potravinovému zabezpečení.

1.4.2. Specifické cíle

V případě textilního odpadu je cílem tohoto návrhu zlepšit nakládání s textilním odpadem v souladu s „hierarchií způsobů nakládání s odpady“ zakotvenou v rámcové směrnici o odpadech, upřednostnit předcházení vzniku odpadů, přípravu k opětovnému použití a recyklaci textilu před jinými možnostmi využití a odstraňováním a uplatňovat zásadu „znečišťovatel platí“.

V případě potravinového odpadu je specifickým cílem přidělit členským státům jasnou odpovědnost za urychlení snižování množství potravinového odpadu v souladu s cílem udržitelného rozvoje č. 12.3 a zajistit dostatečnou a konzistentní reakci všech členských států.

1.4.3. Očekávané výsledky a dopady

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

Očekávané výsledky:

– snížení množství textilního odpadu, zvýšení míry opětovného použití, přípravy k opětovnému použití a recyklace textilu, pobídky k navrhování textilních výrobků

⁸⁶ Jak je uvedeno v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

takovým způsobem, aby bylo usnadněno opětovné použití, příprava k opětovnému použití a recyklace (prostřednictvím rozšířené odpovědnosti výrobce), jakož i vytváření finančních možností pro rozšíření potřebné infrastruktury, která v EU zajišťuje opětovné použití, přípravu k opětovnému použití a recyklaci

- dodatečné přínosy ve výši 656 milionů EUR z opětovně použitelného a recyklovatelného textilu pro trh EU v oblasti opětovného použití a recyklace, jakož i podpora celkové roční návratnosti investic v rámci rozšířené odpovědnosti výrobce ve výši 3,5 až 4,5 miliardy EUR
- dodatečné snížení emisí skleníkových plynů z odvětví textilu odpovídající hodnotě 16 milionů EUR ročně
- 8 740 pracovních míst vytvořených v odvětví nakládání s odpady
- snížení produkce potravinového odpadu o 10 % při zpracování a výrobě potravin a o 30 % v maloobchodě, stravovacích službách a domácnostech (do roku 2030)
- celková přidaná hodnota pro hospodářství EU 1,6 miliardy EUR (včetně výše uvedených nákladů)
- úspora výdajů domácností na potraviny ve výši 439 EUR ročně za domácnost (4 osoby)
- snížení řady dopadů na životní prostředí souvisejících s potravinami, jako jsou emise skleníkových plynů, eutrofizace moří, využívání půdy nebo nedostatek vody, v celkové odhadované hodnotě 9 až 23 miliard EUR, včetně odhadovaného snížení emisí skleníkových plynů o 16,5 až 62 miliony tun

1.4.4. Ukazatele výkonnosti

Upřesněte ukazatele pro sledování pokroku a dosažených výsledků.

Ukazatele pokroku a dosahování cílů budou tyto:

- přezkum složení sebraného směsného komunálního odpadu a určení, jaký podíl v něm zaujímá textilní odpad
- údaje o přípravě použitého a odpadního textilu k opětovnému použití
- informace o míře tříděného sběru použitých a odpadních textilních a obuvnických výrobků uvedených v příloze IVc, míře opětovného použití a přípravy k opětovnému použití a recyklace dosažené organizací odpovědnosti výrobce
- do roku 2030 dosažení cíle snížení produkce potravinového odpadu o 10 % při zpracování a výrobě potravin a o 30 % v maloobchodě, stravovacích službách a domácnostech

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu*

V horizontu tří let by bylo zapotřebí stanovit podrobné požadavky prostřednictvím prováděcích aktů. Jedná se o tyto oblasti:

- prováděcí akty, kterými se stanoví harmonizovaný formát pro zápis do registru
- možné akty v přenesené pravomoci, kterými se mění kódy kombinované nomenklatury uvedené v příloze IVc za účelem jejich sladění s kódy uvedenými v

příloze 1 nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 a zajištění právní jistoty ohledně výrobků, na které se vztahuje rozšířená odpovědnost výrobce

– případný prováděcí akt, kterým se stanoví kritéria pro organizace odpovědnosti výrobců, pokud jde o finanční příspěvky, které jim platí výrobci

– prováděcí akt, kterým se stanoví metodika výpočtu a ověřování míry tříděného sběru

– prováděcí akty přijaté podle odstavce 37 tohoto článku, kterými se stanoví formát pro předkládání údajů uvedených v odstavci 1, s cílem přizpůsobit je požadavkům stanoveným v odstavci 3 uvedeného článku

– v oblasti potravinového odpadu není třeba splnit žádné požadavky (neboť nezbytné předpoklady již byly přijaty v revizi rámcové směrnice o odpadech z roku 2018 a následných sekundárních právních předpisech)

1.5.2. *Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.*

Vzhledem k přeshraniční povaze textilního hodnotového řetězce z ekonomického, environmentálního a sociálního hlediska je prodej a spotřeba textilních výrobků, jakož i nakládání s nimi po skončení jejich životnosti, neodmyslitelně spjato s fungováním jednotného trhu a globálních hodnotových řetězců. Vysoká závislost na surovinách zdůrazňuje význam podpory oběhových obchodních modelů, které by snížily spotřebu primárních surovin a pomohly zmírnit související negativní environmentální externality.

Je třeba rozšířit systémy sběru, třídění a recyklace, aby byly připraveny na nadcházející povinnost tříděného sběru a její plné provedení, neboť v současné době brání dostatečnému zajištění kapacit sběru, třídění a recyklace několik regulačních a tržních selhání, která mají dopad na všechny členské státy a subjekty v celém textilním hodnotovém řetězci. Neexistence společného přístupu EU k nakládání s textílem hrozí vytvořením nebo dalším upevněním regulační roztržitosti a narušených toků odpadů a materiálů, což brání přeshraničnímu pohybu textilu (výrobků, použitého textilu a textilního odpadu) a koordinovaným opatřením a okamžitým investicím v celé EU. Existuje vysoké riziko dalšího nárůstu roztržitosti právních předpisů a zvýšení administrativní zátěže pro zúčastněné strany v odvětví, zejména malé a střední podniky, vyplývající z různorodého uplatňování zásady „znečišťovatel platí“ prostřednictvím vnitrostátních systémů rozšířené odpovědnosti výrobce u textilních výrobků. Řešení přeshraničních environmentálních externalit, včetně emisí skleníkových plynů a vývozu textilu (a odpadu, který je vydáván za materiál, který není odpadem) do třetích zemí, je účinněji zajištěno opatřeními EU, a to zejména proto, že hlavní příčiny problémů souvisejí se selháním v regulační oblasti vyplývajícím z nedostatku harmonizovaných definic a roztržitosti regulace, a s nedostatkem finančních prostředků, který je společný všem členským státům.

Všechny členské státy produkují potravinový odpad, který vytváří významné přeshraniční environmentální externality. Výroba, skladování, přeprava a zpracování potravin a likvidace potravinového odpadu mají dopady na životní prostředí a klima v rámci EU (např. emise skleníkových plynů, vliv na využívání půdy, biologickou

rozmanitost, využívání vody a eutrofizaci). Výroba potravin dovážených do EU navíc může mít výrazné dopady na životní prostředí a klima po celém světě.

Snížení množství potravinového odpadu v celé EU jednotným způsobem je nutné k zajištění uvážlivého a racionálního využívání přírodních zdrojů, omezení negativních dopadů na klima, biologickou rozmanitost a spotřebu přírodních zdrojů v jednotlivých členských státech, což bude přínosem i na mezinárodní úrovni. Důležité je, že zefektivněním potravinového systému přispívá omezení plýtvání potravinami také k potravinovému zabezpečení v celé EU.

S potravinami se na trhu EU obchoduje ve velkém rozsahu a potravinářské podniky, které působí přeshraničně, potřebují soudržnost a jasnost ohledně očekávané úrovně ambicí, aby mohly plánovat investice a opatření v oblasti předcházení vzniku potravinového odpadu. Koordinovaný přístup na úrovni EU může přinést spolehlivost a kontinuitu, a tím podpořit přijetí nových obchodních modelů ze strany provozovatelů potravinářských podniků s cílem urychlit proces omezování plýtvání potravinami v celém potravinovém řetězci.

Očekává se, že stanovení cílů pro členské státy v oblasti snižování množství potravinového odpadu do roku 2030 posílí úsilí o určení a rozšíření účinných strategií a iniciativ jak v rámci členských států, tak mezi nimi, tím, že: zefektivní spolupráci provozovatelů potravinářských podniků, zejména v souvislosti s přeshraničními dodavatelskými řetězci, pomůže zajistit, aby se příčinami vzniku potravinového odpadu (tržními a behaviorálními) zabývaly všechny členské státy důsledně a současně, v souladu s opatřeními přijatými – zatím jen několika – „průkopnickými“ zeměmi a šířením osvědčených postupů a dalším využíváním znalostní základny EU týkající se předcházení vzniku potravinového odpadu urychlí rozvoj účinných vnitrostátních strategií pro předcházení plýtvání potravinami.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Rámcová směrnice o odpadech zavedla horizontálně použitelné pojmy týkající se vzniku odpadů a nakládání s odpady včetně zpracování, recyklace a využití odpadů. Stanovila hierarchii způsobů nakládání s odpady, podle níž je upřednostňováno předcházení vzniku odpadů před opětovným použitím a/nebo recyklací a následně recyklace před dalšími možnostmi využití a konečným odstraněním uložením na skládku. Dále uložila členským státům povinnost mít zavedeny funkční systémy rozšířené odpovědnosti výrobce, které zajišťují, že výrobci nesou odpovědnost za nakládání s jejich výrobky poté, co se stanou odpadem. V akčním plánu pro oběhové hospodářství se Komise zavázala přezkoumat rámcovou směrnici o odpadech v souvislosti s textilním odpadem.

Zatímco v případě potravin se jedná o první cíl v oblasti snižování produkce potravinového odpadu, ostatní cíle stanovené v právních předpisech o odpadech a zaměřené na zvyšování míry recyklace odpadů nebo snižování skládkování odpadů, jsou obecně považovány za úspěšné, neboť dávají jasné úkoly a právní jistotu všem zúčastněným subjektům a společnosti obecně a zároveň poskytují členským státům plnou flexibilitu, pokud jde o výběr požadovaných opatření. Zkušenosti ukazují, že je třeba sledovat dosažený pokrok v plnění cílů a poskytovat členským státům podporu prostřednictvím výměny osvědčených postupů, pokud jde o nástroje a pomůcky použitelné na vnitrostátní úrovni k dosažení cílů, a rovněž objasňovat pomocí pokynů a/nebo změn příslušných opatření v souvisejících právních předpisech, jež by usnadnily proces předcházení vzniku odpadů (např. odstraněním případných překážek).

1.5.4. *Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji*

Tato iniciativa spadá pod zastřešující Zelenou dohodu pro Evropu, která řídí unijní strategii oživení. Zelená dohoda uznává výhody investic do naší konkurenceschopné udržitelnosti budováním spravedlivější, ekologičtější a digitálnější Evropy. To zahrnuje oběhové hospodářství, které je hlavní hnací silou zvyšování materiálového využití a zlepšování kvality druhotných surovin, a rovněž strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“.

K podpoře a závazku Evropské komise v oblasti výzkumu zaměřeného na oběhové hospodářství, a to zejména v souvislosti s textilem, se vztahují projekty financované v rámci programu H2020 a finanční příspěvek na jejich realizaci. Výsledky těchto projektů podpoří a budou prosazovat oběhovost a recyklovatelnost textilních výrobků. Síť evropských center pro digitální inovace, která je financována v rámci programu Digitální Evropa, pomáhá malým a středním podnikům zavádět digitální nástroje, jež podporují oběhovost a recyklovatelnost textilu a zmírňují plýtvání potravinami v zemědělsko-potravinářském průmyslu a v pohostinství. V oblasti potravinového odpadu jsou podpůrné výzkumné projekty financovány v rámci programu H2020, ale také v rámci programu Horizont Evropa.

1.5.5. *Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků*

V případě textilu by teoreticky mohly členské státy přijmout vnitrostátní právní předpisy. Lze však zaznamenat, že platné (a plánované) právní předpisy nezaručují požadovanou úroveň harmonizace v celé EU, která by zaručila, aby tyto předpisy nepřispívaly k roztržitosti vnitřního trhu.

V případě textilu by teoreticky mohly členské státy přijmout vnitrostátní právní předpisy. Lze však zaznamenat, že platné (a plánované) právní předpisy nezaručují požadovanou úroveň harmonizace v celé EU, která by zaručila, aby tyto předpisy nepřispívaly k roztržitosti vnitřního trhu.

Pro sběr a ověřování údajů byla zvolena Evropská agentura pro životní vzhledem k existující správě toku údajů o opětovném použití výrobků, vynikající pověsti a dostupnosti pro správu tohoto datového toku. Propojení s datovými prostory pro zpracovatelský průmysl může pomoci snížit implementační a transakční náklady.

Úkoly spojené s vypracováním prováděcích aktů na úrovni EU nelze přenést na externí subjekty.

Z povahy návrhu, jenž počítá s uložením právně závazných cílů členskými státy, vyplývá, že související opatření budou financována převážně na vnitrostátní úrovni.

1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

Časově omezená doba trvání

- s platností od [DD.MM.]RRRR do [DD.MM.]RRRR
- finanční dopad od RRRR do RRRR u prostředků na závazky a od RRRR do RRRR u prostředků na platby.

Časově neomezená doba trvání

- Provádění s obdobím rozběhu od roku 2024 do roku 2028,
- poté plné fungování.

1.7. Předpokládaný způsob plnění rozpočtu⁸⁷

Přímé řízení Komisí

- prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,
- prostřednictvím výkonných agentur.

Sdílené řízení s členskými státy

Nepřímé řízení, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

- třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,
- mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),
- EIB a Evropský investiční fond,
- subjekty uvedené v člancích 70 a 71 finančního nařízení,
- veřejnoprávní subjekty,
- soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém jim byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,
- soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství veřejného a soukromého sektoru, jimž jsou poskytnuty dostatečné finanční záruky,
- subjekty nebo osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o EU a určené v příslušném základním právním aktu.
- *Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.*

Poznámky

Žádné.

⁸⁷ Vysvětlení způsobů plnění rozpočtu spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

Tento legislativní finanční výkaz zahrnuje výdaje na zaměstnance Komise. Případná potřeba posílení pro Evropskou agenturu pro životní prostředí bude s ohledem na synergie seskupena v legislativním finančním výkazu připravovaného právního návrhu. Použijí se standardní pravidla pro tento druh výdajů.

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. *Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie*

Nevztahuje se – viz výše

2.2.2. *Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění*

Nevztahuje se – viz výše

2.2.3. *Odhad a odůvodnění nákladové efektivity kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)*

Nevztahuje se – viz výše

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření, např. opatření uvedená ve strategii pro boj proti podvodům.

Nevztahuje se – viz výše

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Stávající rozpočtové položky

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových linií.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP ⁸⁸	zemí ESVO ⁸⁹	kandidátských zemí a potenciálních kandidátů ⁹⁰	třetích zemí	jiné účelově vázané příjmy
7	20 02 02 01 – Ústředí a zastoupení	NRP	NE	NE	NE	NE
7	20 02 01 01 – Smluvní zaměstnanci	NRP	NE	NE	NE	NE

- Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje

NENÍ RELEVANTNÍ

⁸⁸ RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

⁸⁹ ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

⁹⁰ Kandidátské země a případně potenciální kandidáti ze západního Balkánu.

3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

- Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků.
- Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	7	„Správní výdaje“
--	---	------------------

Tento oddíl se vyplní pomocí „rozpočtových údajů správní povahy“, jež se nejprve uvedou v příloze legislativního finančního výkazu (příloha 5 rozhodnutí Komise o interních pravidlech pro plnění oddílu Komise v souhrnném rozpočtu Evropské unie), která se pro účely konzultace mezi útvary vloží do aplikace DECIDE.

GŘ ENV		2023	2024	2025	2026	2027	CELKE M
☐ Lidské zdroje		0,171	0,358	0,358	0,358	0,358	1,603
☐ Ostatní správní výdaje							
GŘ ENV CELKEM	Prostředky	0,171	0,358	0,358	0,358	0,358	1,603

Náklady GŘ ENV vyplývají z procesu spolurozhodování a provádění, jakož i z různých prováděcích aktů, které jsou navrhovány v rámci pozměňovacích návrhů.

Stávající zaměstnanci (0,75 FTE, AD) budou plně využiti pro vyjednávání a obecné provádění pozměněné směrnice a pro různé přípravné činnosti a vypracování prováděcích aktů v souladu s termíny navrženými v pozměňovacím návrhu. Na tuto poslední jmenovanou práci bude potřeba 0,33 FTE (AD).

Další tři smluvní zaměstnanci jsou zapotřebí k provádění technických prací vykonávaných mimo jiné na těchto dokumentech:

- prováděcí akty, kterými se stanoví harmonizovaný formát pro zápis do registru

- případné akty v přenesené pravomoci, kterými se mění kódy kombinované nomenklatury uvedené v příloze IVc za účelem jejich sladění s kódy uvedenými v příloze 1 nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 a zajištění právní jistoty ohledně výrobků, na které se vztahuje rozšířená odpovědnost výrobce
- případný prováděcí akt, kterým se stanoví kritéria pro organizace odpovědnosti výrobců, pokud jde o finanční příspěvky, které jim platí výrobci
- prováděcí akt, kterým se stanoví metodika výpočtu a ověřování míry tříděného sběru
- prováděcí akty přijaté podle odstavce 37 tohoto článku, kterými se stanoví formát pro předkládání údajů uvedených v odstavci 1, s cílem přizpůsobit je požadavkům stanoveným v odstavci 3 uvedeného článku.

GŘ SANTE		2023	2024	2025	2026	2027	CELKE M
○ Lidské zdroje		0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,427
○ Ostatní správní výdaje							
DG SANTE CELKEM	Prostředky	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,430

Náklady GŘ SANTE vyplývají z procesu spolurozhodování a sledování výkonnosti v členských státech. Odrážejí stávající počet zaměstnanců (AD).

Prostředky z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce CELKEM	(Závazky celkem = platby celkem)	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
---	-------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

		2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
Prostředky z OKRUHŮ 1 až 7 víceletého finančního rámce CELKEM	Závazky	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
	Platby	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033

3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Uved'te cíle a výstupy ↓			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložte potřebné roky podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)										CELKEM		
	VÝSTUPY																		
	Druh ⁹¹	Průměrné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet
SPECIFICKÝ CÍL č. 1 ⁹² ...																			
- Výstup																			
- Výstup																			
- Výstup																			
Mezisosčet za specifický cíl č. 1																			
SPECIFICKÝ CÍL č. 2 ...																			
- Výstup																			
Mezisosčet za specifický cíl č. 2																			
CELKEM																			

⁹¹ Výstupy se rozumí produkty a služby, které mají být dodány (např.: počet financovaných studentských výměn, počet vybudovaných kilometrů silnic atd.).

⁹² Popsaný v bodě 1.4.2. „Specifické cíle...“.

3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

Odhadované požadavky na správní prostředky v Komisi

- Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.
- Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

	2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
--	------	------	------	------	------	--------

OKRUH 7 víceletého finančního rámce						
Lidské zdroje	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
Ostatní správní výdaje						
Mezisoučet za OKRUH 7 víceletého finančního rámce	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033

Mimo OKRUH 7⁹³ víceletého finančního rámce	NENÍ RELEVANT NÍ	NENÍ RELEVANT NÍ	NENÍ RELEVANT NÍ	NENÍ RELEVANT NÍ	NENÍ RELEVANT NÍ	NENÍ RELEVANT NÍ
Lidské zdroje						
Ostatní výdaje správní povahy						
Mezisoučet mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce	NENÍ RELEVANT NÍ	NENÍ RELEVANT NÍ	NENÍ RELEVANT NÍ	NENÍ RELEVANT NÍ	NENÍ RELEVANT NÍ	NENÍ RELEVANT NÍ

CELKEM	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
---------------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

3.2.3.3. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů v Komisi

- Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.
- Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

⁹³ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

	2023	2024	2025	2026	2027
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupení Komise)	1,5	1	1	1	1
20 01 02 03 (při delegacích)					
01 01 01 01 (v nepřímém výzkumu)					
01 01 01 11 (v přímém výzkumu)					
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)					
20 02 01 (SZ, VNO, ZAP z celkového rámce)		3	3	3	3
20 02 03 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)					
XX 01 xx yy zz ⁹⁴	– v ústředí				
	– při delegacích				
01 01 01 02 (SZ, VNO, ZAP v nepřímém výzkumu)					
01 01 01 12 (SZ, VNO, ZAP v přímém výzkumu)					
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)					
CELKEM	1,5	4	4	4	4

XX je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeočísleny v rámci GŘ, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	GŘ ENV: Stávajících 0,75 FTE (AD) na spolurozhodování a stávajících 0,33 FTE (AD) na provádění GŘ SANTE: Stávajících 0,5 FTE (AD) na spolurozhodování a sledování členských států.
Externí zaměstnanci	GŘ ENV: Další tři smluvní zaměstnanci jsou zapotřebí k provádění technických prací mimo jiné na těchto dokumentech: – prováděcí akty, kterými se stanoví harmonizovaný formát pro zápis do registru – případné akty v přenesené pravomoci, kterými se mění kódy kombinované nomenklatury uvedené v příloze IVc za účelem jejich sladění s kódy uvedenými v příloze 1 nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 a zajištění právní jistoty ohledně výrobků, na které se vztahuje rozšířená odpovědnost výrobce – případný prováděcí akt, kterým se stanoví kritéria pro organizace odpovědnosti výrobců, pokud jde o finanční příspěvky, které jim platí výrobci – prováděcí akt, kterým se stanoví metodika výpočtu a ověřování míry tříděného sběru – prováděcí akty přijaté podle odstavce 37 tohoto článku, kterými se stanoví formát pro předkládání údajů uvedených v odstavci 1, s cílem přizpůsobit je požadavkům stanoveným v odstavci 3 uvedeného článku.

⁹⁴ Dílčí strop na externí zaměstnance financované z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

3.2.4. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

Návrh/podnět:

- může být v plném rozsahu financován přerozdělením prostředků v rámci příslušného okruhu víceletého finančního rámce (VFR).
- vyžaduje použití nepřiděleného rozpětí v rámci příslušného okruhu VFR a/nebo použití zvláštních nástrojů definovaných v nařízení o VFR.

Upřesněte, co se požaduje, příslušné okruhy a rozpočtové položky, odpovídající částky a navrhované nástroje, které mají být použity.

- vyžaduje revizi VFR.

Upřesněte, co se požaduje, příslušné okruhy a rozpočtové položky a odpovídající částky.

3.2.5. Příspěvky třetích stran

Návrh/podnět:

- nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.
- počítá se spolufinancováním od třetích stran podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhloeno na tři desetinná místa)

	Rok N ⁹⁵	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložte potřebné roky podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt								
Spolufinancované prostředky CELKEM								

⁹⁵ Rokem N se rozumí rok, ve kterém se návrh/podnět začne provádět. Výraz „N“ nahraďte předpokládaným prvním rokem provádění (například 2021). Totéž proveďte u let následujících.

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

– Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.

– Návrh/podnět má tento finanční dopad:

na vlastní zdroje

na jiné příjmy

uved'te, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová položka:	rozpočtová	Prostředky dostupné v běžném rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu ⁹⁶					
			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložte potřebné roky podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)	
Článek								

U účelově vázaných příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

Jiné poznámky (např. způsob/vzorec výpočtu dopadu na příjmy nebo jiné údaje).

⁹⁶ Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 20 % nákladů na výběr.